IN LIBELLO HOC, INSUNT. PRESBEUTIKOS ARISTEIDOU. ANTIRRHL·TICOS...

Aristides retore (retore), Joachim Camerarius, Libanius

Digitized by Google

6
10-c
27

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
9 F
40

x Bibliotheca
jori Coll. Rom.
Societ. Jesu

6-11-C-97
6-10-C-27

Collegii Romani Societatis Jesu catalogo inscriptus
lib. [illegible]

IN LIBELLO HOC, INSVNT.

Πρεσβευτικὸς Ἀριστείδου.
Ἀντιρρητικὸς Λιβανίου.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Hoc eſt. Quid dici amplius ab Vlyſſe legato ad Achillem, & reſpõderi ab hoc potuerit. Vtraq; oratio cõuerſa in Latinũ a Ioach. Camerario. Eiuſdẽ & paraphraſis græca, Homerici utriuſq; loci addita eſt.

Habent ſtudioſi artium egregium exemplum ſcholaſticũ, cuius, ut opinor, ſimile non uiderunt.

HAGAN. AN. XXXV.

POMPEIANAMAB

P OM ÆRRACREILVS S QV.

Ludouico Carino humaniſsimo do-
ctiſsimoq; Iuueni S. D.

BIBLIOTEC. ROMA VITTORIO EMANUEL

INcredibili me uoluptate affecit aduentus nuper tuus Carine, eoq; maiore quo minus expectatus ille ſperatusue, quaſi inquinauerat hāc opinione ſua. Itaque tum, & ſi facies & uox tua plane ſignificabat qui eſſes, tamē nomen idq; infixum pectori noſtro ſtatim non ſucurrebat nobis ſcilicet retentū maximo gaudio. Sed mihi ille multo etiam gratior multoq; delectabilior extitit, poſteaq; cognoui de ſermōib. tuis,

adeſſe te in cognitatem L. imperij Iuuenis generis quidem claritate præſtantiſſimi, ſed uirtute longe etiam præſtantioris. Etſi enim iu cundiſſimo ſemper motu tangit animum meū cognitio litterariæ culturæ, quā perſequantˀ ij quos fortuna reliquis excellere uoluit, quod illorū uita in utranq; partē ꝓpter eminentiā plurimū momē ti habeat, moueatq; in primis ſtu dia & uoluntates uulgi, tamē hu ius Iuuenis hac in parte fœlicitas pene immodica me lætícia perfu dit. Venit enim in mentem genti lis ipſius laudatiſſ. Principis Pa bebergenſis, qui qualem uitam egerit ex omnium ordinum que relis de morte eius intelligi pōt, neq; enim quiſq; eſt uirtutis bo narumq; artiū amans, qui poſt

tam lon

tam longum tempus deplorare il lam deſierit: ac mihi quidem, ut a lia taceam, ſatis eſt argumenti & familia & gentili ſuo dignam hūc Iuuenem mentem gerere, quod te aſſumpſerit aſciueritque ſibi, qua de re & ob amorem familiæ illius, & curam patriæ meæ, exul tat animus meus gratulatione & ſpe, quarum altera debetur Cla riſſimi Iuuenis generi, cuius pro pinqui de patria noſtra publice nobisq; priuatim optime meriti ſunt, altera cupidiſſime a nobis fouetur deſyderio eruditionis & uirtutis, quā exortam florentem q; cum ubiq; gentium tum apud nos maxime cernere geſtio. Sed redeo ad te mi ſuauiſſ. Carine, ac quo nam munere quaue gratifica tione excipiam te aduenientem

quæro, quem & humanitatis ipſius & noſtrorum hominum morem eſſe ſcimus. Diuites quidem & qui beati uulgo putantur, aurum, argentum, æs donant: alij epulis exquiſitis amicos excipiũt, uina mittunt, conuiuia inſtruũt. Sed nõ hæc mihi uis, nõ tibi taliũ Res eſt aut animus delitiarũ egẽs.

Vtinã reliqua quoq; meo iure ſubtexere, atque ita ut tu certe gaudes carminibus, carmina poſſemus donare tibi. Verum hac in parte et ipſe ſentio q̃ ſint exiguę ac potius nullæ facultates meæ, & non grauatim concedo alijs hanc laudẽ famãq; ſtudiorũ: nõ tamẽ ita me infeliciter impendiſſe labores & uigilias a puero meas confido, ut nullus mihi ĩ officina Muſarum locus eſſe debeat. Qua aũt

re te doctiſſimum Iuuenem dele/
ctatum uehementius iri exiſtimē
quā literatis muneribus? Excuſſi
igit̃ nidulos muſæi noſtri, & offe
rētes ſe nobis quaſdā opellas per
quidem tenues illas, ſed tamē nō
omnino, præſertim hoc tempore
contemnendas, inſtitutas dudū
nunc abſolui, & tibi pro munere
amiciciæ ac hoſpitij miſi: dicerem
& clariſſ. Iuueni Limpergio, nō
enim dubito quin libenter et hæc
a nobis ſuſcepturus, & ſtudium
noſtrum admiſſurus fuerit, niſi il
lius excellētię maius & ſublimius
opus a nobis elaboraretur. Sed
quod aiebā hoc maxime tempore
non cōtemnenda mihi hæc uiſa,
eiuſmodi eſt, ut quamuis bene al
teq; creuerint eruditionis quaſi
germina, tamen ut fructum con/

uenientem etiam ferant, accurata cultura, & fortaſſe nondum multum uulgoq; uſitata opus eſſe iudico. Animaduerto enim cum opt. res cecidit, adoleſcentiam e ſtudijs litterarum, & artium, euadere bellulam ac uenuſtam, quaſiq; ut ita dicam uernantem: conſtantiæ q̄dē et firmitatis in paucis ſigna notare potui. Nulla aūt eſt melior rectiorq; cultura q̄ exēplorū et exercitij uerarū pręceptionū et doctrinę ueteris: in quo genere poni iure hæc noſtra debere arbitror, non quatenus a me ſunt tanquam propagata, parui enim & ipſe mea pendo, neq; tā per ſe q̄ imitationis gratia ſpectari uelim, ſed quod horū eſt ex antiquis ſophiſtarū ſcholis, e quib. magnā utilitatem ſtudioſos litterarum,

ſi ut di

ſi ut diligenter ita neutiq; temere illas frequentarint, percepturos eſſe affirmare auſim. Hæc mihi ſunt miſſa quondam ab amico & neceſſario noſtro doctiſſimo uiro Vincentio Opſopœo, qui deſcripſiſſet e peruetuſto codice D. Chriſtophori Piſtorij pædagogi principalis in aula Marchionis uicini ciuitatis noſtræ: quorũ utrique, ſi quib. horum lectio fructũ delectationemue attulerit, gratiã habere debebunt. Sane orauerã Vincentium ſaltẽ πρεσβευτικὸν ut conuertere in linguam Latinam uellet, ſed cum ceſſante ipſo ualetudinario, peteretur a typographo libellus, noſtram quidem miſimus traductionem, ſed ſi quo pacto fieri poterit, etiam ab illo curabimus impetratam adiũgi. De

genere ipſo ſcripturæ uerba face
re in præſentia non lubet, neque
neceſſe eſſe arbitror. Quod autẽ
ad argumẽtum attinet, eſt πρεσβευ
τικὸς Ariſtidæ tanq̃ δευτερολογία
quædam, quia Homerici Achillis
orationi potuerit reſponderi. Li
banius uero Rhetoricas omniũ
ληκύθοις uidetur impendiſſe, ut ita
faceret loquentem Achillem, ne
cui poſteriori oratiõi locus relin/
queret. Itaꝗ multo ſunt omnia ꝗ
apud Homerum preſſiora, quæ/
dam etiã meo iudicio ſane tenuia
& a perſona dicentis abhorren/
tia. His addidimus nos παραφράσεις
utriusque Homerici loci, cum ue
teri tanquam paterna eloquentia
plane pueriliter balbutientes &
ὑποψελλίζοντων. Quas equidẽ nõ
eſt cur lecturis uel commendare,
uel abijce

uel abijcere nimium uelimus, cõ
ſecutumq; oĩa me putabo, ſi ad ſi
miles conatus ſtudioſos literarũ
prouocauero. Idẽ & de uerſione
dixero, de qua ne aſtute agam, ſi-
ue uero iudicio ſeu fauore, ſplen-
didius ſentio, q̃ ut nihil fieri me-
rito poſſe credam, cum ſperem de
hoc genere quodam ſingulari cõ
matico ac argutæ ſubtilitatis, ita
tranſlatas ſententias in Latinam
linguam a nobis, ut & illæ expreſ
ſæ, & huius proprietas cuſtodita
eſſe uideatur. ἀλλὰ γένοιτο τὸ ταύτης
πέρι, ὅπερ τῇ τύχῃ φίλον. Te mi Cari
ne rogo ut hęc noſtra accepta tibi
eſſe patiare: & quando ita ueteres
factitarunt & conſentaneum eſt,
dabis operam ut munerationis ſi
milis, id eſt literariæ aliquid no
bis rependas: cuius quicquid erit
certũ habeo futurum tale, ut pro

noſtris χαλκοῖσ a te χρύσεια reddita eſſe appareat. Sed, ſi æſtimatione uirſum precia rerum fieri par eſt, cum quæ potuerimus a nobis ela borata fuerint, ſatis precioſa hæc uideri debent : quod ſi & tu fece ris, non uidebūtur precioſa tua, ſed omnino erunt. De quo qui- dē tu uideris ſiue inſtitutum iam ante opus ſeu potius nouum re- mittere uelis: tuam enim eſſe ele- ctionem decet : mihi ſane

Δῶρον γ' ὅττι κε δὴ δοίης,

nō quidem κειμήλιον erit nobis, ut ille adoleſcens ait, ſed una cū mul tis edito propoſitoq; cōmuni uti litati perfruemur. Vale.

Calen. Ian. Anni ſa- lutiferi M. D. XXXV.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΛΟΓΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΣ

πρὸς ἀχιλλέα.

Ἄριστε ἀχιλλεῦ, τὸ μὲν θυμοῦσθαί σε καὶ χαλεπαίνειν ἐφ' οἷς ὑβρίσθης, οὐδὲν ἀπεικός. οὐκοῦν ἄχρι τούτου γε. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἢ τῆς αὐτῆς γνώμης ἔτι καὶ νῦν ἀγαμέμνων εἴχετο, ἢ περὶ ὧν ἥμαρτεν ἔξαρνος ἦν, οὐκ ἂν παρῃτούμην. ἀλλ' εἴων ὅπως ποτέ σοι δοκεῖ ποιεῖν. ἐπεὶ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου καὶ δεήσεις ποιεῖται, καὶ δῶρα τὰ μὲν δίδωσι, τὰ δ' ἐπαγγέλλεται, τί ἄν τις ἐξελέγχοι τόν γε ὁμολογοῦντα; ἀλλ' ὥσπερ ἐκεῖνος σοι συγχωρεῖ δίκαια λέγειν, οὕτω σὺ πείθου παραιτουμένῳ. εἰ δὲ μή, πῶς οὐκ ἄτοπον. πρῶτον μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν ἥνπερ πρὸ τοῦ. πρὸς τὸν οὐκ ἔτι τὴν αὐτὴν ἔχοντα. ἔπειτα σκόπει μὴ τὴν δίκην ὧν ἐκείνῳ μέμφῃ, παρ' ἡμῶν λάβῃς. εἰ μὲν γὰρ ἅπασι χαλεπῶς ἔχεις, εἰπὲ πρὸς διὸς ἀνθ' ὅτου. εἰ δ'

ἀπολύεις τούς γε ἄλλους αἰτίας, κοινὸς ἁ-
πάντων ὁ κίνδυνος. ὥστε πῶς δίκαιος εἶ πε-
ριορᾶν. ὅπως νὴ Δί᾽ ἐκεῖνος ἔτι μᾶλλον μισοῖ-
το ὑπὸ πάντων διὰ ταῦτα. ἀλλὰ μάλιστα
μὲν δέδοικα, μὴ οὐ λειφθῶσιν οἱ μισήσον-
τες. οὕτω πυκνοὶ πίπτουσιν. ἔπειτα νῦν γε
ὦ πρὸς θεῶν, πῶς ἄλλως γνώμης οἴει ἔχειν
αὐτούς. δέδοικα μέντοι μὴ σοῦ πλεονάζον-
τος, τοὐναντίον ἢ σὺ βούλει γένηται. κἀ-
κεῖνον ἀφέντες εἶτα σοι μέμφωνται. μὴ γὰρ
οἴου τὸν μὲν πρότερον ἄρξαντα τῆς ὀργῆς,
ὑπαίτιον εἶναι. τὸν δὲ μὴ ὕστερον ἐθέλοντα
παύσασθαι, μετρίως δόξειν βεβουλεῦσθαι.
χωρὶς δὲ τούτων, οὐ σὸν ὦ φίλε ἀχιλλεῦ,
μᾶλλον, ὅπως τις δικαίως μισήσεται ζη-
τεῖν, ἢ πῶς τὸ κοινὸν σωθήσεται. εἰ γὰρ δεῖ
χαλεπαίνειν διὰ τέλους, τοῖς βαρβάροις ἂν
ἔγωγε φαίην δεῖν, καὶ τοῖς φύσει πολεμίοις.
πολὺ γὰρ μείζω πρὸς τούτους ἡμῖν τὰ ἐγκλή-
ματα καὶ ὑπὲρ μειζόνων. ὥστε πῶς δίκαιον
τὸν μὲν ἐπὶ καιροῦ λυπήσαντα μισεῖν. τοὺς
δ᾽ ἐξ ὅτου γεγόνασι πολεμίους μὴ ὅσον ἀθῴ-
ους περιορᾶν, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον κρατοῦν-
τας τῶν σῶν ἑταίρων, καὶ μεθ᾽ ὧν ὤφθης πρῶ-

τοῖς. ἐπεὶ νῦν εἰ σοι δέδοκται παντάπασι διαφθεῖραι τὸ στρατόπεδον, τί οὐκ ἄντικρυς γίγνῃ μετὰ τῶν βαρβάρων. καὶ τοὺς μὲν ἐκ τοῦ ἄστεος ἐᾷς προσελαύνειν, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τοῦ σιγείου προσβαλὼν, ἐν μέσῳ σαυτοῦ τε κἀκείνων ποιεῖς. ὅτι νὴ δία οὐκ ἄνεκτα ταῦτα, οὐδὲ ὅσια, τῶν αὐτῶν τοίνυν τούτων ἔχεται λογισμῶν, καὶ ἡ νυνὶ βοήθεια. ἀπόλλωνται μὲν γὰρ οὐδὲν ἧττον καὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγοντος σοῦ. πρόσεστι δὲ τῷ σχήματι ῥαθυμία τοῦ δοκεῖν θεωρεῖν τὰ γιγνόμενα. ὥστε διπλοῦν ἀνθ᾽ ἁπλοῦ τοὔνειδος γίνεται. καὶ τὸ μισεῖν τοὺς ὁμοφύλους δοκεῖς. καὶ φοβεῖσθαι τὴν μάχην. μὴ σύγε. ἀλλ᾽ ἐξ ἀρχῆς δυοῖν ἑλοῦ θάτερον. εἰ μὲν τὰ τῆς ὀργῆς νικᾷ, χρῆσαι παντὶ τῷ θυμῷ. εἰ δ᾽ ἐπίστασαι λογίζεσθαι, μὴ σχίζου τῇ γνώμῃ. μηδὲ ἀπέχου μὲν ὡς φίλων, πρόσει δὲ ὡς πολεμίους. ἀλλ᾽ ἴσθι τοσούτῳ χείρω νυνὶ ποιῶν, ἢ εἰ μετὰ τῶν βαρβάρων ἡμῖν ἐπῄεις, ὅσῳ φανερᾶς ἔχθρας προδοσία χαλεπώτερον. σὺ δὲ εἰ μὲν πρέσβεις ἔλθοιεν παρὰ πριάμου νυνὶ περὶ συμμαχίας, οὐκ ἂν αὐτοὺς δέξαιο τῇ σκηνῇ. ἃ δ᾽ ἂν εὔξαιντο ἐκεῖνοι, ταῦτα σὺ πράττεις.

καὶ τῷ θυμῷ τὰ πράγματα ἀπολλύς, κάθη-
σαι. ἔπειτα δ' εἰ μὴ σκληρῶς τοῦτο ποιεῖς, ἢ πυ-
ρὶ, πρᾶον τοῦθ' ἡγῇ τι. καὶ λόγον μὲν οὐκ ἂν
ἐξ ἴσου δοίης ἐκείνοις τε καὶ ἡμῖν. ἐξ ἴσου δὲ
ἀμφοτέροις ἐκ πολλῶν ἕστηκας. μᾶλλον δὲ
βοηθεῖς μὲν οὐδετέροις. τῇ δὲ γνώμῃ πρὸς
ἐκείνους ῥέπεις. τοσοῦτο πλέον ἡμῶν ἔχουσι.
καὶ παρ' αὐτὴν μὲν τὴν ὀργὴν οὕτω πολιτι-
κῶς ἔχεις, ὥστ' οὔτ' αὐτὸν τὸν ἀγαμέμνονα
διεχειρίσω. ὡς οὐ δεῖν τεθνάναι. μέγα τού-
του τεκμήριον. οὐκοῦν ἀπέσφαξάς γε αὐτὸν
ἐξόν σοι. νῦν δὲ οὐδὲ τῶν ἄλλων, οὐδένα οἴει
λιπεῖν. καί τοι πολλῷ γε βέλτιον μετὰ τῶν
ἄλλων κἀκεῖνον ἢν παρ' ἀξίαν σῶσαι, ἢ δι' ἐ-
κεῖνον ἅπαντας ἄρδην ἀφανισθέντας περι-
δεῖν. καὶ δίκην γ' ἂν οὕτω παρ' αὐτοῦ τὴν
γινομένην λαβεῖν. εἰπὲ γάρ μοι τί μάλιστ' ἂν
εὔξαιο. οὐκ ἀδοξεῖν ἐκεῖνον καὶ κακῶς ἀκούειν.
καὶ μῖσος ἔχειν ἐν τῷ στρατοπέδῳ; τοῦτο τοί-
νυν ἐξ ἀμφοῖν αὐτῷ περιέσται, ἔκ τε τῶν μέ-
χρι τοῦδε ἀπολωλότων, καὶ τῶν ἀπὸ τού-
του σωθησομένων. ὁ μὲν γὰρ ἐκείνοις αἴτιος
τούτου δόξει γεγενῆσθαι, τῆς συμμαχίας
ἀποστήσας σε, δι' ὧν ὕβρισε. σὺ δὲ τούτους

νυνὶ σεσωκέναι μόνος ἀνθρώπων τῇ βοηθείᾳ. ὥστε τὸ μὲν ἐκείνου μέρος, οὐδεὶς τῶν ἀχαιῶν σώζεται. τὸ δὲ σὸν, οὐδεὶς διέφθαρται. σκόπει δῆτα καὶ τὴν αἰτίαν τῆς διαφορᾶς αὐτοῦ, ὡς οὐκ ἐξ ἄλλου σοι πράγματος κατέστη πρὸς αὐτόν. ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῶν ἀχαιῶν ὅπως σωθεῖεν. τήν τε γὰρ ἐκκλησίαν διὰ τοῦτ᾽ ἐποίησας, ὁρῶν τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων ὑπὸ τῆς νόσου. τῷ τε κάλχαντι παρῄνεις εἰπεῖν θαῤῥούντως, εἴ τι σύνοιδε. καὶ παρελθόντος ἐκείνου καὶ φάσκοντος δεδιέναι μή τινα τῶν αὐτοῦ κρειττόνων παροξύνας κακόν τι λάβοι, ἀπώμνυς, ἦ μὴν μὴ περιόψεσθαι αὐτόν. ἐκ δὲ τούτων, ὁ μὲν ἀπέφαινε τὸν αἴτιον. ἐκεῖνος δ᾽ ἀμφοτέροις ὠργίζετο. σὺ δὲ οὐκ ἀπέστης, πρὶν ἐπράχθη τὸ δέον. οὐκοῦν ἄτοπον ὑπὲρ ὧν ἵνα σωθῶσι, τότε ἤρω τὴν ἔχθραν, τούτους νῦν διὰ τῆς ἔχθρας διαφθεῖραι. καὶ τὰς μὲν παρὰ τῆς τύχης συμφορὰς, ἀξιοῦν ἐπανορθοῦσθαι. αὐτὸν δ᾽ ἐξεπίτηδες πράττειν, ἐξ ὧν ἀπολούμεθα. καὶ περὶ ὧν τότε ηὔχου τοῖς θεοῖς, περὶ τούτων νυνὶ μὴ βούλεσθαι διαλεχθῆναι σαυτῷ. καὶ ὑπὲρ μὲν τοῦ ἱερέως τοῦ βαρβάρου, τὸν

θεὸν ἀξιοῦν αἰδεῖσθαι. περὶ δὲ τῶν ὁμοφύ-
λων τοσούτων τὸ πλῆθος, μήτε θεοὺς τοὺς
κοινούς, μήτε ὁσίαν, μήτε σπονδὰς ἐθέλειν
αἰσχυνθῆναι. καὶ τότε μὲν προέσθαι τὴν σαυ-
τοῦ γνωρίμην, ἵνα σωθῇ τὰ τῶν ἀχαιῶν. νῦν
δὲ ἀντὶ ταύτης αὖ πανστρατιᾷ τοὺς ἀχαι-
οὺς ὡς ἐχθροὺς ἐκτρίψαι. καὶ μὴν εἰ δυοῖν αἵ-
ρεσις ἦν, καί μοι πρὸς Διὸς ἔστω παρρησία, δί-
καιον γάρ, ἄλλως τε καὶ παρ' ἀνδρὶ τιμῶντι
τἀληθές, πότερον δεῖ τὴν παῖδα σῶαν εἶναι
ταύτην, ἢ ἀντὶ πάντων λειφθῆναι. τί οὖν.
εἰ ταύτην τ' ἔξεστι κομίζεσθαι, καὶ σῶσαι τοὺς
ἀχαιούς, αἱρήσῃ ταύτης ἀφεστάναι, καὶ τού-
τους ἀπολωλεκὼς εἶναι; καὶ πῶς οὐκ ἄτοπον
συμφορὰν μὲν ἐπίστασθαι συμφορᾶς ἀνταλ-
λάξασθαι, ἄμφω δὲ ἐξὸν ἔχειν ἄνευ ζημίας,
εἶτα ἀμφοῖν δέξασθαι στέρεσθαι. οὐ γὰρ μόνον
τῶν ἀτρειδῶν ἦν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας φι-
λεῖν. τίς δ' ἂν εἴποι ταῦτα. ἀλλά τοι καὶ ἡ
τοῦ πολέμου φύσις κατὰ τοῦτο, ἀξία θαυ-
μάσαι. εἰ γὰρ ἑκάστῳ τούτων παρέστη τὸ κατ' ἀρ-
χὰς εὐθύς, ὅτι νῦν μενέλαος συλλέγει στρα-
τείαν τῆς γυναικὸς τῆς ἑαυτοῦ χάριν, πῶς
ἂν ἐμέ γ' εἰκὸς καταλιπόντα τὴν ἐμαυτοῦ
γυναῖκα.

γυναῖκα. καὶ πρὸς τῇ γυναικὶ, παῖδας καὶ γονεῖς ἐν γήρᾳ, καὶ χρήματα, καὶ οἰκέτας, πλεῖν ἔξω τῆς ἑλλάδος. καὶ πρὸς τούτοις ἔτι κινδυνεύειν ἐπὶ στρατείας περὶ ψυχῆς, ὃ πᾶσιν ἁπάντων κτημάτων τιμιώτατον εἶναι συμβέβηκε, καὶ πρῶτον, ὡς τῶν ἑλλήνων ἄειστος ὁρίζεται, εἰ τούτοις ἕκαστος ἐχρήσατο τοῖς λογισμοῖς, οὐδ' ἂν συνελέγη δή που τὸ στράτευμα τὴν ἀρχήν. νῦν δὲ οἶμαι δύο ταῦτα ἦν τὰ κινοῦντα. τό τε τοῖς ὅρκοις πάλαι προκατειλῆφθαι θεῶν τινος οἶμαι προνοίᾳ, καὶ τὸ κοινῇ πάντας ὑβρίσθαι δοκεῖν ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ μὴ δεῖν ἐπιτρέπειν. προσθείη δ' ἄν τις τάχα καὶ τρίτον, τὸ, τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι χρῆναι. μὴ δὴ τοῦτο σκοπῶμεν νῦν τινος χάριν τὴν στρατείαν ἠράμεθα ἐξ ἀρχῆς. ἀλλ' ὅτι οὐ τῶν αὐτῶν ἐστι τότε μὲν τὰ ἄλλα πάντα δεύτερα ποιήσασθαι. νῦν δὲ πρὶν ὧν ἕνεχ' ἥκομεν πρᾶξαι, διαστῆναι. οὐ γὰρ τῇ προφάσει τῆς στρατείας ἀκόλουθον, ἀλλ' ἐναντίον αὐτῇ τῇ στρατείᾳ, φαίνεται. ἔπειτ' οὐδὲ ὅμοιόν ἐστι. ὅπως δὲ ἀκούσῃ πρᾴως, οὐ γὰρ ἵνα ἐξελέγξω λέγω, ἀλλ' ὅπως παραμυθήσομαι. εἰ γὰρ μὴ ἐκομίζου τὴν ἄν-

θρωπον, εἰκότως ἂν εἰς ταῦτ᾽ ἀνεχώρεις.
νῦν δὲ οὐ μόνον αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα πρὸς αὐ
τῇ δίδωσιν. ἀλλὰ γὰρ ἐῶ τοσαῦτα τὸ πλῆ-
θος. καίτοι εἴγε οἱ τρῶες ἐβούλοντο τὴν ἑλέ
νην καὶ ὅσα μετ᾽ αὐτῆς ἄγοντες ᾤχοντο, ἀ
ποδιδόναι, οὐκ ἂν ἡμῖν ἦν λόγος πρὸς αὐτούς.
εἰ δὲ δὴ καὶ παρ᾽ ἑαυτῶν οἴκοθεν προσετίθε
σαν, οὔτε φωνὴν οὐδεὶς προσήκατο ἂν ὡς οὐ χρὴ
δέχεσθαι. τί τούτου μέγα σημεῖον. αὐτοὶ
ταῦτα προὐκαλούμεθ᾽ αὐτοὺς κατ᾽ ἀρχὰς
εὐθύς. ἀλλ᾽ οὔτε ἐκείνων οὐδεὶς ταῦτα ἐβού
λετο ποιεῖν, σοί τε ἣν ἀφῃρέθης ἐπάνεισι με
τὰ πολλῶν. εἰ δ᾽ αὖ καὶ δίκην δεῖ προσυπο-
σχεῖν τῆς ὕβρεως, δέδωκε καὶ μάλα πολ-
λὴν ἐκεῖνός γε. χωρὶς γὰρ ὧν ἀπολώλεκε το
σούτων τὸ πλῆθος στρατιωτῶν, τήν τε ἀπὸ
τοῦ φόβου καὶ τοῦ ταπεινὸς εἶναι, ἡλίκην τίν᾽
οἴει σοι δίδωσι δίκην. οὐδὲ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν
νῦν. ἢ τὸ σχῆμα πᾶν ἀποτέθειται, ἱκέτης
ἐκ βασιλέως. καὶ δοῦλος ἐξ ἐλευθέρου γεγο
νώς. καὶ εἰ δεῖ τἀληθέστερον εἰπεῖν ἐλέῳ μό
νῳ θαῤῥῶν, καὶ ἂν τὰ κράτιστα φέρηται πα-
ρὰ τῆς τύχης. καὶ μὴν εἰ δεῖ καὶ τούτων μνη
μονεύειν, ἐκεῖνο ἐνθυμήθητι. τῶν ἀτόπων ἐστὶ

συλλεγομέ

συλλεγομένης μὲν τότε τῆς στρατιᾶς, οὕτω προθύμως ἔχειν σε πρὸς τὸ μετασχεῖν τῶν πραγμάτων, ὥστ' ἐπειδὴ τάχιστα εἶδες τὰ ὅπλα, ὁρμῆσαι πρὸς αὐτά. καὶ μὴ κατασχεῖν σεαυτὸν, καὶ ταῦτα ὄντα παῖδα. κἂν ταῖς κόραις κρυπτόμενον. νῦν δ' ἐπειδὴ τηλικόσδ' εἶ. καὶ παῖδα ἔχεις ὡραῖον ὡς συνεῖναι καὶ στρατεύεσθαι. καὶ δόξαν τὴν πρώτην ἐν ἅπασιν εἴληφας, βούλεσθαι μὴ χρῆσθαι τοῖς ὅπλοις τοῖς σαυτοῦ, ἀλλὰ ζητεῖν προφάσεις δι' ἃς προήσῃ πάντα. καὶ τότε μὲν τὸν παῖδα ἀπολιπεῖν ῥαδίως, οὗ τί σοι φίλτερον εἰκὸς εἶναι. καὶ ἣν ὁμότιμον ἐκτήσω γυναῖκα σαυτῷ. νῦν δὲ ἑτέρας παιδὸς ἕνεκα τἀναντία γνῶναι σαυτῷ περὶ τῶν ὅλων. σκόπει μὴ οὐδὲ τῆς δηδαμείας ἡ ταῦτα τὰ ἄξια ἐπαινέσαι, μήτι γε ἀνδρὸς, ὅτου καὶ μνησθῆναι καλόν. καὶ λέγεις δὴ τὰς μοίρας τὰς διττὰς ἀκηκοέναι παρὰ τῆς μητρὸς ἄεισα εἰδυίας περὶ αὐτῶν. ἐγὼ δὲ ἀμφιγνοῶ μὲν, εἴτε σπουδάζων ταῦτα λέγεις, εἴτε ἐρεσχελῶν ἡμᾶς. καὶ φιλονεικίᾳ τινὶ θυμοῦ. οὐ γὰρ σοίγε οἱ λόγοι. πολλοῖς ἔργοις τοῖς σοῖς τεκμαίρομαι. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ τὰ μάλιστα ἐσπούδακας, ἔστι σοι καὶ

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

τούτων οὕτως ἐχόντων, ὅμως τὰ δέοντα
βουλεύσασθαι. μάλιστα μὲν γὰρ ἔγωγε φαίην
ἂν τὴν μητέρα σου ποιεῖσθαι τούτοις συγκα
τατίθεσθαι τοῖς λόγοις. ἐπεὶ καὶ ὁ πατὴρ
καὶ ὁ διδάσκαλος οὕτως ἐπαίδευόν σε πειρώ
μενοι. ἐπεὶ ἐνταῦθα δὴ καὶ τὸ πάνδεινόν ἐστιν,
εἰ παρ' αὐτοῖς μὲν τοὺς λόγους καὶ τὴν ἀκοὴν
οὕτως ἐῤῥωμένως ἔχεις, ὥστε τὴν εὐδοξίαν,
καὶ τὸ καλὸν, πρὸ τῆς ἀδοξίας καὶ τοῦ γήρως
αἱρεῖσθαι. ἐπειδὴ δὲ ὁμολογήσας αὐτῇ περὶ
τῆς ἀμείνονος μοίρας, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἕτερος
γενήσῃ. καὶ τότε μὲν καὶ τῆς ψυχῆς τῆς σαυτοῦ πλείο
νος ἄξιον ἡγοῦ τὸ στρατόπεδον. νῦν δὲ οὐδὲ
τῆς κόρης ἀντάξιον. μᾶλλον δὲ ἑνὸς τῶν πε
ρὶ τὴν κόρην συμβάντων. οὕτως μετ᾽ ἂν ἀμ
φοτέρων δόξαις τὴν παῖδα τιμιωτέραν ἡ
γεῖσθαι καὶ σαυτοῦ καὶ τῶν ἀχαιῶν. πῶς γὰρ
οὐχὶ καὶ σαυτοῦ. εἴ τοι μὲν σώζεσθαι, κρεῖττον
τὸ εὐδοξεῖν. τοῦ δὲ εὐδοξεῖν, ἡ κόρη. δόξαις δ'
ἂν οὕτω καὶ τὴν μητέρα ἐψεῦσθαι, καὶ σαυτὸν
ἐξελέγχειν, οὐκ ἐπισταμένως λογίζεσθαι.
τὸ μὲν γὰρ ἀπ' ἀρχῆς εὐθὺς ἑλέσθαι πλεῖν οἴ
καδε καὶ ζῆν ἡσυχῇ, γνώμης κρείσσονος ἦν. τὸ δὲ
τοὺς μετὰ τῆς στρατείας κινδύνους ἑλόμενον,
μετὰ

μεταβαλέσθαι, περὶ τῶν αὐτῶν οὐ ταῦτα γιγνώσκειν ἐστίν. ὅ σοι πάντων ἥκιστα προσήκει, ὅσωπερ ἀνθρώπων μάλιστα ἀρετὴν ἀσκεῖς. καὶ τὸ μὴ ψεύδεσθαι. οὐ γὰρ δήπου τοὺς μὲν ἄλλα λέγοντας, ἄλλα δὲ γινώσκοντας αἰτιάσῃ, τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἄλλοτε ἄλλως βουλευομένους, καὶ μὴ τοὺς αὐτοὺς ὄντας, ἐπαινέσῃ. σκέψαι δὲ ὅτι κἀν τοῖς στρατοπέδοις μέχρι μὲν μὴ συνάγουσιν οἱ στρατηγοί, πᾶς τις ὡς εἰπεῖν αὐτοκράτωρ ἐστὶν αὐτοῦ. ἐπειδὰν δὲ εἰς τάξιν καταστῇ, ταύτην δεῖ σώζειν, ἢ φαῦλον νομίζεσθαι. σὺ δ' οὐ βουλεύεσθαι δέξεις περὶ ὧν αἵρεσις ἔστι σοι. ἀλλ' ἀναχωρεῖν ἀπὸ τούτων, ἃ προὔκεινας αὐτός. καὶ μονονοὺ λιπεῖν τὴν τάξιν ὃ καὶ ὄναρ μοι δοκεῖς σύ γε ἰδὼν, εἰκότως ἂν αἰσχυνθῆναι. δίκαια καὶ καλὰ ταῦτα ἐγίγνωσκες, ὡς οὐχ ἄιστερος βίος ἀνθρώπῳ μακρὸς, εἰ μὴ προσέσται τὸ πράττειν τὰ δέοντα. ἐπεὶ δὲ τὴν παῖδα οἱ κήρυκες ἄγοντες ᾤχοντο, ἢ δὴ διὰ τοῦτο ἑτέρως ἔχει τὰ τῆς φύσεως; οὐ παύσῃ δύο τῶν χειρίστων ὀνειδῶν ἀμφισβητῶν, δειλίας καὶ ἀπιστίας, ὃ τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς πώποτε ὠνείδισε. καί τοι τίς ἂν ἦσθα πρὸς θεῶν

εἴ σοι ταῦτα ἀγαμέμνων ἀνετίθει; ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι τὸ μὲν τέλος πάντων πραγμάτων τῷ θεῷ χρῆναι καταλιπεῖν. ὥσπερ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας ὁρᾷς περὶ ἡμῶν αὐτῶν βεβουλευμένους. οὐ γὰρ ποικίλης γε τοῦτο δεῖται γε μούσης, ἀλλὰ πᾶσι γε δῆλον, ὅτι εἰρήνη πολέμου γέρας συμφορώτερον. καὶ ὅτι οὐκ ἔστι μαχομένους καὶ κινδυνεύοντας, ἀναιμωτὶ τὸν αἰῶνα διελθεῖν. ἀλλ' οὐ τούτου χάριν τὰς πίστεις παραβαίνομεν. ἀλλ' ὧν μὲν ὁ δαίμων κύριος αὐτῷ καταλείπομεν. ὅσα δὲ εἰς λογισμοὺς ἥκει καὶ τὸ βουλεύσασθαι, μηδαμοῦ τῶν χειρόνων ἑαυτῷ τιμᾶν, ἀνδρὸς νὴ δί'. ἀλλ' οὐκ ἀξιά σου τὰ δῶρα. οὐδ' ἐκπλήξει σε ὑπισχνούμενος. οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν ψάμμον ἢ τὴν κόνιν παρέλθῃ τῷ πλήθει. ἄριστά γε ὦ γενναῖε. καὶ γνωρίζω τούτους ἤδη τοὺς λόγους. ἐγὼ δὲ οὐ τῶν χρημάτων ἕνεκα συμβουλεύω σοι βοηθεῖν τοῖς ἀχαιοῖς. πόθεν. μὴ δέ ποθ' οὕτω σμικρῶς ἴδοιμι τὰ σά. ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ δικαίου, καὶ τοῦ προσήκειν οὕτω ποιεῖν. ἀλλὰ τὰ μὲν χρήματα, φιλίας τινὶ συμβόλῳ δέξασθαι. εἴτε καὶ χαίρειν ἐᾷς, οὐχὶ δοίσομαι. καὶ περὶ τῆς κηδείας ταύτης ἴσθι χολῆς

βουλεύσασθαι. μὴ δὲ γὰρ ἂν οὕτω σε ἁρπάσαι παῖς ἂν εἴην, εἰ ταῦτα συμβουλεύοιμι. ἡγεῖσθαι δ' ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἀνελεύθερον εἶναι τῇ δόσει καὶ τοῖς ἐπαγγέλμασι. σαυτῷ δὲ ἕτερα εἶναι τὰ ποιοῦντα τὴν ἔξοδον. ποῖα ταῦτα, ἃ μικρῷ πρόσθεν αὐτὸς ἀπηρίθμησας πολλῶν χρημάτων καλλίω πράγματα. πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον καὶ ὑπερφυές, εἰ πρότερον μὲν τῶν ἀχαιῶν πρώτων ἡγούμενος, δώδεκα μὲν πόλεις κατὰ θάλατταν. ἕνδεκα δ' εἷλες κατ' ἤπειρον. οὐδὲν τῶν ἰδίων ὑπολογιζόμενος. οὐ πόνον. οὐ κίνδυνον. οὐκ ἀσχολίαν. οὐχ ἣν φιλτάτην εἶναι φὴς αὐτῷ ψυχὴν εἰ προήσῃ. καὶ τοσούτων εὐπορειῶν. καὶ τοσαύτης εὐδαιμονίας ἀπέδειξας κυρίους. νῦν δ' οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπαρκέσαι τολμήσεις. πόθεν ὦ πρὸς θεῶν ἐκτήσω τὴν κόρην, ἵνα τἄλλ' ἀφῶμεν, ἀφ' ὧν εὐεργετεῖς ἡμᾶς. οὕτω γοῦν καὶ τὴν λυρνησὸν εἷλες ἐν τῷ πλήθει τῶν ἄλλων χωρίων. οὐκοῦν οὐ τὸ στράτευμα τῆς παιδὸς εἰκὸς εἶναι προσθήκην. ἀλλὰ τὴν παῖδα τοῦ στρατοπέδου καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων. ἁπάντων δὲ ἀτοπώτα-

τον. εἰ ὁ μὲν χρύσης τὴν θυγατέρα ἀπολαμ-
βάνων, οὐ προήχθη περαιτέρω εὔξασθαι ὡσ
πολεμίοισ, ἀλλ' ἐπέπαυτο τῆσ ὀργῆσ. ἄν-
θρωπος βάρβαρος καὶ φύσει πολέμιοσ. καὶ κιν-
δυνεύσασ καὶ περὶ τῆσ σωτηρίασ αὐτῆσ. σὺ
δὲ αὐτήν τε ἀπολαμβάνων τὴν ἄνθρωπον.
καὶ πρὸσ ἐκείνῃ τοσαύτασ λαμβάνων. καὶ
πρὸς ταῖσ γυναιξὶ, χρήματα. πόλεισ. χώ-
ραν. συγγένειαν. ἃ θαυμάζειν δέον, οὐκ ἐᾷσ,
μέμψασθαι δ' οὐκ ἔχεισ, εἰσ ἀεὶ μενεῖσ ἐπὶ
τοῦ παροξυσμοῦ. κἀκεῖνοσ μὲν, συνεύξατο
τῷ θεῷ παῦσαι τὴν νόσον ἡμῖν. σὺ δὲ οὐ βου-
λήσῃ τὰ τοῦ πολέμου δύσκολα, ἀλλ' ὁ
μὲν ἐξ ἀμφοῖν ἐνεδείξατο τὴν δύναμιν τοῖς
ἀχαιοῖς, ἔκ τε ὧν καταρασάμενος πολλοὺς
διέφθειρε. καὶ ὧν εὐξάμενος ἅπαντας ἔσωσε,
σὺ δὲ ἀξιώσεισ ἀπὸ θατέρου μόνου μιμήσα-
σθαι τὸν ἱερέα, καὶ ταῦτα ἀπὸ τῶν ἀπολλυ-
μένων. ἀλλὰ πολλῷ βέλτιον ἦν, τῷ σώζειν
πάντας ἐνδείκνυσθαι τὴν ῥώμην, ἢ θάτερον
πράξαντα, τὸ λοιπὸν φυγεῖν. καὶ προσδοῦ-
ναι μὲν τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τῷ κομίσασθαι
τὴν σεαυτοῦ, δεινὸν ἂν ἡγήσω. σῶσαι δὲ

οὐ δόξῃ

οὐ δόξῃ τὸ στρατόπεδον μετὰ τοῦ τὴν σεαυτοῦ κομίζεσθαι; ἀλλ' ὁ μὲν ἕκτωρ, πυρὶ καὶ σιδήρῳ πάντα ἐπέρχεται. καὶ μικρόν ἐστιν αὐτῷ σῶσαι τροίαν. σὺ δ' ἐν τῇ σκηνῇ μενεῖς, ᾄδων πρὸς λύραν; πότερον τὰ ἑτέρων ᾄδων μενεῖς; ἀλλ' ἄμεινον ἑτέροις τὰ σαυτοῦ παρασχεῖν ᾄδειν ἤθη χρηστῷ τινι. ἀλλὰ τὴν μῆνιν νὴ δι' ἣν μηνίεις, ταύτην ὑμνήσεις ὥσπερ θεόν; δέδοικα μὴ τῶν ἀχαιῶν ᾄδῃς ἐπιταφίους, οὕτως ἀωρὶ τοῦ παντὸς χρόνου μελῳδῶν. εἶτα φὴς εἶναι φιλόψυχος, καὶ καταψεύδῃ σαυτοῦ. καί τις πρὸς θεῶν οὕτω παῖς ἐστιν, ὡς πεπεῖσθαι, ὡς ἀχιλλεὺς ἀγαπᾷ ζῶν. ὁ δὲ κατὰ ταῦτα ἔξω βελῶν ἐστιν, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἀποθανόντα ἀναστῆναι. εἰ δὲ ἐπείου τοῦ φωκέως ἠκούομεν, ποίους ἄν τινας ἄλλους ἢ τούτους ἠκούομεν τοὺς λόγους. καίτοι τί λέγω. ἐκεῖνος πυκτεύων ἥδιον ἂν τεθναίη πρὶν ἐκστῆναι τινί. ταῦτα μὲν οὖν εἰς θερσίτην τρέποιτο. καὶ ὅστις ἐκείνῳ παραπλήσιος. σὺ δὲ ὦ τᾶν μὴ σκῶπτε. μηδὲ ἀντιποιοῦ κακίας, ἧς οὐδὲν σοι προσήκει. οὔτε γὰρ ἡμᾶς πείσεις, οὔθ' ὡς ἐγῷμαι σαυτόν. ἀλλὰ καθελκύσας τὰς ναῦς ἀποπλέων

φιχήσῃ. εἶτ' οὐκ αἰσχύνῃ τὰς νηρηΐδας τὰς
πρὸς μητρὸς συγγενεῖς, οὕτως ἀνομοίως πλέ-
ων τὴν θάλατταν νῦν ἢ πρὸ τοῦ; τότε μὲν
δόξης ἀφορμὰς δύναμιν συλλέγων τῷ στρα-
τοπέδῳ. νυνὶ δὲ ἅπασι λελυμασμένος.
πρὸς ποτέρων δέ σοι ταῦτα ἄξια τῶν συγ-
γενῶν. πότερον τῶν θαλαττίων, ἢ τῶν κατ'
ἤπειρον, οἵ ποτ' ἐλθόντες δεῦρο, οὐ πρότε-
ρον ἀπῆραν, πρὶν συνεξεῖλον τῷ πολεμάρ-
χῳ. τί δὲ καὶ θήσῃ πρὸς θεῶν ὄνομα τῇ θυσίᾳ,
ἣν ἄμεινον θύσειν φῄς. πότερον χαριστήρια,
ἤ τι καλεῖς αὐτήν. εἶτ' οὐκ αἰσχύνῃ, τοὺς θε-
οὺς αὐτοὺς μάρτυρας, τοσαύτης κακίας ποι-
ούμενος, θύων ἢ σπένδων καὶ παιανίζων ἐπὶ
ταῖς τῶν ἑλλήνων συμφοραῖς, φάσκων ἀπέ-
χειν ἅπαντα παρ' αὐτῶν, ὁρῶν εἰς τὸ πεδί-
ον μεστὸν νεκρῶν τῶν ὑπὸ σοὶ ταττομένων ἢ
μέχρι οὐκ οἶδα πόσην ἄνω; τί δὲ ἔσται σοι
τοῦ πλοῦ τὸ σχῆμα. ἥτις λόγος τῶν ἰδόν-
των ἢ τῶν ἀκουσάντων. ἀχιλλεὺς ἐπανα-
πλεῖ. ποῖα λάφυρα κομίζων. ἢ ποίας ἀπαρ-
χὰς ἄγων. ἢ τί τῶν οἴκοι στεφανώσων, ἢ τῶν ἰ-
δίων ἢ τῶν δημοσίων. καλὸν δὲ τῇ σκύρῳ
νῦν προχεῖν. ἢ τί φήσεις πρὸς τὸν παῖδα τὸν

αὐτοῦ

αὐτοῦ. τί τῇ γυναικί, δόξεις εἶναι βελτίων
εἰπών. ἢ τί λέγω σκῦρον ἢ γυναῖκα. ἀλλὰ τί
φήσουσιν οἱ τρῶες. ἆρ' οὐ φεύγειν σε φοβούμε-
νον, ὁρῶντα γε οὐδεμίαν σωτηρίαν ἐὰν μενεῖς.
ἄξιόν γε, οὐ γάρ; τὸ πριάμου καὶ νέστορος γῆρας
συντεθὲν τοιαύτης αἰσχύνης. ἀλλὰ ταῦ-
τα μὲν οὐ ποιήσεις μενεῖς δὲ ἄχρις ἂν ἐπὶ
τὰς σὰς σκηνὰς τε καὶ ναῦς ὁ ἕκτωρ ἀφίκη-
ται κτείνων πάντας ἑξῆς. τηνικαῦτα δὲ
αὐτοῖς δείξεις ὅστις εἶ. εἰ μέν σοι τοσοῦτον πε-
ρίεστι, πῶς οὐκ αἰσχρὸν, ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐᾶ-
σαι γενέσθαι, καὶ μὴ παρὰ τῆς ἁπάντων σω-
τηρίας τῇ περιουσίᾳ χρήσασθαι. ἀλλ' ὅταν
μηδεὶς λείπηται. εἰ δ' ἐργῶδες γίγνεται,
βοηθητέον ἡνίκ' ἔξεστιν. ἐγὼ δὲ ἀπιστῶ οὐδὲ
ἐκεῖνο γὰρ μὴ οὐ καὶ μόνον σε καὶ πρὸς ἅπαντας
τοὺς βαρβάρους ἱκανὸν εἶναι καὶ ἔτι κρείττω.
ἡγοῦμαι μέντοι γε παντὶ τὸ τοῦ καιροῦ δια-
φέρειν. οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι ἄμεινον οὕτως
σοι τῶν θεατῶν καὶ μαρτύρων ἐπιδείξασθαι
τὴν ὑπερβολὴν ταύτην, ἀλλ' ἔτι καὶ κατ'
ἐκεῖνο, ὅτι τηνικαῦτα μὲν σαυτῷ δόξεις βοη-
θεῖν. καὶ κατ' ἀνάγκας ἀμύνεσθαι. νῦν δὲ ὑ-
πὲρ τῶν κεκληκότων ἐξιέναι καὶ βοηθεῖν πρό-

τούτοις. ὥστε οὐ μικρὸν κερδανεῖς παρὰ τὴν χάριν. ἄλλως δὲ οὐκ ἔστι τοῦ πολέμου ταμίαν γενέσθαι καθ᾽ ὅσον βούλει μέρος. ἀλλὰ πολλὰ γένοιτ᾽ ἂν ὧν βούλει μηδ᾽ ὧν οὐκ ἂν δέξαιο. πεσεῖται τις καὶ τῶν πάνυ σοι κεχαρισμένων. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐῶ. ἀλλ᾽ ἡμᾶς τουτουσὶ οὓς προσεῖπας φιλτάτους, καὶ οὓς ἀνέστησας ἰδών. καὶ οἷς τὸν κρατῆρα προέστησας. καὶ προεῖπας ζωρότερον εἶναι, τί κωλύει καὶ ἡμᾶς ἄνειον κεῖσθαι τηνικάδε ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις ἀναμεμιγμένους. καὶ μηδ᾽ ὧν νῦν σπένδεις, ἀπὸ τούτων ῥυῆναι τὴν γῆν αἵματι. καὶ κρατῆρας ἐν ἕκτορος ἵστασθαι ἐπινικίους. καὶ παιᾶνας ᾄδεσθαι, σοῦ ζῶντος ὦ ζεῦ. τί δ᾽ ἂν ἅμα ταῖς σκηναῖς ἐχομέναις, καὶ ταῖς ναυσὶν ἐμπιπραμέναις. καὶ τὴν περιπόθητον ταύτην ἀποσφάξωσιν. ἢ καὶ λαβόντες αἰχμάλωτον, αὖθις ἄγωσι πρὸς ἑαυτούς. ἣ καὶ νῦν αὕτη κεφάλαιον ἐστὶ πάντων τῶν πραγμάτων. ἡδέως δ᾽ ἂν σου πυθοίμην. εἰ τότε αὐτὴν παραλαβὼν ἀγαμέμνων, ἀπέκτεινεν, ἢ καὶ παρὰ σοὶ μένουσαν, τί χρὴ αὐτὸν ποιεῖν νῦν. ἢ πόσα τὰ ὑποφόνια καταθέντα, δεομένους τι χεῖν. εἰ δὴ νῦν ζῶσαν τε

καθισάντος. καὶ προσέτι ὀμνύντος ἃ μά-
λιστ' ἂν σὺ βουληθείης, εἶτ' οὐ παύσῃ. ἀλλ'
εἰς τοσοῦτον ἥξεις ὀργῆς, ὥστ' εἰ μὴ παρὰ
πάντων λήψῃ τὴν δίκην κατὰ ἔθνη καὶ
κατὰ πόλεις καὶ κατὰ σῶμα ἕκαστον, ἀβί-
ωτον ἡγήσῃ τὸν βίον σαυτῷ. ὅρα μή ποτ' αὐ
τὴν τὴν παῖδα μισήσῃς. ὅταν δ' αὐτὴν δια-
φθαρῇ πανσυδὶ τὸ στρατόπεδον. βούλομαι
δέ σοι καὶ τοῦ διδασκάλου χείρωνος λόγον
εἰπεῖν, ὅν ποτ' ἐν τῷ πηλίῳ διελέχθη πρός
τινα τῶν ἀπ' αἰτωλίας. θυμοῦ γὰρ ἔφη με-
τρίου μὲν, οὐδὲν ἂν κάλλιον ἀνθρώπῳ γενέ-
σθαι. τοῦ δὲ ὑπερβάλλοντος οὐδὲν αἴσχι-
ον. ὃς τοὺς μὲν ἐχθροὺς ἀντιλυπήσας, ἀ-
πήλλακται. τὸν δὲ ἔχοντα, ἀεὶ καὶ συνε-
χῶς ἀπόλλυσι. σὺ δὲ μήτε ἐργάσῃ πραυτέ
ρω μηδὲν, μήτε αὐτὸς πάθῃς. ἐνθυμοῦ δὲ
ὅτι πᾶσι πράγμασιν ὥσπερ ὅρους ἡ φύσις ἐστή-
σατο. καὶ οὐδέν ἐστιν ἀθάνατον τῶν ἐν ἀνθρώ
ποις οὐ πόλεμος. οὐκ εἰρήνη. οὐ χάρις. οὐκ
ὀργή. οὐκ ἄλλο τῶν πάντων οὐδέν. ἡ τῆς
μὲν φιλίας τῆς ὑπαρχούσης σοι πρὸς
τὸν βασιλέα εὑρέθη. τῆς δὲ ὀργῆς οὐ φανεῖ
ται πάλιν. καὶ μὴν πολὺ βέλτιον τὰς φι-

λίας ἀθανάτους ἀξιοῦν εἶναι. ἢ κείνων ἐρχο-
μένων ὑπὸ τὴν τύχην, τῆς ἔχθρας μὴ
βούλεσθαι πορίζεσθαι λύσεις. δύω γὰρ
τούτω θεὼ περιέρχεσθον ἅπαντα τὰ
τῶν ἀνθρώπων, νέμεσις καὶ δίκη. οὐκ ἐῶσαι
μεῖζον τῆς φύσεως φρονεῖν, ἀλλὰ ῥαδίως
μικροὺς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι, ἐάν τις αὐ-
τῶν μὴ ποιῆται λόγον. καὶ τοῦτό σοι τὸ πα-
ράδειγμα ἐγγύθεν. ὃς σοῦ τότε ἐφρόνησε μεῖ-
ζον, τίνος οὐκ ἔλαττον φρονεῖ νῦν. ἡγεῖσθαι
δὲ χρὴ, λόγῳ μὲν ἀκούειν ταῦτα παρ' ἡμῶν.
τῇ δὲ ἀληθείᾳ καὶ τοῖς γιγνομένοις ἕκτορα
πρεσβεύειν ἢ διαλέγεσθαί σοι. ὃς τὰ μὲν ἄλ-
λα ὅσα ὑβρίζει καὶ προπηλακίζει, τί τις ἂν
λέγοι. σὲ δὲ ἀπειλεῖ καθεύδοντα λήψεσθαι.
πάντως δὲ οὐδὲ τὸν Δάρδανον τὸν ἑαυτοῦ
πρόγονον. οὐδ' ἂν εἶναι χείρω τοῦ αἰακοῦ τοῦ
σοῦ. σέ τε σκήπτεσθαι τὴν μῆνιν. τὸ δὲ ἀλη-
θὲς αὐτὸν ὀρρωδεῖν. ἃ πῶς ἀνεκτὰ ἀκούειν
ἐμοί. τίς ὑπὲρ σοῦ τούτων λήψεται δί-
κην. οὐκ ἀναστήσῃ πρὸς θεῶν; οὐ δὴ κεραυνεῖς
ὅτι μὴ πάλαι; οὐχ ὅσον τοῦ χρόνου προεῖται,
ζημίαν θήσῃ; οὐκ εἰ δεῖ καὶ τῆς κόρης ἕνεκα ὀρ-
γισθῆναι, εἰς τοὺς ἔρωτας ἀφήσεις τὸν θυμόν, τοὺς

ἀπάν

ἁπάντων τούτων αἰτίους. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι
μηδὲν παρεκίνησαν ἐξ ἀρχῆς, τί τῶν πάν-
των ἂν ἢ μεῖζον ἢ ἔλαττον ἐνταυθοῖ συνέβη
δυσχερές. ἐνθυμοῦ δὲ ὅτι πηλεὺς μέσος αἰα-
κοῦ καὶ σοῦ. αἰακοῦ ἐκείνου, εἰς ὅν ποτ' ἦλθε
τὰ τῶν ἑλλήνων πράγματα. σοὶ δ' ὑπάρχει
καὶ τοῦτο ὡς κάλλιστα. μιμούμενος γὰρ τὴν τοῦ
προγόνου γνώμην, ὑπερβαίρεις τῷ σχήματι.
ὁ μὲν γὰρ δεξάμενος, ὤνησε. σὺ δὲ ἔργῳ βοη-
θήσας, ἐκπλήσεις τὰς ἁπάντων εὐχάς.
κἀκεῖνα ἔτι πρὸς τούτοις λογίζου. ἔξιμεν
δὴ αὐτίκα μάλα ἐκ τῆς σκηνῆς. ποίοις προσ-
σὶν ὦ πρὸς τοῦ διός, εἰ μὴ σοι ταῦτα συνδό-
ξειε. τίνας λόγους ἐροῦμεν ἀπελθόντες. ἢ
ποίας ἀποκρίσεις ἀποκρινούμεθα. καραδο-
κοῦσι δὲ δήπου πάντες. εἰ ἄσμενοι προσδε-
χθέντες ἄλλος ἀλλαχόθεν πεύσονται, τί χρὴ
πρὸς αὐτοὺς λέγειν. ἀπόκειναι. πεῖσον μεθ'
ἡμῶν τῷ διὶ τῷ σωτῆρι. μὴ τὴν τελευταίαν
τοῦ νῦν εἶ. ἀλλ' αἰσχυνθεὶς τήν τε χρείαν τὴν κοι-
νὴν καὶ τοὺς πρέσβεις ἡμᾶς, καὶ τῆς πρεσβείας τὴν ὥ-
ραν νύκτα ταυτήν. ἢ καὶ ἄστρα ταυτί. καὶ θεοὺς καὶ ἥρω-
ας τοὺς κοινοὺς τῶν ἑλλήνων, ἐκλῦσαι τὴν ὀργὴν ὥσπερ
νόσον: φάνηθι τοῖς βαρβάροις ἅμα τῷ ἡλίῳ:

ΑΝΤΙΡΡΗΤΙΚΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΥ.

Ὅτε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον ἐπὶ τὰς θύρας ἥκοντας ὦ σοφώτατε ὀδυσσεῦ, ἡγησάμην οὐδέποτε κοινωνοὺς ἀφῖχθαι μοι τῆς ἐφ' οἷς ὑβρίσθην ὀργῆς, καὶ τοῦ γε λοιποῦ μεθ' ἡμῶν συνδιατρίψειν, τῆς ἀγαμέμνονος βουλείας εἰσάπαξ καταγνωκότας. καὶ μὰ τοὺς θεοὺς, οὐ τὸ νῦν ἐπὶ τούτοις ἥκειν ὑμᾶς θαυμαστὸν ἐποιούμην. ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι μὴ πάλαι μετέστητε, τοῦτ' ἐθαύμαζον. ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν λόγων ἤκουσα τῶν καλῶν καὶ πολλῶν, καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἠδικηκότων ἐθεασάμην σπουδὴν, καὶ τὴν κατ' ἐμοῦ τοῦ τὰ δεινότητα πεπονθότος τέχνην, καὶ ὅτι με καθάπερ παῖδα προσεδόκησας οἰχήσεσθαι λαβὼν, νῦν πλέον ἢ πρότερον εἰ καὶ παράδοξον εἰπεῖν ἤλγηκα. τὸ γὰρ μηδὲ νοῦν ἔχειν δοκεῖν, ἀλλ' ἕτοιμον εἶναι πρὸς ἀπάτην, ὅτου τις ἂν εἴποι δεινοῦ τοῖς γε

οὐκ

οὐκ ὄντως ἀνοήτοις δεινότερον. ἐγὼ δέ σε ἠξίουν φάσκοντα συνέσει νικᾶν, μὴ τὸ πᾶσι πρόδηλον ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ τῇ δεινότητι καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ τῇ τῶν πολεμικῶν ἐμπειρίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις δυνάμεσιν, οὐκ ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρῆσθαι νόμος, ἀλλ᾽ οὗ δεῖ, τῶν ἐχθρῶν πλεονεκτεῖν· ταύτης τοίνυν τῆς ῥητορείας, ἕτερος ἦν ὁ καιρὸς, ἡνίκα ἦλθες εἰς τοὺς τρῶας ὀδυσσεῦ μετὰ τοῦ μενέλεω τὴν ἑλένην ἀπαιτήσων.. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν οὕτως ἔδοξας εἶναι πιθανὸς, ὥστε μικροῦ λαβόντες ἀπέκτειναν ἄν, εἰ μὴ παρελθὼν ἀντήνωρ ἐξῃτήσατο. τὰς δὲ ἡμετέρας διαλλαγὰς, πάντως που τοῖς ὑβρικόσιν ἐπηγγελμένος ἥκεις. οὕτω φαυλοτέρους ἡμᾶς τῶν βαρβάρων ὑπείληφας· πάντων δέ μοι δοκεῖς ἐναντιώτατον πρᾶγμα ποιεῖν· τὴν μὲν γὰρ φιλοτησίαν προπίνων, χαῖρε προσεφώνησας. λέγεις δὲ ἐξ ὧν ἀνάγκη τὸν ἀκούοντα λυπεῖσθαι· πείθειν μὲν γὰρ ἐπιχειρῶν, οὐκ ἂν ἔχοις μὴ μεμνῆσθαι τῶν ἔμπροσθεν. μεμνημένος δὲ τῶν ἔμπροσθεν, οὐκ ἔστι σοι μὴ τὸν πεπονθότα λυπεῖν. καὶ τί λέγω τῶν ἔργων. πρὸς αὐτὸ τοὔνομα τοῦ πρεσβευομένου ταράττομαι. σὺ δὲ ἐν ἀγα-

τούτων οὕτως ἐχόντων, ὅμως τὰ δέοντα
βουλεύσασθαι. μάλιστα μὲν γὰρ ἔγωγε φαίην
ἂν τὴν μητέρα σου ποιεῖσθαι τούτοις συγκα-
τατίθεσθαι τοῖς λόγοις. ἐπεὶ καὶ ὁ πατὴρ
καὶ ὁ διδάσκαλος οὕτως ἐπαίδευόν σε πειρώ-
μενοι. ἐπεὶ ἐνταῦθα δὴ καὶ τὸ πάνδεινόν ἐστιν,
εἰ παρ' αὐτοὺς μὲν τοὺς λόγους καὶ τὴν ἀκοὴν
οὕτως ἐρρωμένως ἔχεις, ὥστε τὴν εὐδοξίαν,
καὶ τὸ καλόν, πρὸ τῆς ἀδοξίας καὶ τοῦ γήρως
αἱρεῖσθαι. ἐπειδὴ δὲ ὁμολογήσεις αὐτῇ περὶ
τῆς ἀμείνονος μοίρας, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐπρος
κυνήσῃ. καὶ τότε μὲν καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ σαυτοῦ πλείο-
νος ἄξιον ἡγοῦ τὸ στρατόπεδον. νῦν δὲ οὐδὲ
τῆς κόρης ἀντάξιον. μᾶλλον δὲ ἑνὸς τῶν πε-
ρὶ τὴν κόρην συμβάντων. οὕτως μετ' ἂν ἀμ-
φοτέρων δόξαις τὴν παῖδα τιμιωτέραν ἡ-
γεῖσθαι καὶ σαυτοῦ καὶ τῶν ἀχαιῶν. πῶς γὰρ
οὐ καὶ σαυτοῦ. εἰ τοῦ μὲν σώζεσθαι, κρεῖττον
τὸ εὐδοξεῖν. τοῦ δὲ εὐδοξεῖν, ἡ κόρη. δόξαις δ'
ἂν οὕτω καὶ τὴν μητέρα ἐψεῦσθαι, καὶ σαυτὸν
ἐξελέγχειν, οὐκ ἐπισταμένως λογίζεσθαι.
τὸ μὲν γὰρ ἀπ' ἀρχῆς εὐθὺς ἑλέσθαι πλεῖν οἴ-
καδε καὶ ζῆν ἡσυχῇ, γνώμης κρείσσονος ἦν. τόδε
τοὺς μετὰ τῆς στρατείας κινδύνους ἑλόμενον,

μετὰ

μεταβαλέσθαι, περὶ τῶν αὐτῶν οὐ ταῦτα
γινώσκειν ἐστίν. ὅσοι πάντων ἥκιστα προσήκει,
ὅσῳπερ ἀνθρώπων μάλιστα ἀρετὴν ἀσκεῖς.
καὶ τὸ μὴ ψεύδεσθαι. οὐ γὰρ δή που τοὺς μὲν ἄλ
λα λέγοντας. ἀλλὰ ἢ γινώσκοντας αἰτιά
σῃ, τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἄλλοτε ἄλλως
βουλευομένους. καὶ μὴ τοὺς αὐτοὺς ὄντας, ἐπαι
νέσῃ. σκέψαι δὲ ὅτι κἂν τοῖς στρατοπέδοις
μέχρι μὲν μὴ συνάγουσιν οἱ στρατηγοί, πᾶς
τις ὡς εἰπεῖν αὐτοκράτωρ ἐστὶν αὐτοῦ. ἐπει-
δὰν δὲ εἰς τάξιν καταστῇ, ταύτην δεῖ σώ-
ζειν, ἢ φαῦλον νομίζεσθαι. σὺ δ' οὐ βουλεύε
σθαι δόξεις περὶ ὧν αἵρεσις ἐστί σοι. ἀλλ' ἀνα
χωρεῖν ἀπὸ τούτων, ἃ προὔκεινας αὐτὸς.
καὶ μονονοὺ λιπεῖν τὴν τάξιν ὃ καὶ ὄναρ μοι
δοκεῖς σύ γε ἰδὼν, εἰκότως ἂν αἰσχυνθῆναι.
δίκαια καὶ καλὰ ταῦτα ἐγίγνωσκες, ὡς
οὐχ ἄριστος βίος ἀνθρώπῳ μακρὸς, εἰ μὴ προ
σέσται τὸ πράττειν τὰ δέοντα. ἐπεὶ δὲ τὴν
παῖδα οἱ κήρυκες ἄγοντες ᾤχοντο, ἢ δὴ διὰ
τοῦτο ἑτέρως ἔχει τὰ τῆς φύσεως; οὐ παύσῃ
δύο τῶν χειρίστων ὀνειδῶν ἀμφισβητῶν, δει
λίας καὶ ἀπιστίας, ὃ τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς πώ-
ποτε ὠνείδισε. καί τοι τίς ἂν ἦσθα πρὸς θεῶν

εἴ σοι ταῦτα ἀγαμέμνων ἀνετίθει; ἐγὼ δὲ
ἡγοῦμαι τὸ μὲν τέλος πάντων πραγμάτων
τῷ θεῷ χρῆναι καταλιπεῖν. ὥσπερ καὶ ἡ-
μᾶς ἅπαντας ὁρᾷς περὶ ἡμῶν αὐτῶν βεβου-
λευμένους. οὐ γὰρ ποικίλης γε τοῦτο δεῖται γε
μούσης, ἀλλὰ πᾶσι γε δῆλον, ὅτι εἰρήνη πο-
λέμου γέρας συμφορώτερον. καὶ ὅτι οὐκ ἔστι
μαχομένους καὶ κινδυνεύοντας, ἀναιμωτὶ
τὸν αἰῶνα διελθεῖν. ἀλλ' οὐ τούτου χάριν
τὰς πίστεις παραβαίνομεν. ἀλλ' ὧν μὲν ὁ δαί-
μων κύριος αὐτῷ καταλείπομεν. ὅσα δὲ
εἰς λογισμοὺς ἥκει καὶ τὸ βουλεύσασθαι, μη-
δαμοῦ τῶν χειρόνων ἑαυτῷ τιμᾶν, ἀνδρὸς
νὴ δί'. ἀλλ' οὐκ ἄξιά σου τὰ δῶρα. οὐδ' ἐκ-
πλήξει σε ὑπισχνούμενος. οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν
ψάμμον καὶ τὴν κόνιν παρέλθῃ τῷ πλήθει.
ἄριστά γε ὦ γενναῖε. καὶ γνωρίζω τούτους
ἤδη τοὺς λόγους. ἐγὼ δὲ οὐ τῶν χρημάτων
ἕνεκα συμβουλεύω σοι βοηθεῖν τοῖς ἀχαι-
οῖς. πόθεν. μὴ δέ ποθ' οὕτω σμικρῶς ἴδοι-
μι τὰ σά. ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ δικαίου,
καὶ τοῦ προσήκειν οὕτω ποιεῖν. ἀλλὰ τὰ
μὲν χρήματα, φιλίας τινὶ συμβόλῳ δέ-
ξασθαι. εἴ τε καὶ χαίρειν ἐᾷς, οὐχὶ διοίσομαι.
καὶ περὶ τῆς κηδείας ταύτης ἐπὶ χολῆς

βουλεύσασθαι. μὴ δὲ γὰρ ἂν οὕτω σε ἁρπάσαι πῶς ἂν εἴην, εἰ ταῦτα συμβουλεύοιμι. ἡγεῖσθαι δ' ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἀνελεύθερον εἶναι τῇ δόσει καὶ τοῖς ἐπαγγέλμασι. σαυτῷ δὲ ἕτερα εἶναι τὰ ποιοῦντα τὴν ἔξοδον. ποῖα ταῦτα, ἃ μικρῷ πρόσθεν αὐτὸς ἀπηρίθμεις πολλῶν χρημάτων καλλίω πράγματα. πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον καὶ ὑπερφυές, εἰ πρότερον μὲν τῶν ἀχαιῶν πρώτων ἡγούμενος, δώδεκα μὲν πόλεις κατὰ θάλατταν. ἕνδεκα δ' εἷλες κατ' ἤπειρον. οὐδὲν τῶν ἰδίων ὑπολογιζόμενος. οὐ πόνον. οὐ κίνδυνον. οὐκ ἀσχολίαν. οὐχ ἣν φιλτάτην εἶναι φῂς αὐτῷ ψυχὴν εἰ προήσει. καὶ τοσούτων εὐπορειῶν. καὶ τοσαύτης εὐδαιμονίας ἀπέδειξας κυρίους. νῦν δ' οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπαρκέσαι τολμήσεις. πόθεν ὦ πρὸς θεῶν ἐκτήσω τὴν κόρην, ἵνα τἄλλ' ἀφῶμεν, ἀφ' ὧν εὐεργετεῖς ἡμᾶς. οὕτω γοῦν καὶ τὴν λυρνησσὸν εἷλες ἐν τῷ πλήθει τῶν ἄλλων χωρίων. οὐκοῦν οὐ τὸ στράτευμα τῆς παιδὸς εἰκὸς εἶναι προσθήκην. ἀλλὰ τὴν παῖδα τοῦ στρατοπέδου καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων. ἁπάντων δὲ ἀτοπώτα-

του. εἰ ὁ μὲν χρύσης τὴν θυγατέρα ἀπολαμ-
βάνων, οὐ προήχθη περαιτέρω εὔξασθαι ὡς
πολεμίοις, ἀλλ' ἐπέπαυτο τῆς ὀργῆς. ἄν-
θρωπος βάρβαρος καὶ φύσει πολέμιος. καὶ κιν-
δυνεύσας καὶ περὶ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. σὺ
δὲ αὐτήν τε ἀπολαμβάνων τὴν ἄνθρωπον.
καὶ πρὸς ἐκείνῃ τοσαύτας λαμβάνων. καὶ
πρὸς ταῖς γυναιξὶ, χρήματα. πόλεις. χώ-
ραν. συγγένειαν. ἃ θαυμάζειν δέον, οὐκ ἐᾷς,
μέμψασθαι δ' οὐκ ἔχεις, εἰς ἀεὶ μενεῖς ἐπὶ
τοῦ παροξυσμοῦ. κἀκεῖνος μὲν, συνεύξατο
τῷ θεῷ παῦσαι τὴν νόσον ἡμῖν. σὺ δὲ οὐ βου-
λήσῃ τὰ τοῦ πολέμου δύσκολα, ἀλλ' ὁ
μὲν ἐξ ἀμφοῖν ἐνεδείξατο τὴν δύναμιν τοῖς
ἀχαιοῖς, ἐκ τε ὧν καταρασάμενος πολλοὺς
διέφθειρε. καὶ ὧν εὐξάμενος ἅπαντας ἔσωσε,
σὺ δὲ ἀξιώσεις ἀπὸ θατέρου μόνου μιμήσα-
σθαι τὸν ἱερέα, καὶ ταῦτα ἀπὸ τῶν ἀπολλυ-
μένων. ἀλλὰ πολλῷ βέλτιον ἦν, τοῦ σώζειν
πάντας ἐνδείκνυσθαι τὴν ῥώμην, ἢ θάτερον
πράξαντα, τὸ λοιπὸν φυγεῖν. καὶ προσδοῦ-
ναι μὲν τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τῷ κομίσασθαι
τὴν σεαυτοῦ, δεινὸν ἂν ἡγήσω. σῶσαι δὲ

οὐ δόξῃ

οὐ δόξει τὸ στρατόπεδον μετὰ σοῦ τὴν σεαυτοῦ κομίζεσθαι; ἀλλ' ὁ μὲν ἕκτωρ, πυρὶ καὶ σιδήρῳ πάντα ἐπέρχεται. καὶ μικρόν ἐστιν αὐτῷ σῶσαι τροίαν. σὺ δ' ἐν τῇ σκηνῇ μενεῖς, ᾄδων πρὸς λύραν; πότερον τὰ ἑτέρων ᾄδων μενεῖς; ἀλλ' ἄμεινον ἑτέροις τὰ σαυτοῦ παρασχεῖν ᾄδειν ὥσθ' χρηστῷ τινι. ἀλλὰ τὴν μῆνιν νὴ δι' ἣν μηνίεις, ταύτην ὑμνήσεις ὥσπερ θεόν; δέδοικα μὴ τῶν ἀχαιῶν ᾄδῃς ἐπιταφίους, οὕτως ἀωρὶ τοῦ παντὸς χρόνου μελῳδῶν. εἶτα φὴς εἶναι φιλότιμος, καὶ καταψεύδῃ σαυτοῦ. καί τις πρὸς θεῶν οὕτω παῖς ἐστιν, ὡς πεπεισθῆναι, ὡς ἀχιλλεὺς ἀγαπᾷ ζῶν. ἐπεὶ κατὰ ταῦτα ἔξω βελῶν ἐστιν, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἀποθανόντα αἰσθῆναι. εἰ δὲ ἐπείου τοῦ φωκέως ἠκούομεν, ποίους ἄν τινας ἄλλους ἢ τούτους ἠκούομεν τοὺς λόγους. καίτοι τί λέγω. ἐκεῖνος πυκτεύων ἥδιον ἂν τεθναίη πρὶν ἐκστῆναι τινί. ταῦτα μὲν οὖν εἰς θερσίτην τρέποιτο. καὶ ὅστις ἐκείνῳ παραπλήσιος. σὺ δὲ ὦ τᾶν μὴ σκῶπτε. μηδὲ ἀντιποιοῦ κακίας, ἧς οὐδέν σοι προσήκει. οὔτε γὰρ ἡμᾶς πείσεις, οὔθ' ὡς ἐγῷμαι σαυτόν. ἀλλὰ καθελκύσας τὰς ναῦς ἀποπλέων

οἰχήσῃ. εἶτ' οὐκ αἰσχύνῃ τὰς νηρηίδας τὰς πρὸς μητρὸς συγγενεῖς, οὕτως ἀνομοίως πλέων τὴν θάλατταν νῦν ἢ πρότου; τότε μὲν δόξης ἀφορμὰς δύναμιν συλλέγειν περὶ στρατοπέδῳ. νυνὶ δὲ ἅπασι λελυμασμένος. πρὸς ποτέρων δέ σοι ταῦτα ἄξια τῶν συγγενῶν. πότερον τῶν θαλαττίων, ἢ τῶν κατ' ἤπειρον, οἵ ποτ' ἐλθόντες δεῦρο, οὐ πρότερον ἀπῆραν, πρὶν συνεξεῖλον περὶ πολεμάρχῳ. τί δὲ ἢ θήσῃ πρὸς θεῶν ὄνομα τῇ θυσίᾳ, ἣν ἄνειον θύσειν φῂς. πότερον χαριστήρια, ἢ τί καλεῖς αὐτήν. εἶτ' οὐκ αἰσχύνῃ, τοὺς θεοὺς αὐτοὺς μάρτυρας, τοσαύτης κακίας ποιούμενος, θύων ἢ σπένδων καὶ παιανίζων ἐπὶ ταῖς τῶν ἑλλήνων συμφοραῖς, φάσκων ἀπέχειν ἅπαντα παρ' αὐτῶν, ὁρῶν εἰς τὸ πεδίον μεστὸν νεκρῶν τῶν ὑπό σοι ταττομένων ἢ μέγαν οὐκ οἶδα πόσην ἄνω; τί δὲ ἔσται σοι τοῦ πλοῦ τὸ σχῆμα. ἤτις λόγος τῶν ἰδόντων ἢ τῶν ἀκουσάντων. ἀχιλλεὺς ἐπαναπλεῖ. ποῖα λάφυρα κομίζων. ἢ ποίας ἀπαρχὰς ἄγων. ἤ τι τῶν οἴκοι στεφανώσων, ἢ τῶν ἰδίων ἢ τῶν δημοσίων. καλὸν δὲ τῇ σκύρῳ νῦν προχεῖν. ἢ τί φήσεις πρὸς τὸν παῖδα τὸν

αὐτοῦ

ἑαυτοῦ. τί τῇ γυναικὶ, δόξεις εἶναι βελτίων
εἰπών. ἢ τί λέγε σκῦρον ἢ γυναῖκα. ἀλλὰ τί
φήσουσιν οἱ τρῶες. ἆρ' οὐ φεύγειν σε φοβούμε
νον, ὁρῶντα γε οὐδεμίαν σωτηρίαν ἐὰν μενεῖς.
ἄξιόν γε; οὐ γάρ; τὸ πριάμου καὶ νέστορος γῆρας
συντεθὲν τοιαύτης αἰσχύνης. ἀλλὰ ταῦ-
τα μὲν οὐ ποιήσεις μενεῖς δὲ ἀχρὶς ἂν ἐλθὼν
τὰς σὰς σκηνὰς τε καὶ ναῦς ὁ ἕκτωρ ἀφίκη
ται κτείνων πάντας ἑξῆς. τηνικαῦτα δὲ
αὐτοῖς δείξεις ὅστις εἶ. εἰ μέν σοι τοσοῦτον πε
ρίεστι, πῶς οὐκ αἰσχρὸν, ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐᾶ
σαι γενέσθαι, καὶ μὴ πρὸ τῆς ἁπάντων σω
τηρίας τῇ περιουσίᾳ χρήσασθαι. ἀλλ' ὅταν
μηδεὶς λείπηται. εἰ δ' ἐργῶδες γίγνεται,
βοηθητέον ἡνίκ' ἔξεστιν. ἐγὼ δὲ ἀπιστῶ οὐδὲ
ἐκεῖνο γὰρ μὴ οὐ καὶ μόνον σε καὶ πρὸς ἅπαντας
τοὺς βαρβάρους ἱκανὸν εἶναι καὶ ἔτι κρείττω.
ἡγοῦμαι μέντοι δεῖν παντὶ τὸ τοῦ καιροῦ δια
φέρειν. οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι ἄμεινον ὄντων
σοι τῶν θεατῶν καὶ μαρτύρων ἐπιδείξασθαι
τὴν ὑπερβολὴν ταύτην, ἀλλ' ἔτι καὶ κατ'
ἐκεῖνο, ὅτι τηνικαῦτα μὲν σαυτῷ δόξεις βοη
θεῖν. καὶ κατ' ἀνάγκας ἀμύνεσθαι. νῦν δὲ ὑ-
πὲρ τῶν κεκληκότων ἐξιέναι καὶ βοηθεῖν πρό

τούτοις. ὥστε οὐ μικρὸν κερδανεῖς παρὰ τὴν χάριν. ὅλως δὲ οὐκ ἔστι τοῦ πολέμου ταμίαν γενέσθαι καθ' ὅσον βούλει μέρος. ἀλλὰ πολλὰ γένοιτ' ἂν ὧν βούλει μετὰ ὧν οὐκ ἂν δέξαιο. πεσεῖταί τις καὶ τῶν πάνυ σοι κεχαρισμένων. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐῶ. ἀλλ' ἡμᾶς τουτουσὶ οὓς προσεῖπας φιλτάτους, καὶ οὓς ἀνέστης ἰδών. καὶ οἷς τὸν κρατῆρα προέστησας. καὶ προεῖπας ζωρότερον εἶναι, τί κωλύει καὶ ἡμᾶς ἄνευ κεῖσθαι τηνικάδε ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις ἀναμεμιγμένους. καὶ μετὰ ὧν νῦν σπένδεις, ἀπὸ τούτων ῥυῆναι τὴν γῆν αἵματι. ἢ κρατῆρας ἐν ἕκτορος ἵστασθαι ἐπινικίους. καὶ παιᾶνας ᾄδεσθαι, σοῦ ζῶντος ὦ ζεῦ. τί δ' ἂν ἅμα ταῖς σκηναῖς ἐχομέναις, καὶ ταῖς ναυσὶν ἐμπεπρησμέναις. καὶ τὴν πολυπόθητον ταύτην ἀποσφάξωσιν. ἢ καὶ λαβόντες αἰχμάλωτον, αὖθις ἄγωσι πρὸς ἑαυτούς. ἣ καὶ νῦν αὕτη κεφάλαιον ἐστὶ πάντων τῶν πραγμάτων. ἡδέως δ' ἂν σου πυθοίμην. εἰ τότε αὐτὴν παραλαβὼν ἀγαμέμνων, ἀπέκτεινεν, ἢ καὶ παρὰ σοὶ μένουσαν, τί χρῆν αὐτὸν ποιεῖν νῦν. ἢ πόσα τὰ ὑποφόνια καταθέντα, δεομένους τυχεῖν. εἰ δὴ νῦν ζῶσαν τε

καθιςάντος. καὶ προσέτι ὀμνύντος ἃ μά-
λιςʼ ἂν σὺ βουληθείης, εἶτʼ οὐ παύσῃ. ἀλλʼ
εἰς τοσοῦτον ἥξεις ὀργῆς, ὥςʼ εἰ μὴ παρὰ
πάντων λήψῃ τὴν δίκην κατὰ ἔθνη καὶ
κατὰ πόλεις καὶ κατὰ σῶμα ἕκαςον, ἀβί-
ωτον ἡγήσῃ τὸν βίον σεαυτῷ. ὅρα μή ποτʼ αὐ-
τὴν τὴν παῖδα μισήσῃς. ὅταν δʼ αὐτὴν δὴ
φθαρῇ πανσυδὶ τὸ ςρατόπεδον. βούλομαι
δέ σοι καὶ τοῦ διδασκάλου χείρωνος λόγον
εἰπεῖν, ὅν ποτʼ ἐν τῷ πηλίῳ διελέχθη πρός
τινα τῶν ἀπʼ αἰτωλίας. θυμοῦ γὰρ ἔφη με-
τρίου μὲν, οὐδὲν ἂν κάλλιον ἀνθρώπῳ γενέ-
σθαι. τοῦ δὲ ὑπερβάλλοντος οὐδὲν αἴσχι-
ον. ὃς τοὺς μὲν ἐχθροὺς ἀντιλυπήσας, ἀ-
πήλλακται. τὸν δὲ ἔχοντα, ἀεὶ καὶ συνε-
χῶς ἀπόλλυσι. σὺ δὲ μήτε ἐργάσῃ περαιτέ-
ρω μηδὲν, μήτε αὐτὸς πάθῃς. ἐνθυμοῦ δὲ
ὅτι πᾶσι πράγμασιν ὥσπερ ὅρους ἡ φύσις ἐςή-
σατο. καὶ οὐδέν ἐςιν ἀθάνατον τῶν ἐν ἀνθρώ-
ποις οὐ πόλεμος. οὐκ εἰρήνη. οὐ χάρις. οὐκ
ὀργή. οὐκ ἄλλο τῶν πάντων οὐδέν. ἡ τῆς
μὲν φιλίας τῆς ὑπαρχούσης σοι πρὸς
τὸν βασιλέα εὑρέθη. τῆς δὲ ὀργῆς οὐ φανεῖ-
ται πάλιν. καὶ μὴν πολὺ βέλτιον τὰς φι-

λίας ἀθανάτους ἀξιοῦν εἶναι. ἢ κείνων ἐρχο-
μένων ὑπὸ τὴν τύχην, τῆς ἔχθρας μὴ
βούλεσθαι πορίζεσθαι λύσεις. δύο γὰρ
τούτω θεὼ περιέρχεσθον ἅπαντα τὰ
τῶν ἀνθρώπων, νέμεσις καὶ δίκη. οὐκ ἐῶσαι
μεῖζον τῆς φύσεως φρονεῖν, ἀλλὰ ῥαδίως
μικροὺς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι, ἐάν τις αὐ-
τῶν μὴ ποιῆται λόγον. καὶ τοῦτό σοι τὸ πα-
ράδειγμα ἐγγύθεν. ὃς σοῦ τότε ἐφρόνησε μεῖ-
ζον, τίνος οὐκ ἔλαττον φρονεῖ νῦν. ἡγεῖσθαι
δὲ χρὴ, λόγῳ μὲν ἀκούειν ταῦτα παρ' ἡμῶν.
τῇ δὲ ἀληθείᾳ καὶ τοῖς γιγνομένοις ἔκτορα
πρεσβεύειν ἢ διὰ λέγεσθαί σοι. ὃς τὰ μὲν ἄλ-
λα ὅσα ὑβρίζει καὶ προπηλακίζει, τί τις ἂν
λέγοι. σὲ δὲ ἀπειλεῖ καθεύδοντα λήψεσθαι.
πάντως δὲ οὐδὲ τὸν δάρδανον τὸν ἑαυτοῦ
πρόγονον. οὐδ' ἂν εἶναι χείρω τοῦ αἰακοῦ τοῦ
σοῦ. σέ τε σκήπτεσθαι τὴν μῆνιν. τὸ δὲ ἀλη-
θὲς αὐτὸν ὀῤῥωδεῖν. ἆ πῶς ἀνεκτὰ ἀκούειν
ἐμοί. τίς ὑπὲρ σοῦ τούτων λήψεται δί-
κην. οὐκ ἀναστήσῃ πρὸς θεῶν; οὐ δυσχερανεῖς
ὅτι μὴ πάλαι; οὐχ ὅσον τοῦ χρόνου προεῖτο,
ζημίαν θήσῃ; οὐκ εἰ δεῖ καὶ τῆς κόρης ἕνεκα ὀρ-
γισθῆναι, εἰς τοὺς τρῶας ἀφήσεις τὸν θυμὸν, τοὺς

ἀπαν

ἁπάντων τούτων αἰτίους. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι
μηδὲν παρεκίνησαν ἐξ ἀρχῆς, τί τῶν πάν-
των ἂν ἢ μεῖζον ἢ ἔλαττον ἐνταυθοῖ συνέβη
δυσχερές. ἐνθυμοῦ δὲ ὅτι πηλεὺς μέσος αἰα-
κοῦ καὶ σοῦ. αἰακοῦ ἐκείνου, εἰς ὅν ποτ' ἦλθε
τὰ τῶν ἑλλήνων πράγματα. σοὶ δ' ὑπάρχει
καὶ τοῦτο ὡς κάλλιστα. μιμούμενος γὰρ τὴν τοῦ
προγόνου γνώμην, ὑπερβαίρεις τῷ σχήματι.
ὁ μὲν γὰρ εὐξάμενος, ὤνησε. σὺ δὲ ἔργῳ βοη-
θήσας, ἐκπλήσεις τὰς ἁπάντων εὐχάς.
κἀκεῖνα ἔτι πρὸς τούτοις λογίζου. ἔξιμεν
δὴ αὐτίκα μάλα ἐκ τῆς σκηνῆς. ποίοις πο-
σὶν ὦ πρὸς τοῦ διός, εἰ μὴ σοὶ ταῦτα συνδό-
ξειε. τίνας λόγους ἐροῦμεν ἀπελθόντες. ἢ
ποίας ἀποκρίσεις ἀποκρινούμεθα. καραδο-
κοῦσι δὲ δήπου πάντες. εἰ ἄσμενοι περι-
χυθέντες ἄλλος ἄλλοθεν πεύσονται, τί χρὴ
πρὸς αὐτοὺς λέγειν. ἀπόκριναι. πεῖσον μεθ'
ἡμῶν τῷ διῒ τῷ σωτῆρι. μὴ τὴν τελευταίαν
τοῦ νῦν ἐστί. ἀλλ' αἰσχυνθεὶς τήν τε χρείαν τὴν κοι-
νὴν ἐφ' ἣν οἱ πρέσβεις ἡμᾶς, καὶ τῆς πρεσβείας τὴν ὥ-
ραν νύκτα ταύτην. ἢ καὶ ἄστρα ταυτί. καὶ θεοὺς καὶ ἥρω-
ας τοὺς κοινοὺς τῶν ἑλλήνων, ἐκδὺς τὴν ὀργὴν ὥσπερ
νόσον. φάνηθι τοῖς βαρβάροις ἅμα τῷ ἡλίῳ.

οὐκ ὄντως ἀνοήτοις δεινότερον. ἐγὼ δέ σε ἠξίουν φάσκοντα συνέσει νικᾶν, μὴ τὸ πᾶσι πρόδηλον ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ τῇ δεινότητι καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ τῇ τῶν πολεμικῶν ἐμπειρίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις δυνάμεσιν, οὐκ ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρῆσθαι νόμος, ἀλλ᾿ οὗ δεῖ, τῶν ἐχθρῶν πλεονεκτεῖν. ταύτης τοίνυν τῆς ῥητορείας, ἕτερος ἦν ὁ καιρὸς, ἡνίκα ἦλθες εἰς τοὺς τρῶας ὀδυσσεῦ μετὰ τοῦ μενέλεω τὴν ἑλένην ἀπαιτήσων.. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν οὕτως ἔδοξας εἶναι πιθανὸς, ὥστε μικροῦ λαβόντες ἀπέκτειναν ἂν, εἰ μὴ παρελθὼν ἀντήνωρ ἐξητήσατο. τὰς δὲ ἡμετέρας διαλλαγὰς, πάντως που τοῖς ὑβρικόσιν ἐπηγγελμένος ἥκεις. οὕτω φαυλοτέρους ἡμᾶς τῶν βαρβάρων ὑπείληφας: πάντων δέ μοι δοκεῖς ἐναντιώτατον πρᾶγμα ποιεῖν: τὴν μὲν γὰρ φιλοτιμίαν προτείνων, χαῖρε προσεφώνησας. λέγεις δὲ ἐξ ὧν ἀνάγκη τὸν ἀκούοντα λυπεῖσθαι: πείθειν μὲν γὰρ ἐπιχειρῶν, οὐκ ἂν ἔχοις μὴ μεμνῆσθαι τῶν ἔμπροσθεν. μεμνημένος δὲ τῶν ἔμπροσθεν, οὐκ ἔστι σοι μὴ τὸν πεπονθότα λυπεῖν. καὶ τί λέγω τῶν ἔργων. πρὸς αὐτὸ τοὔνομα τοῦ πρεσβευομένου ταράττομαι. σὺ δὲ ἐν ἀγα-

μέμνονος ἔφης ἑςιαθεὶς, ἐκεῖθεν δ' ὁρμηθεὶς ὡς ἡμᾶς ἐλθεῖν, ὡς ἂν μάλιςα ἀνιάσαις. θαυμάζω δὲ ὅπως οὐ συνίετε, τῇ πρεσβείᾳ μεῖζω ποιοῦντος οὐ λύοντος τὰ ὑβρίσματα. δείκνυται γὰρ εἰς οἷον ὄντα ὑβρίζετε, ὃν μόνον ἡγεῖσθαι σωτῆρα. καὶ δι' ὧν ἐμὴ λάβοιτε βοηθὸν ἀπολεῖσθαι πεπιςεύκατε, τῇ παροινίᾳ κατὰ τοῦ πρώτου τῶν ἑλλήνων κεχρῆσθαι μεμαρτυρήκατε. ὥςε ἐν οἷς ἱκετεύει, παροξύνει. καὶ ταῖς δεήσεσιν ἐλέγχει τὰ πονηρεύματα. ἡ μονονοὺ βοᾷ πρὸς ἅπαντα. ὡς ἐμοὶ μόνῳ τῶν ὑβριςῶν, οὐκ ἔςι συγγνώμη. καὶ γὰρ ὕβρικα καὶ ὃν ἥκιςα ἐχρῆν. ἐγὼ δὲ μάλιςα μὲν ὤμην δεῖν μηδένα τῶν συμπεπλευκότων προπηλακίζεσθαι. μὴ δ' εἰ τῶν πολλῶν

„ εἴη καὶ τῶν ἔλαττον ἰσχυόντων. αὕτη γὰρ ἡ προ

„ θυμία, κἂν ἀπῇ τὸ κατορθοῦν, τιμῆς ἀξία. εἰ δ' οὖν ἀνάξιον ἡγεῖτο τῆς αὑτοῦ τύχης τὸ σωφρονεῖν, καὶ τοῦτ' εἶναι κέρδος τῆς βασιλείας τὸ κακῶς τὸν πλησίον ποιεῖν, εἰς τοὺς σκευοφόρους καὶ τελοῦντας εἰς δῆμον, καὶ φρονήματος ἐςερημένους, εἰς τούτους ἀσελγαίνειν ἐχρῆν. εἰ περ ἄρα καὶ ὅλως ἐχρῆν οὐ κατὰ ςρατηγοῦ μεθύειν, καὶ τούτου φίλου τοῖς θεοῖς, καὶ κυρίου τὰς ναῦς εἶναί τε καὶ

διεφθάρθαι, κατὰ τὸν σὸν ὀδυσσεῦ λόγον. ἐμοὶ μὲν οὖν ἤρκει τὰ πράγματα, καὶ τὰ τῶν πολεμίων πάθη, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἕκτωρ. τότε μὲν τρέμων. νῦν δὲ φοβῶν. καὶ οὐδὲν ἐδεόμην λέγειν, ἃ τοῖς ἔργοις ἐπεδειξάμην. τοῖς γὰρ εἰκότως μέγα φρονοῦσιν, οὐ παρ' αὐτῶν ἐπαίνους, ἀπὸ δὲ τῶν πεπραγμένων εἶναι δεῖ τὴν μαρτυρίαν. ἐπεὶ δὲ βουλόμενον σιωπᾶν οὐκ ἐᾶς ὀδυσσεῦ, πολέμου μεμνημένος πρὸς ἄνδρα κιθαρίζειν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν ἠναγκασμένον, ἀκούσατε ὦ παρόντες ἀνθ' οἵων οἷα κεκόμισμαι. καὶ ταῖς εὐεργεσίαις ἀντίθετε τὰς ἀμοιβάς. εἴσεσθε γὰρ εἴτ' ἔχει λόγον τὸ μὴ συμμαχεῖν, εἴτε καὶ ἄλλως ἀγανακτῶ. εἰ γὰρ ἐθέλοιτε σκέψασθαι τί τὸ ποιῆσαν ἐστὶ τοὺς ἀχαιοὺς ἐπὶ τρῳάδος ἱδρῦσθαι γῆς, καὶ μὴ τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἀγνοεῖν τὴν χώραν τῶν λελυπηκότων. καὶ τίς ἡ πριάμου πόλις, καὶ ποῖ δεῖ προσβαλεῖν, καὶ ποίαν κακοῦν, ἐμὲ τουτονὶ τὸν ἄτιμον εὑρήσετε, καὶ τὸ δόρυ τὸ πατρικόν. ὡς γὰρ ἀνήχθημεν ἀπὸ τῆς αὐλίδος, ἀγνοίᾳ τῶν τόπων προσπεσόντες τῇ μυσῶν, τὴν ἀρχὴν καταθέομεν τηλέφου τὴν

Ἀλεξάνδρου νομίζοντες. αἰσθόμενος δὲ ὁ Τή
λεφος, εὐθὺς ἐν ὅπλοις ἦν. καὶ μετὰ τῆς δυ
νάμεως ἀπήντα. μάχης δὲ καρτερᾶς γινο
μένης, καὶ τοῦ πράγματος προϊόντος, ὁ τῶν
Μυσῶν ἡγούμενος, ὑπ' ἐμοῦ τιτρώσκεται.
καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φεύγοντες. ἡμεῖς δὲ γνόν
τες τὴν πλάνην, ἀποπλεύσαντες, αὖθις
ἦμεν ἐν Βοιωτίᾳ. ᾗ τῷ συμβεβηκότι τὸ στρά
τευμα διελέλυτο. χρόνου δὲ ἐγγινομένου,
καὶ τῆς ἀγνοίας μενούσης, κομίζεται Τήλε
φος εἰς Δελφοὺς τῷ θεῷ χρησόμενος ὑπὲρ
τοῦ τραύματος. ὡς τῆς τῶν ἰατρῶν τέχνης
οὐκ ἀρκούσης τῷ πάθει. ὁ δὲ ἀνεῖλε παρὰ
τῷ τρώσαντι καὶ τὴν ἴασιν ζητεῖν. ταῦτ' ἀ
κούσας εἰς Ἄργος ἔρχεται, καὶ τῶν ἀλγηδό-
νων παύεται, ταῖς ναυσὶν ὁμολογήσας ἡγή
σεσθαι. καὶ γίνεται τῆς ἰατρείας μισθὸς, ἡ
τῆς ἀγνοίας τῶν τόπων ἀπαλλαγή. αὕτη
πρώτη καὶ μεγίστη τῶν εὐεργεσιῶν, γνῶναι
τὴν Ἀλεξάνδρου πατρίδα, καὶ μὴ καθάπερ ἐν
μανίᾳ τὸν παραπεπλωκότα βλάπτειν ἀντὶ
τῶν αἰτίων. οὐκοῦν τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστος,
τοῖς αὑτοῦ πράγμασι σεμνύνεται. ἐγὼ δὲ
τοῖς τε ἐμαυτοῦ καὶ τοῖς ἁπάντων. καὶ γὰρ

τὰ τοξοτῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν καὶ τῶν ἱππέ-
ων, καὶ ὅλως ὅπερ ὠφέληκέ τι τὸ κοινὸν, πάν
τα ταῦτ' ἐστὶ τοῦ δεῦρο κεκομικότος τὴν στρα
τείαν. εἰμὶ δὲ οὗτος ἐγὼ διὰ τὴν ἀφορμὴν ἐν
δοῦναι. εἰ τοίνυν τῶν μὲν νῦν εἰργασμένων οὐ
δὲν ἂν ἐπέπρακτο μὴ τὴν ἀρχὴν ἐλθόντων,
τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ὑπῆρξε μὴ τοῦ Τηλέφου τρω
θέντος, ἐτρώθη δὲ ὑφ' ὅτου περ ἴστε, τοῦ τὴν
ὑπόθεσιν παρασχόντος, καὶ τὰ ἔργα γίνε
ται. παρ' ἀμφοτέρων τοίνυν ὀφείλεταί μοι
χάρις. τῶν τε ἠριστευκότων αὐτῶν, καὶ τῶν
δοκούντων ἐφεστάναι τοῖς πράγμασι. τῶν μὲν
αὐτὶ τῆς ἀρετῆς ἣν ἐπεδείξαντο. τῶν δὲ αὐ
τὶ τῆς παρὰ πάντων ὠφελείας. οὐ τοίνυν
τοῦ μὲν ἐλθεῖν τὴν στρατείαν αἴτιος ἐγενόμην.
ἐπεὶ δὲ ἀφικόμην ἀρκεῖν ἡγησάμην, ἢ ταῦ
τα τοῖς ἄλλοις ποιεῖν, ἢ μικρῷ διὰ τοὺς ἀλ
λους ὑπερβάλλειν. ἀλλ' ὁρῶν τοῖς μὲν τρω
σὶν ἐν τοῖς περιοίκοις τὴν ἰσχὺν οὖσαν τοῦ πο
λέμου. καὶ τῇ τούτων εὐνοίᾳ μεγάλην ὑπάρ
χουσαν αὐτοῖς ἀποστροφὴν, τάς τε νήσους
τὰς ἐπικειμένας, καὶ τῆς ἠπείρου πόλεις οὐκ
ὀλίγας. τὰ δὲ ἡμέτερα τῇ πενίᾳ πρὸς ἀσθέ
νειαν ἥκοντα, ταῦτα ἐνθυμηθεὶς, κύκνου μὲν

ἤδη πεπλωκότος. τῶν δὲ τρώων εἰς τὸ τεῖ-
χος κατακλεισθέντων, ἀδείας δὲ οὔσης
ἐνδιατᾶσθαι διὰ πλείω, νῦν μὲν πεζαῖς στρα-
τείαις. νῦν δὲ ταῖς ναυσὶ χρώμενος, πολεμικό
πλω τὴν τῶν ἐχθρῶν συμμαχίαν. καί μοι τὰς
πόλεις ἐξαιρεῖθμει τὰς ἠρημένας. εἷλον φώ
καιαν. κολωνάς. σκῦρον. θήβας. πήδας.
κλαζομένας. τῆνον. κύμην. τὴν χρύσαν. τὴν
κίλλαν, τὴν τένεδον, πύῤῥαν. λέσβον ὅλην.
μακρὸν ἐπεξελθεῖν λόγῳ τὰς πόλεις, ἃς ἐ-
γὼ παρεστησάμην. καὶ σιωπῶ τρωίλον τὸν λυ
κάονα, καὶ βοῦς ἐξ ἴδης ἐληλαμένας. ἐντεῦ-
θεν τοῖς τρωσὶν ἀκριβὴς ἡ πολιορκία, διὰ
πάντ' ἐξηρημῶσθαι τὰ κύκλῳ. αἱ μὲν οὖν πό
λεις, εἰς ἔδαφος. ὁ δὲ πόνος ἐμός. τὰ δὲ χρή
ματα, κοινά. οὐκοῦν τῇ κύκνου μὲν τελευ-
τῇ, τὴν ἀπόβασιν τοῖς ἕλλησιν ἔδωκα. ταῖς
δὲ τῶν πόλεων ἁλώσεσι, τοὺς τρῶας συνέ-
στειλα. τῇ περιουσίᾳ δὲ τῶν χρημάτων.
τὴν προσεδρείαν ἐμήκυνα. οὐ γὰρ ἐνῆν ἐν ἐνδείᾳ
καὶ τροφῆς ἀπορίᾳ. μακρὸν οὕτω πόλεμον
διενεγκεῖν. ἐπεὶ καὶ τὴν χεῤῥόνησον οἱ γεωρ-
γοῦντες, τῶν μὲν ἤδη κατεσκαμμένων. τῶν
δὲ διὰ φόβῳ τὴν ἡσυχίαν ἀγόντων, κατὰ

πολ

πολλὴν ἀσφάλειαν περὶ τὰ ἔργα διέτει-
βον. ὥστε οὐχ ἧττον αἱ διὰ τῆς γεωργίας ἀφορ-
μαὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πολέμου πόρων ἐμοὶ προσή-
κουσι. φέρε δὴ καὶ περὶ τῆς αἰτίας ὅθεν προ-
κεκρούκαμεν ἀγαμέμνονι μνημονεύσωμεν. οἴ-
μαι γὰρ εἰ καὶ μηδὲν πρότερον εὖ πεποιηκὼς τοὺς
ὁμοφύλους ἐτύγχανον, ἀλλ' ἁπάντων ἀρ-
γότατα καὶ ῥαθυμότητα περὶ πολέμῳ κε-
χρημένος, καὶ μηδὲν ἐποίουν βέλτιον, ἀπό-
γε ταύτης προσήκειν ἡμῖν ἰσοθέων ἀξιωθῆ-
ναι τιμῶν. σκοπεῖτε γάρ. εἶχεν ἀγαμέμνων,
τὴν χρύσου παῖδα λαβών. ὁ δὲ χρύσης ὄν-
τος, ἦν ἱερεὺς ἀπόλλωνος, βουλόμενος οὖν ἀ-
νασῶσαι τὴν θυγατέρα, πρὸς τὸ στρατόπε-
δον ἧκεν, οὔτε λύτρων φειδόμενος, περί τε
θεῷ δοθῆναι τὴν χάριν ἱκετεύων. ὁ δὲ μετεί-
ως καὶ καλῶς ὑπὲρ τῶν κοινῶν βεβουλευμέ-
νος, οὔτ' ἀφῆκεν, οὔτε πράως ἀπέπεμ-
ψεν. ἀλλ' ἠπείλησεν ἀποκτενεῖν εἰ μὴ φύ-
γοι. λῆρον εἶναι φήσας τὴν τοῦ θεοῦ συμμα-
χίαν. ἐμοὶ μὲν οὖν εὐθὺς δεινόντι τοῦτ' ἐ-
φαίνετο. καὶ μεγάλων ἀρχὴ συμφορῶν. οὔτε
γὰρ ἐκεῖνον μὴ κατεύξασθαι τῶν ἀχαιῶν εἰκὸς
ἦν, οὔτε μὴν τὸν ἀπόλλω μὴ συναλγήσειν

τῷ πρεσβύτῃ. τὸ δὲ μὴ δοκεῖν, οὔπω τῶν δεινῶν παρόντων, ἐξεπίτηδες συγκρούειν τὸν ἄνθρωπον τοῖς ἀχαιοῖς, ἐσιώπων. ἀλλ᾽ οὐκ ἔφθη παροινήσας εἰς τὸν ἀπόλλω, καὶ τὸ στρατόπεδον ἐξαίφνης ἀνήλισκε νόσῳ. καὶ τὸ ἔργον ἡμῖν ἦν, αἱ τῶν ἀπιόντων ταφαί. καὶ τῷ πολέμῳ κρατοῦντες, ἑνὸς ἀνδρὸς ἐφθειρόμεθα δυσεβείᾳ. ἔδει μὲν οὖν εἰ καὶ πάντες ὀλιγώρως εἶχον τῶν συμβαινόντων, καὶ τὸ καθ᾽ αὑτὸν ἕκαστος μόνον φροντίζων. τῆς κοινῆς κατημέλει σωτηρίας, ἀγαμέμνονα περιθεῖν ἄνω καὶ κάτω, καὶ πρὸς τὰς σκηνὰς ἰόντα τῶν ἐν τέλει, συγκαλεῖν, συνάγειν. δεῖσθαι. πάντα ποιεῖν. ὥστε τὴν λύσιν εὑρεθῆναι τοῦ κακοῦ. νῦν δὲ ὥσπερ τῶν πολεμίων ἀπόντων ἐποίουσας τοῖς νεκροῖς τὰς συνεχεῖς πυράς. καὶ συμφορὰς ἀκούων ἀλλοτρίας οὐ τὰς οἰκείας ὁρῶν, οὐ λόγον εἶπεν. οὐ σύλλογον ἐποίησεν. οὐκ ἀνέστησε σύμβουλον. οὐκ ἤρετο μάντιν. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀφῆκεν ἀποθνήσκειν, αὐτῷ δὲ ἱκανὴν εὐδαιμονίαν ἔκρινεν, εἰ τρυφᾶν ἐξείη. τί τοίνυν ἐχρῆν με πράττειν ὀδυσσεῦ, τοῦ λοιμοῦ μὲν ἐπικειμένου, τῶν δὲ καταλόγων κενουμένων, ῥαθυμοῦντος δὲ τοῦ

κρα

κρατοῦντος. σιωπῶντος δὲ νέστορος, ὃν ἤγαγεν εἰς τροίαν τὸ δοκεῖν δύνασθαι τὰ δέοντα παραινεῖν. ἐὰν ἔδει τὸ δεινὸν χωρεῖν καὶ μὴ ζητεῖν ὅπως στήσεται; ἢ τίς ἂν ἐμήνυσε τοῖς οἴκοι τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς. οὐδὲ γὰρ ἄγγελον ἂν κατέλιπεν ἡ νόσος. ἀλλ' ἔδει σκοπεῖν ἥτις ἴασις ἔσται, ἢ φανῆναί τινα ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀτυχημάτων ἀχθόμενον; ἐφάνην τοίνυν τηνικαῦτα ἐγώ. καὶ παρελθὼν εἶπον οὐδὲν οὔτε προπετὲς, οὔτε ἀπαίδευτον. οὐ γὰρ ἰσχυρισάμην εὐθὺς ἐκ τῆς περὶ τὸν χρύσην ἀτιμίας τὸ στρατόπεδον νοσεῖν. ἀλλ' ὃ δίκαιον πάντων ἂν εἶναι φαίην πλὴν ἀγαμέμνονος, ᾤθην τοὺς μάντεις ἠξίουν καταφεύγειν. καὶ παρ' ἐκείνων μανθάνειν πῶς ἂν πριαίμεθα τοῦ λοιμοῦ τὴν λύσιν. καὶ τινων αἰγῶν ἢ θυσιῶν ἐμνημόνευον. ὁ δὲ χρύσης οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἐμοῖς λογισμοῖς. καλούμενος δὲ ὁ κάλχας ὑπὸ τοῦ καιροῦ, λέγει τὰ παρὰ τῆς τέχνης. ὡς ὁ θεὸς παρώξυνται ἢ τιμωρεῖ τῷ πρεσβύτῃ. καὶ ζητεῖ τὴν κόρην. τί τοίνυν ἐπλημμέλουν δεῖξον ὀδυσσεῦ. ἠδίκουν φυλάττων ἀγαμέμνονι τὴν ἀρχήν; ὅτι τοὺς ἀρχομένους φυλάττων, ἐκείνῳ συνεῖχε τὸ

χῆμα. ἠδίκουν ἰδοὺ τὸν μάντιν ἄγων τὸ πρᾶ-
γμα; τί οὖν εἴπετο τῇ στρατιᾷ, μέλλων ἐν
τοῖς ἀπόροις ἄφωνος ἔσεσθαι. καὶ μὴν ἐπ' αὐ-
τῆς ὀργῆς ἐμαρτύρησεν ἀγαμέμνων ταῦτα
με σπεύδειν ἃ μάλιστ' ἂν αὐτὸς βούλοιτο.
,, τί γὰρ ἔφησε. βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμε-
ναι ἢ ἀπολέσθαι. οὐκοῦν καὶ αὐτὸς σῶον εἶναι τὸν
στρατὸν ἐθέλων μᾶλλον ἢ ἀπολωλέναι, τὴν ἐκ-
κλησίαν συνῆγεν. πῶς οὖν ὑβριζόμην ὡς ἀδι-
κῶν, ὁ τὴν ἐπιθυμίαν ἀγαμέμνονι πληρῶν.
πῶς δὲ οὐκ αὐτὸς παρ' αὐτοῦ λαμβάνει δί-
κην, εἰ τὸ βούλεσθαι σώζεσθαι τὸν στρατὸν
ἀδικεῖν ἐστιν. ἐχρῆν γὰρ ἢ καὶ αὐτὸν ἀτιμοῦν
ἢ καὶ ἐμὲ θαυμάζειν. εἰ γὰρ μὴ κάλχας ἦν ὁ μνη-
σθεὶς τῆς γυναικὸς ἀλλ' ἐγώ. τί δεινὸν ἦν ἀ-
ποστάντα τῆς κόρης θαῤῥεῖν ὑπὲρ τοῦ στρα-
τοῦ. οὐ τιμωρίας ἀξίαν ἐδεδώκειν τότε γνώ-
μην ὀδυσσεῦ. ἀλλὰ καὶ στεφάνων. καὶ τιμῶν.
καὶ δωρεῶν. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ παρόντος. τίς
γὰρ ἡ πρόφασις τουτωνὶ τῶν δωρεῶν. ἡ σωτη-
ρία τῶν ἑλλήνων. οὐκοῦν καὶ τότε τοὺς ἕλληνας
ἔσωζον, ὅπως ἀπαλλάξονται τοῦ λοιμοῦ
προνοῶν. ὥστε καὶ τότε τοῦ δικαίου νικῶντος,
,, ἐτιμώμην ἄν. οὐ γὰρ δὴ τὸ, σιδήρῳ μὲν πλη-
γέντα

γέντα ποιεῖν ἀφόρητον, λοιμῷ δὲ ἀπενεχ- ,,
θῆναι κοῦφον. ἀλλὰ τοσούτῳ τοῦτ' ἐκείνου ,,
χαλεπώτερον, ὅσῳ τὸ μὲν ἐπαινεῖται. τὸ δὲ ,,
οἰκτείρεται. τῷ γὰρ μὲν ὑπάρχει τι δόξης. ,,
τὸ δὲ σημεῖόν ἐστι τῆς τοῦ θεοῦ δυσμενείας. ,,
εἰ δὴ τὸ τοὺς πολεμίους ἀπώσασθαι δωρεῶν ἄξιον, τό γε λῦσαι τὸν λοιμὸν, πῶς οὐ μειζόνων. οὔκουν αὐτὶ τούτων ὑβρίζειν δίκαιος ἦν. ἀλλ' εἰ καὶ πρότερον ὑβρισμένος ἐτύγχανε, τούτων ἕνεκα διαλλάττεσθαι. ὁ δὲ ταῦτ' ἐν ἐγκλήμασιν ἐποιεῖτο, δι' ἃ καὶ παλαιὰ ἐχρῆν αἱρεῖν ἐγκλήματα. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο δῆλον ὑπῆρχεν, ὡς μόνης τῆς χρυσηΐδος ὁ λοιμὸς ἀφέξοιτο. πότερον οὖν κρεῖττον ἦν καὶ λυσιτελέστερον μετὰ τῶν ἄλλων τεθνάναι τὴν κόρην, ἢ σῶσαί τε τοὺς ἄλλους καὶ αὐτὴν σεσῶσθαι. ἔτι τοίνυν εἰ μὲν ἐμοὶ παραχωρήσειν τῆς χρυσηΐδος ἔμελλεν ἢ αἴαντι. ἢ ἰδομενεῖ. ἢ σοι. ἢ ὅλως ἀνθρώπῳ τινὶ, οὐδὲ οὕτως μὲν ἐχρῆν ἀγανακτεῖν. εἰ τοῦ συμφέροντος ὁ λογισμὸς ἐνταῦθα ἦγεν. ἔδοξε δ' ἂν οὐκ ἔξω φύσεως ἀνθρωπίνης εἶναι τὸ πάθος. νῦν δὲ θεὸς ἦν ὁ τὴν ἄνθρωπον ἀπολαμβάνων. θεοῦ δὲ ἡττᾶσθαι, ποῦ λυπηρὸν ἢ τις αἰσχύνη. εἰ

ὃς τὸ σκῆπτρον ἐκέλευεν ἀποθέμενον ἐν ὑ-
πηρέτου μέρει διάγειν, οὐκ ἐχρῆν ἀγαπᾶν καὶ
ταῦτα νομίζειν καλόν τε καὶ γενναῖον ὅπερ ἐκεῖ-
νος προσέταττε; καὶ μὴν εἰ μὲν ἄκων ἠφίει
τὴν κόρην, ἐχθρὸς ἦν τῷ ἀπόλλωνι. εἰ δ' ἑ-
κὼν ἐνεβίβαζεν εἰς τὴν ναῦν, πῶς ἃ μεθ' ἡδο-
νῆς ἔπραττε, τούτων εἰσεπράττετο δίκην:
συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι τὰς εὐεργεσί-
ας, καὶ διελθεῖν ἐν βραχεῖ. ἔδωκα σὺν ἡγεμό-
να, τῷ στόλῳ, τήλεφον. ἐτρεψάμην τοὺς ἀ-
νείργοντας τὴν ἀπόβασιν. ἐψίλωσα τὰς χώ-
ρας τῶν περιοίκων. μετήνεγκα τὸν πλοῦτον
εἰς ὑμᾶς. ἔπαυσα τὸν λοιμὸν διὰ τοῦ μάντε-
ως. τίνες οὖν αἱ τούτων ἀμοιβαί; ἐστέρημαι
τοῦ γέρως. ἀφήρημαι τὴν τιμήν. ὑπὲρ τοὺς
ἀτίμους ὕβρισμαι. ποῦ νῦν βρισηὶς ὀδυσσεῦ.
παρὰ τῷ πέμψαντι τὴν πρεσβείαν; οὐ γέ-
γονεν ἐκ τοῦ παντὸς χρόνου προπηλακισμὸς
δεινότερος. μαρτυρήσατέ μοι πρὸς διὸς ὦ
κήρυκες, οἱ τοῖς ἐπιτάγμασιν ἀγαμέμνονος
ᾐσχύνεσθε. καὶ τῷ μὴ τολμῆσαι προσελθεῖν,
τοῦ τολμήσαντος ἀποστεῖλαι κατεγνώκετε.
ἦγε μὲν ὁ Πάτροκλος τὴν κόρην κύπτων
εἰς γῆν. ἐδέχετο δὲ ὁ ταλθύβιος ἐρυθριῶν.

εἶπε τό

εἵπετο δὲ ἡ βρισηὶς στένουσα. ἐγὼ δ' ἐγκαλυ-
ψάμενος ἀπεχώρουν τῶν μυρμιδόνων. ἕκ-
τωρ δὲ ἴσως ἐγέλα. ὦ πόνοι καὶ μάχαι καὶ
πόλεων ἀνδραποδισμοί. ἀνανεοῦμαι τῇ
μνήμῃ τὴν ὕβριν. καὶ πάλιν ἐμπίπλαμαι
τοῦ θυμοῦ. φεῦγε μάλ' ἤκουον ἐπὶ τοῦ συλλό- »
γου. τί οὖν ἐνοχλεῖς τῷ πεφευγότι. τὸ ἐκεί-
νου μέρος ἀνῄρημαι. καὶ νῦν εἰμὶ μετὰ τοῦ πα-
τρός. πάρεισιν αὐτῷ βασιλεῖς ἐπιεικεῖς καὶ
πρᾶοι. καὶ μισοῦντες φιλονεικίας. ἐγὼ δὲ χα-
λεπός τις καὶ δύσερις. μὴ ζητείτω δὴ τοῦτον
οὗ φαυλίζει τὸν τρόπον. ἀλλ' ἕκτωρ φησὶ
μέγας γέγονε καὶ φοβερός. καὶ ταῖς ἀπειλαῖς
πάντας ἐλαύνει, τὸ θαῤῥεῖν ἔχων παρὰ τοῦ
διός. μὴ δὲ παύσαιτό ποτε τοιαῦτα δρῶν
ὦ ζεῦ πρόγονε. τοῦτο γάρ ἐστιν ὃ μετὰ τὴν ὕβριν
ηὐξάμεθα, τὸν μὲν κρατῆσαι τοῦ πεδίου. τοὺς
δὲ ἀεὶ πρὸς θάλατταν βιασθῆναι. τὸν δὲ
κίνδυνον ταῖς ναυσὶ προσελθεῖν. εἰ τοίνυν ταῦ-
τ' ᾐτοῦμεν, ταῦτα δὲ πέπρακται, οὐκ ἀφ'
ὧν λυπήσεις ἀπήγγελκας. ἀλλ' ὧν εἰς ἡδο-
νὴν πάντα ἐλάττω. εἰ μὲν οὖν τέρψαι βουλό-
μενος ἀθυμοῦντα, τὴν ἕκτορος διηγῇ λαμ-
πρότητα, καλῶς εὗρες ὅθεν παραμυθήσῃ.

εἰ δὲ οἴει τούτοις κινήσειν, λίαν εὐήθως ἔχεις. πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον βούλεσθαι μὲν ἕκτορα γενέσθαι μέγαν, γενομένῳ δὲ φθονεῖν. καὶ συνεύχεσθαι μὲν αὐτῷ πολέμου κράτος. ἐπεὶ δὲ κρατεῖ κωλύειν. καὶ ταπεινοὺς μὲν τοὺς ἕλληνας ἰδεῖν ἐπιθυμεῖν, ἡττωμένους δὲ πάλιν ὀρθοῦν. καὶ ταῦτα ποθεῖν τε ἀπόντα, καὶ παρόντα διαφθείρειν. ὥσπερ ἂν εἴ τις διὰ τῆς δήμητρος αἰτήσας εἰς πλῆθος αὐτῷ γενέσθαι τοὺς καρποὺς, εἶτα τυχὼν ἄχθοιτο τῇ φορᾷ. εἰ συμμαχοῦντος ἐμοῦ καὶ κοινωνοῦντος τῶν ἀγώνων ὀδυσσεῦ, ταῦθ' ἃ νῦν ἕκτωρ ἐτόλμα, εἶχεν ἄν τινά μοι τοῦτο παροξυσμόν. καὶ οὐκ ἂν ἠξίωσα ζῆν ἐκείνου ζῶντος. εἰ δὲ τότε μὲν ἐπὶ τῷ τείχει παρετάττετο. καὶ τὰς ἐξόδους ὡρίζετο τῇ δρυΐ. νῦν δὲ οὐδὲν αὐτῷ τὴν μανίαν χωρεῖ. τί τοῦτο πρὸς τὸν ἐν τῇ σκηνῇ καθήμενον. καταφρονεῖται γὰρ οὐχ ὁ τῶν πραγμάτων ἀποστὰς διὰ τὴν ὕβριν. ἀλλ' οἱ μὴ τοῖς πράγμασιν ἱκανοὶ παρόντες βοηθεῖν. ἐγὼ δὲ ἄρα τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ μισεῖν ἕκτορα διὰ τὴν νῦν ἀριστείαν, ὥστε καὶ χάριν αὐτῷ φαίην ἂν εἰδέναι τοῦ θράσους. εἰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς προτέρας εὐλαβείας ἔμει-

νε, πολ

νέ, πολλοῖς ἂν ἑλλήνων ἐδόκει δεδιέναι. νῦν δὲ ἀναθαῤῥήσας ἐπειδὴ μετέσχεν, ἔδειξε μόνον φοβούμενος. κἀκεῖνο μὲν τῆς αὐτοῦ δειλίας ἦν ἂν σημεῖον. τοῦτο δὲ τῆς ἐμῆς ἀνδρείας τεκμήριον. κἀκείνως μὲν οὐκ ἂν ἐφάνη τοῖς ἄλλοις τῆς ἀπουσίας τὸ βλάβος. νῦν δ' ὁ πολέμιος διδάσκει τὴν τοῦ παροινηθέντος ἀξίαν, κρατῶν ἁπάντων τοσοῦτον, ὁπόσον ἑνὸς ἥττων. τοῦτον οὖν ἀναστὰς ἐγὼ παύσω χαριζόμενον ἐμοὶ καὶ δίκην ὑπὲρ ἐμοῦ πραττόμενον; οὐκ ἄρα σωφρονεῖν δόξω. καί μοι δοκεῖς οὐκ ὀρθὴν δόξαν ἐσχηκέναι καὶ καθ' ἡμῶν ὀδυσσεῦ. τούτους γὰρ δὴ σὺ τοὺς λόγους ἐπήρθης εἰπεῖν τοὺς περὶ τῆς μανίας ἕκτορος, ἐκεῖνο ἐνθυμούμενος ἴσως, φιλότιμος ὁ ἀνήρ, ὥσπερ βολὴ τοῦ πάθους παρ' ἀχιλλεῖ, ἂν ἀκούσῃ τοῦ πολεμίου γενναῖον ἔργον, ἁρπάσει τὰ ὅπλα. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν ἐμαυτῷ προσηκούσης ἀντιποιεῖσθαι τιμῆς ὁμολογῶ. κἂν ἀφῄρημαι ταύτην οὐκ οἴσω μετρίως. οὐ μὴν οὕτω μικροψύχως ἔχω καὶ μειρακιωδῶς, ὥστ' εἴ τις εὐδοκιμεῖ δικαίως ἀποπνίγεσθαι. καὶ μὴν εἰ καὶ σφόδρα τοῦτ' ἔπαθον, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν ἧττον ἐκινήθην ἢ τοιαῦτα ἀκούων. λέγεις γὰρ αὐτὸν

τῇ τοῦ Διὸς συμμαχίᾳ, τὰ μέγιστα δύνασθαι.
τοῦτο δέ ἐστιν εὐτυχεῖν οὐκ ἀγαθὸν εἶναι, τὰ πο-
λέμια. καὶ γίνεται τὰ κατορθώματα τῆς
παρασχούσης τύχης. φιλοτιμία δὲ ἀνθρώ-
που πρὸς μὲν τοὺς ἀρετῇ χρωμένους, κἂν πά-
θοι τι καὶ παροξυνθείη. τοὺς δὲ εὐπραξίᾳ τί δυ-
νηθέντας, οὐκ ἂν ζηλωτούς τις ἡγήσαιτο,
τῇ δόσει θεῶν λογιζόμενος τὰ ἔργα. ἐπεὶ καὶ
τοὺς ἀγαθοὺς ἀτυχοῦντας, οὐ φαύλους παρὰ
τὰ πταίσματα ἐκρίνομεν. καὶ νῦν Ἕκτωρ εἴ-
περ οὕτως τῇ τύχῃ μέγας ἐστὶ, πόῤῥω τοῦ
θαυμάζεσθαι γίνεται. ἀλλὰ τί εὐποιῶν προσέ-
θηκας τῷ μὲν Διά καὶ τὴν εὔνοιαν ἣν εἰς τοὺς Τρῶας
ἔχει. ἐν γὰρ τούτῳ τῷ λόγῳ τὰς καθ' ἡμῶν
ἀνῄρηκας αἰτίας. τίνα γὰρ μάρτυρα μείζω
παράσχωμαι τοῦ δικαίως τὴν ἡσυχίαν ἄγειν,
ἢ τὸν ἄριστον τῶν θεῶν ὃν σὺ φὴς ταὐτά μοι
περὶ ὑμῶν φρονεῖν καὶ συνοργίζεσθαι, καὶ τὴν
ῥοπὴν ἄγειν ἐπὶ τοὺς ἐναντίους. πῶς οὖν ἀδι-
κῶ χαλεπαίνων. εἰ τῷ χαλεπαίνειν ὁμολο-
γῶ τῷ Διΐ. πῶς δ' οὐ σεμνύνει μοι τὴν ὀργὴν
ὁ κοινωνῶν μοι τῆς καθ' ὑμῶν ὀργῆς. μᾶλλον
δὲ μειζόνως ἀγανακτῶν. εἴπερ ἐγὼ μὲν, οὐ
βοηθῶ τοῖς Ἕλλησιν. ὁ δὲ καὶ πολεμεῖ τοῖς
ἕλ

ἕλλησιν. εἰ τοίνυν τὸ τοῖς θεοῖς ἀκολουθεῖν δίκαια ποιούντων ἐστὶν, αἱ μὲν διαλλαγαὶ τὴν μέμψιν, τὸ δὲ φυλάττειν τὴν ὀργὴν ἔπαινον ἔχει. πάνυ τοίνυν ἠχθόμην ὅτε με τοῦ πατρὸς ἀμνημονεῖν ἔφησθα. τὸν μὲν γὰρ κελεύειν θυμοῦ κρατεῖν. ἐμὲ δὲ ἥττω πεφυκέναι. οὐκοῦν δὴ τοῖς μὲν ἄλλοις ἦν τότε ὦτα, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἦν ὀδυσσεῦ. ἀλλ' ἴσμεν ἃ περὶ θυμοῦ λέγοντος ἀκηκόαμεν. σὺ δὲ σοφίζῃ καὶ διαστρέφεις τὸν λόγον. ἔλεγε τοίνυν τότε ἐκεῖνος. ὦ παῖ. μὴ καταμέλει τοὺς ἕλληνας ὡς οἰκειότατα πρὸς αὐτὸν διατιθέναι. τούτου δ' ἂν ἐπιτυγχάνοις, εἰ μηδενὸς ἀρχῆς ἀδίκου μήτ' ἔργου μήτε ῥήματος θυμῷ δουλεύων. ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἀκήκοα; οὐδὲ πηλεὺς ἐπέτελλεν. ὦ παῖ. μικρὰ φρόνει. ταπεινὸς γίνου. εἰς γῆν κύπτε. μὴ δόξης ὀρέγου. μετὰ τῶν ἀνδραπόδων ἀριθμοῦ. προσκύνει τοὺς ὑβρίζοντας: κἂν ἐπὶ κόρρης πατάξῃ σέ τις, μὴ χαλέπαινε. κἂν ἀποστερήσῃ γέρως. σιώπα. πέμπω σε νῦν εἰς ἴλιον οὐ κτησόμενον εὔκλειαν, ἀλλ' αἰσχυνοῦντα τὸ γένος. τούτων οὐδὲν ἀκήκοα τῶν λόγων. οὐδὲ πηλεὺς ἐπέτελλεν. ἀλλὰ τῆς ἐπιεικεί

ας αὐτῆς ἐκεῖνον ἔφασκεν εἶναι τὸν μισθὸν, τὴν παρ' ἑκατέρας τῆς ἡλικίας τιμήν. καὶ νέων καὶ γερόντων, ὁ δ' ἡ τὴν πρᾳότητα καλὸν ἁπάντων ἡγούμενος διὰ τὴν ἀπ' αὐτῆς τιμήν. πῶς ἂν οὗτος ἐπείθη ἀνάλγητον εἶναι πρὸς ἀτιμίαν. ἀλλ' ὅταν ἔφην, ἄρχειν μὲν ὕβρεως ἀπέτρεπε. λυπεῖσθαι δὲ παθόντα κακῶς οὐκ ἐκώλυεν. ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν ἔπεμψεν εἰ ταῦτ' ᾔδει πεισόμενον. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ τὰ δίκαια τῶν ἑλλήνων πρὸς ἐμὲ ποιούντων, ἠγροικισάμην εἰς ὁντινοῦν. ἢ τῶν νέων, ἢ τῶν πρεσβυτέρων, ἢ τῶν ἡγεμόνων. ἢ τῶν πολλῶν. εἰ κακῶς εἶπον. εἰ τοῦ διέῤῥηξα χλανύδιον. εἰ τὸ σκῆπτρον εἰς πληγὴν ἀνετεινάμην. εἰ γέρας ἀφειλόμην ὡς ἂν αὐτὸς τοῖς ἐμαυτοῦ κινδύνοις ταῦτα κομίσας. εἰ μικρὸν ἢ μεῖζον ὧν οὐκ ἄμεινον θυμῷ προήχθην ἐργάσασθαι, ἀδικῶ μὲν ὑμᾶς. ἀδικῶ δὲ πηλέα. ὁ δὲ θυμὸς παρ' ἐμοὶ τὰ πρῶτα ἔχει. λήθη δέ μοι τοῦ πατρὸς οὐκ οἶδ' ὅπως γέγονεν. ἀλλ' ἐπάνειμι πρὸς τὰς παραινέσεις. καὶ σωφρονῶ καὶ λαμβάνω τὰ ὅπλα. εἰ δ' ἥμαρτον μὲν οὐδὲν ὑβρισμένος δὲ ἀλγεῖν ἐπίσταμαι, τοῦ πηλέως αἱ συμβουλαὶ παρορῶνται. δοκῶ δέ

μοι

μοι τρόπον ἕτερον ἐπιλελῆσθαι τελέως ἔτι ἔχων ἐν τῇ γῇ τὰς ναῦς. ἢ μέλλων καθέλκειν, ἀλλ' οὐ συνάψας ὑπὸ προπηλακισμῶν τὸν ἀπόπλουν. εἰ γὰρ αὐτῷ τις ἀγγείλειεν οἷα παθών, οἵους δέχομαι λόγους, μέγα ἂν οἰμώξειεν, ὡς ἀπολωλότος μοι τοῦ φρονήματος. σὺ δὲ μὴ λέγε τὸν θυμὸν ἀπολωλώς, ἀλλ' εἰ μὴ λόγον ἔχει, τοῦτ' ἐπίδειξον. μὴ δὲ ψιλὴν πρόφερε τὴν ὀργήν. ἀλλ' εἰ μὴ τάξιν ἔχει τιμωρίας, τοῦτ' ἐξέταξε. εἰ δὲ ἐγὼ φαῦλος ὑπὸ θυμῷ, φαῦλοι μὲν οἱ τὴν στρατίαν ἀγείραντες. φαῦλοι δὲ οἱ τούτοις ὑπακούσαντες, καὶ τοσαύτην ποιησάμενοι τὴν ὀργήν, ὥστε καὶ γονέων καὶ παίδων. καὶ συγγενείας καὶ κτημάτων. ἢ κατασκευῆς λαμπρᾶς. καὶ γῆς καὶ πατρίδος. ἢ ἱερῶν. ἢ τάφων. καὶ πάντων ἃ κατέχειν ἰσχύει, τὴν τῶν λελυπηκότων τιμωρίαν ποθεινοτέραν ἡγήσασθαι. καὶ μὴν ἐμοὶ μὲν οὔπω πεντεκαίδεκα ἡμέραι τοῦ θυμοῦ. κοινῇ δὲ τοῖς ἕλλησι δέκατον ἔτος. τί οὖν οὐ ταῦτα πρὸς ἀγαμέμνονα ἔλεγον, ἡγέμεναι δ' εἶδος
» κακομηχάνου. ὄφρα σε μᾶλλον τίωσι τρώων »
ἢ μὲν νέοι ἠδὲ γέροντες. δῆλον γὰρ ὡς εἴπερ »

ἀπαίρειν ἐβούλετο πάλαι καὶ μὴ παρέχειν
πράγματα, κἂν εὔξαντο τῷ ποσειδῶνι πα
ραπέμψαι τὰς ναῦς. ἀλλ' οἶμαι τὸ δευτέ
ρους ἥκειν ὑπὲρ τοῦ λυπεῖν, κοσμεῖ τὸν θυμόν.
,, ἔστι γὰρ δούλου μὲν σιγῇ παθεῖν. ἐλευθέρου δὲ
,, παθόντα ἀμύνασθαι. χωρὶς δὲ τούτων,
πῶς ἔνεστι ταῦτα ἀμφότερα συνελθεῖν,
τάς θ' ὑπὲρ ἀγαμέμνονος ἱκετείας καὶ τὰ καθ'
ἡμῶν ἐγκλήματα. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ τοῦ πηλέως
ἀμνημονῶ, τί τὸ κατηγορεῖν ἀφέντες εἰς
συγγνώμην καταφεύγετε. εἰ δὲ ὑμῖν ἡ πα-
ραίτησις πρέπουσα, ταῖς καθ' ἡμῶν αἰτίαις
οὐκ ἔστι χώρα. δεῖ δ' ἢ δυοῖν θάτερον, ἢ συγγνώ
μην αἰτεῖν, ἢ μέμφεσθαι. ἀλλὰ δῶρα φησί.
τὰ μὲν δίδωσι. τὰ δὲ ὑπισχνεῖται. καὶ τού
τοις ὑβρίζων φαίην ἂν εἰ πεπίστευκεν ἐπ' ἐ-
μαυτῷ μετὰ χρήματα λήψεσθαι. καὶ τὴν
,, ἐπιτιμίαν ἀποδόσεσθαι. καὶ τί κωλύσει καὶ
,, ἄλλον αὐτὸν καὶ τῶν εὐπορούντων ἕκαστον ἀ-
,, δεῶς ὑβρίζειν. εἴπερ ἐξαρκέσει χρήματα
,, καταθέντι παῦσαι τῶν ἠδικημένων τὸν θυ
,, μόν. καλόν γε. οὐ γὰρ πλοῦτον συλλέγειν ἐξ
ἀσωτίας καὶ χρηματίζεσθαι, τοῖς ἀσελγαί
νειν βουλομένοις αὑτὸν προθέντα. καὶ πότερον
δῶρα

δῶρα ταῦτα χρὴ καλεῖν, ἢ δουλείας ἀρχήν. οὐ γὰρ δὴ πρὶν μὲν γενέσθαι καταφανὲς εἰς τὴν ὀργὴν τοῖς χρήμασιν ἀναιρήσω. ῥαδίως οὕτως ἀγαμέμνων ὕβριζεν, ἔργῳ δὲ γνοὺς ὅτι πάντ᾽ ἂν ὑπομείναιμι χρημάτων, αὐδεῖ χρήσεται πρὸς τοῦτον ὃν ἔξεστι πρίασθαι. ὅλως δὲ εἰ μὲν χρυσίῳ πολλὰ καὶ θαυμαστὰ λύτρα φέροντα μικροῦ διειργάζετο, ἡμᾶς δὲ ἀξιοῖ πρὸς τοὺς τρίποδας ἐκπλαγῆναι καθάπερ ἐν ἐνδείᾳ τραφέντας. εἰ δοῦλος ἦν ὀδυσσεὺς περιουσίας δὲ ἣν ἂν ἐν φθίᾳ μοι καθημένῳ τρυφᾶν. νῦν δὲ ἔρωτι μὲν δόξης ὑπερεῖδον τὰ οἴκοι. τετελευτήκασι δέ μοι πρὸς ἀτιμίαν οἱ πόνοι. φέρ᾽ εἰ πρὸ τῆς ἀσελγείας ὑπισχνεῖτο δῶρα δώσειν, εἰ πρεινοῦντος ἀνασχοίμην, ἆρ᾽ ἄν μοι συνεβούλευσας ἀπρεπεῖς οὕτω πεισθῆναι συνθήκας. οὐκ ἔστιν. οὐχ οὕτω ποτ᾽ ἂν φθέγξαιο. εἰθ᾽ ὑβρίζεσθαι μὲν τοῖς δώρων ἐλπίσι, πολλῆς ἂν εἴη μανίας. ὑβρισθέντα δὲ χρημάτων λύσειν τὴν ὀργὴν τῶν καλῶν ἐν τίνι ἐστί, καὶ μὴν τὸ λαβόντα καταλῦσαι τὸν θυμὸν ἴσον γίνεται τῷ παθεῖν τῷ λαβεῖν. ἑκάτερον γάρ ἐστιν ἀνδρὸς τὸ παροινεῖσθαι πεποιημένου πρόσοδον. ὅλως δὲ γέλως τὰ δῶρα καὶ τὰ νῦν προκεχειρισμένα, καὶ ἃ τροίας ἁλου-

φησ ἐπαγγέλλεται. καὶ πολὺ τῶν μελλόντων ἐκεῖνο λέγω. ἐμοὶ μένοντι καὶ μετέχοντι τῶν ἀγώνων, εἵμαρται πεσεῖν ὀδυσσεῦ. πηλέα δὲ καὶ πατρῷον οἶκον οὐκ ὄψομαι. ταῦτα εἶπεν ἡ μήτηρ θεὸς οὖσα. καὶ μὴ πιστεύειν οὐκ ἔνεστιν. ἄνελε οὖν ἐκ τοῦ λόγου τὴν ναῦν τοῦ χρυσοῦ. καὶ τὰς εἴκοσι τρωάδας. καὶ τὰς ἑπτὰ πόλεις, καὶ τὴν κηδείαν, κεναὶ γὰρ ταῦθ᾽ ὑποσχέσεις, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ τῷ προτεσιλάῳ δῶρα νῦν ἔπεμπεν εἰς ἐλεοῦντα. πολὺ μὲν οὖν τῶν μετὰ τὴν νίκην, τοσαῦτα εἰρήσθω μοι. πολὺ δὲ τῶν ἑτοίμων καὶ ὧν ἐγγὺς ἡ δόσις, τί φημι. ταχέως ἀγαμέμνων ἐπιλέλησται πόθεν ἔχει τὸ δῶρα διδόναι δύνασθαι; ταῦτα γὰρ οὐκ ἐκ μυκηνῶν ἐνθέμενος εἰς τὰς ναῦς ἧκεν ἄγων. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐμοῖς κινδύνοις ἐκτήθη. μεγαλοψυχίᾳ δὲ εἰς τὸ κοινὸν ἀφείθη. ἂν οὖν λάβω, τἀμαυτοῦ λαβὼν ἔσομαι. φέρε γὰρ εἰ μὴ τὴν λέσβον εἷλον, ἆρ᾽ ἂν εἶχεν ὑπισχνεῖσθαι τὰς ἑπτὰ γυναῖκας τὰς λεσβίδας; τί δὲ εἰ μὴ τὰς ἄλλας ᾑρήκειν. ἆρ᾽ ἂν εἶχεν ὑπισχνεῖσθαι τ᾽ ἄλλα; εἰ τοίνυν ἃ παρ᾽ ἐμοῦ γέγονεν ἐκείνῳ ταῦτ᾽ ἐμοὶ παρ᾽ ἐκείνου, παρ᾽ ἐμαυτοῦ μοι γίνεται τὰ δῶρα.

καὶ χάριν εἰδέναι δίκαιος ἐμοὶ πάντων, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ τοῦ μέρους ἐκείνῳ. δοκεῖ δέ μοι μὴ δὲ τοὔνομα τῶν δώρων προσήκειν τῷ παρόντι πράγματι.. ὁ μὲν γὰρ ὧν οὐ κατέστη κύριος ταῦτα λαμβάνων, δῶρα λαμβάνει. ὁ δ' ὧν ἐγκρατὴς ὑπῆρχε ταῦτα δεχόμενος, ἃ πρότερον εἶχε κομίζεται. ὥστ' οὐδὲ πάντων ἀφισάμενος τῶν ἐν τῇ σκηνῇ δώρων μεμνῆτ' ἂν εἰκότως. οὐ γὰρ δοῦναι τοῦτό ἐστιν. ἀλλ' ἀποδοῦναι. νῦν δὲ ποιεῖ παραπλήσιον, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ τὴν κίθαραν ταύτην εἰς δωρεάν μοι λογίζοιτο. χωρὶς δὲ τούτων μὴ θαυμάζοντα μὲν τὰ δῶρα, τὴν ὀργὴν ἐξαλείφειν οὐκ ἔνι. θαυμάζειν δὲ ὧν τις ὑπερεῖδεν, οὐχ οἷόν τε. ἐμοὶ τοίνυν κατέχειν μὲν ἐξῆν ἑλόντι. τίς γὰρ ἂν ἄκοντος ἥψατο. κοινὰ δὲ ποιεῖν τῶν ἑλλήνων τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀγαθὰ, πρέπειν ᾠήθην. εἶτ' ἐν χερσὶν μὲν ὄντα ῥᾳδίως ἐξέβαλον. ζητῶ δ' ἀπόντα. καὶ τῷ δοῦναι σεμνυνόμενος ἐπιθυμῶ λαβεῖν, καὶ πάντα μὲν ἡγησάμην μικρὰ, μικρὰ δ' ἐξ ἁπάντων θαυμάζω; τί οὖν αἰτεῖ συγγνώμην ἀγαμέμνων. εἰ γὰρ ἐφέλκεταί με τὰ δῶρα, καλῶς ἐκεῖνος ὕβριζε. πᾶς γὰρ ἐλάττων κέρδους, ἀ

τιμαζέσθω. βούλομαι τοίνυν ἐπανελθὼν ὅσα φρονῶ περὶ τῆς κηδείας εἰπεῖν. θῶμεν γὰρ καὶ βιώσεσθαί με παρὰ τὴν τῆς μητρὸς μαντείαν, καὶ πάλιν ἐπιβήσεσθαι τῆς οἰκίας. εὐθὺς γὰρ ἀγαμέμνων ἐγγυήσει τὴν θυγατέρα; τί λέγεις. ὁ τὴν οὖσαν ἀφαιρούμενος, τὴν αὐτοῦ δώσει, καὶ διὰ αἰχμαλώτου φθονῶν, ἐγχειριεῖ τὴν παῖδα, καὶ τοῦ πολέμου τελευτὴν εἰληφότος ἔσται χρηστός, ὁ μηδ' ἐν τῇ χρείᾳ σωφρονῶν; οὐκ ἔστιν. ὁρῶ δὲ μᾶλλον τοῖς ἤδη πεπραγμένοις. ἡ γίνεταί μοι τῶν δευτέρων ἃ πέπονθα διδαχή. καὶ τοῖς ἐγνωσμένοις τὰ φανὲς ἐξελέγχεται. ἀλλ' εἰ δοκεῖ καὶ τοῦτο θῶμεν, ἐμμένειν οἷς ὑπισχνεῖται, καὶ πληρώσειν τὸν γάμον. τί τοίνυν ἐν τῇ παιδὶ τοιοῦτον δι' ὃ δεῖ προκινδυνεῦσαι τῶν δυσμενοῦς. πλοῦτον ἐποίσεται μέγαν; ἀλλ' οὐ θαυμάζω τὸ πλουτεῖν. ὥρα λάμπει σώματος; ἀλλ' οὐκ ἀσφαλὲς τὸ κτῆμα. καὶ δείκνυσιν ἑλένη. τρόπων ἤσκησεν ἀρετήν; καὶ πότερον τὴν τίθην ἢ τὴν τιθίδα μεμίμηται. γένους ἕνεκα νὴ δία; πότερον αἰακὸς ταντάλου χείρων, ἢ πηλεὺς ἀτρέως. ὧν ὁ μὲν εὐχῇ τὸν λοιμὸν διέλυσεν. ὁ δὲ τὴν τῶν κενταύρων ὕ-

βειν κατέλυσε. καὶ δι' ἀρετῆς τρόπον, ὑπὲρ τῆς θέτιδος ἐτιμήθη γάμῳ. ἐξεταζέτω τοὺς προγόνους ἀγαμέμνων, καὶ πάντας ἐκ τῶν ἀδικημάτων βεβοημένους εὑρήσει. τάνταλος ἐξειπὼν τὰ ἀπόῤῥητα. καὶ τεθνεὼς κολάζεται. δικάζει δὲ ὑπὸ γῆν αἰακός. πέλοψ τὸν συναγωνιστὴν μυρτίλον, ἐν γεραιστῷ κατεπόντισεν. ἀτρεὺς ἀδελφὸν ἀπέκτεινε, καὶ παῖδας ἀδελφοῦ. τὴν δὲ θοίνην σιωπῶ. οὗτος αὐτὸς ἀγαμέμνων εἰς τὸν ἀπόλλω καὶ τὴν ἄρτεμιν ἀσελγής. ὥστε οὐκ οἶδ' εἰ προσήκει οἰκίαν θαυμάζειν τοσούτων γέμουσαν μύσους. κεφάλαιον δὲ. βάρβαρος ἀγαμέμνων τοὐξ ἀρχῆς. ἐγὼ δὲ αἰγινίτης. γίνεται οὖν ἡ μίξις τοῖν γενοῖν, ὄνειδος μὲν ταῖς αἰακίδαις. κόσμος δὲ τοῖς πελοπίδαις. οὐκοῦν ἐκεῖνος θεραπευέτω τὴν ὕβριν ὑπὲρ γάμῳ. ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών, οὕτως ἂν ὤμην τὴν ἁμαρτίαν λύσειν φάσκων αὐτῷ κηδεύσειν αὖθις ταῖς διαλλαγαῖς. εἰ δ' ὥσπερ ὀρέστην με τιμήσει, ὑπὲρ μὴ μᾶλλον ἐμὲ τιμᾶν, ἀδικήσει. πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον παρ' ἐμοῦ μὲν ἔχειν τὸν ὀρέστην αὖθις ἰδεῖν, τῆς δὲ αὐτῆς ἄγειν ἐκείνῳ τιμῆς. ὀρέστη γε μὲν τοῦ πατρὸς ἐντιμότερος ἐγώ. δι' ὃν οὐκ ὀρφανὸς ἐκεῖνος. τούτῳ δὲ ὀρέστου, δι' ὃν

ἕξει τὸ παιδὸς ἀπολαύειν. οὕτω τῶν ὑπαρχέσεων, αἱ μὲν ἐλάττους τοῦ δέοντος. αἱ δὲ δωρεῶν ἀφιστᾶσιν. ἐν δὲ ταῖς, ἐκεῖνος πλεονεκτεῖ. ἀλλ' ἔστων καὶ μεγάλαι καὶ πολλαὶ καὶ θαυμασταί. ἐχθροῦ δέ γε εἰσὶ καὶ οὐ πεφύκασιν εὐφραίνειν. ὦ τοίνυν ἡμᾶς μάλιστα κάμπτειν ἡ ἐλπίζας, ὅτι τὴν κόρην ἀποπέμψει, τοῦτο τοῦ μηδενὸς ἄξιον εἰς τὴν σπουδήν ἐστι σοι. τίς γὰρ οὕτως εὐήθης, ὃς οὐ τῆς ἀφαιρέσεως ἀλγήσει μᾶλλον, ἢ τῆς ἀποδόσεως εἴσεται χάριν. τὸ μὲν γὰρ ἐκ δικαίων ὑπῆρχε, τὸ τῶν αὐτοῦ κρατεῖν. ὅν δ' ἀφήρηταί τις χρόνον, ἠδίκηται. καὶ τὸ μὲν ἐστὶν ἔγκλημα. τὸ δὲ οὐκ ἔστιν εὐεργεσία. ὃ γὰρ ἐχρῆν συνεχῶς παρ' ἐμοὶ μένειν, τοῦτο ἁρπάσας εἶτ' ἀποδοὺς, τότε μὲν ἐλύπεις. τῷ δὲ οὐ χαρίζῃ. τίς γὰρ ἡ χάρις ἀποστῆναι τῶν ἀλλοτρίων. ὅτι τοίνυν οὐχ οἷόν τε λύπην τῶν ἀδικημάτων διὰ τῆς ἀποδόσεως γενέσθαι, γνοίης ἂν ὧδί. νῦν ἐπάνεισι μοι βρισηΐς. καλῶς. πόθεν δὲ ἐπάνεισι. παρ' ἀγαμέμνονος. τοῦτο δὴ αὐτὸ τὸ παρ' ἀγαμέμνονος ἐπανήκειν, τίς λύσει μοι μηχανή. ἕως δ' ἂν ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς ἥκῃ, μένει τὸ λυποῦν ἀνίατον. χωρὶς δὲ τούτων,

οὐ τὸ

οὐ τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου τότ' ἀφῃρεῖτο μόνον, ἀλλὰ καὶ προσῆν ὕβρις τοῖς πραττομένοις. μᾶλλον δὲ ὅλον ὕβρις ἦν τὸ πρᾶγμα. ἡ μὲν γὰρ ἄνθρωπος, αὖθις ἔσται παρ' ἡμῖν. τὸ δὲ μὴ πεπαρῳνῆσθαι πόθεν προσέσται μοι. εἰ γοῦν ὑπὲρ οὗ τὴν κόρην ἀπέσπα, ἐὰν οὐκ ἀναιρήσει, σώζεται τὸ ἀδίκημα. κἂν ἀποπέμπῃ τὴν κόρην εἰς ἐμὲ ἡ ὕβρις μένει. εἰ προσελθών τις τῶν ἑλλήνων τρώσειεν ἐπιβουλεύων, οὐ καθυφήσεις τῆς ὀργῆς ὁρῶν κομίζοντα τῷ τραύματι φάρμακον. ἕτοιμον γὰρ ἅμα καὶ δίκαιον εἰπεῖν. ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν τί γὰρ κατεσκεύαζες τῷ φαρμάκῳ τὴν χρείαν, ἐξὸν ὅλως ἔχειν παρὰ σαυτῷ τὼ χεῖρε. τί δὲ ἀντὶ τοῦ μὴ πλῆξαι τὴν πληγὴν ἐπανορθοῖς. εἶτα σὺ μὲν οὕτως. ἂν δ' ἀγαμέμνων εἴπῃ λέλυται τὸ δεινόν. ἐπάνεισιν ἡ κόρη. προσδραμὼν ἐγὼ περιπτύξομαι τὸν ἄνδρα καθάπερ ὄντως οὐδὲν ἠδικημένος. ἀλλ' οὐχ' οὕτως ἀνόητός εἰμι καὶ κατὰ σὲ σοφός. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τὴν ἀπόδοσιν αὐτὴν δεῖγμα εἶναι τῆς ἀδικίας. ἐν ᾧ γὰρ ἀφίησί τις τοῖς ἐξ ἀρχῆς κυρίοις ἃ τέως ἀπεστέρει, τὸ μὴ προσηκόντως ἀφελέσθαι δείκνυσιν. ὅταν γὰρ ἀκούω τὴν ἀπόδοσιν, ἐννοῶ τὴν

ἀφαίρεσιν. καὶ συνεισέρχεται τὸ λυποῦν. περὶ θεῶν εἴτις αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἀφελόμενος ἡμέρας ἢ πλείους ἢ ἐλάττους, εἶτ' αὖθις ἑκὼν ἀπαλλάττοιτο, τὴν βασιλείαν ἀποδοὺς. ἆρ' ἂν ἡγήσαιτο μηδὲν ἄξιον δίκης πεπράχθαι; τί δ' εἴτις κλυταιμνήστρᾳ συνοικοίη, μέχρις ἂν οὗτος ἀπίῃ, φανέντος δὲ μηκέτι ἐπίῃ τῇ γυναικί. ἆρ' ἂν ἀγνώμονα τὸν βέλτιστον κρίνειε τὸν οὐκ ἄχρι παντὸς ἀδικοῦντα; σὺ δὲ πρὸς τῆς ἀθηνᾶς εἰ τὴν πηνελόπην ἀνὴρ ἰθακήσιος ἀποσπάσας τῶν σῶν βασιλείων οἴκαδε ὡς αὐτὸν ἀγαγὼν ἔχοι, εἶτα πυθόμενός σε κατηρκέναι πάλιν καταστήσειεν εἰς τὰ πρότερα, ἆρ' οὐκ οἰήσῃ τοῦ ξίφους δεῖν ἐπ' αὐτόν, οὐδ' ἐκεῖνα μισήσεις, ἀλλὰ τούτων εἴσῃ χάριν; μέγα μὲν τ' ἂν ὑπάρξειε τοῖς πονηροῖς, εἰ τρυφῶντες ἐπ' ἀλλοτρίοις ὁπόσον ἐθέλουσιν, εἶτ' ἀποδόντες, ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις γε γράφονται. ἀλλ' οὐδ' αὐτολύκῳ τῷ πάππῳ σῷ τοῦτ' ἂν ἤρκεσεν εἰπεῖν εἴπερ ἑάλω κλοπῆς, ἀποδίδωμι. κομίζεσθαι τὰ φώρια. τί κεκράγετε. τί ἠδίκησθε.
» δεῖ γὰρ ἐξ ἀρχῆς εἶναι χρηστόν, οὐκ ἀδικοῦντα
» σοφίζεσθαι. ἀξιῶ δέ σε μὴ δυσχερῶς ἀκούειν,

εἰ μετὰ

εἰ μετὰ τὴν Πηνελόπης καὶ Κλυταιμνήστρας μνημονεύσαιμι τῆς Βρισέως. ἑκάστῳ γὰρ ὅτι φίλον, ,, τοῦτ᾽ ἔντιμον. ἐμοὶ δὲ ἦν ἐκείνη περὶ πολ- ,, λοῦ. καὶ οὐδὲν ἐκώλυεν ἡ τύχη. ὥσπερ τὸν ὑμῖν ἀπολαμβάνουσιν, οὐκ ἂν ἀπέχρησεν οὐδετέρῳ, ★ καὶ μὴν εἰ λύσιν τῆς ὕβρεως οἰησόμεθα τὴν ἀπόδοσιν, πονηρὸν ἔθος εἰς τὸ στρατόπεδον εἰσάγοντες λήσομεν. ἀφαιρήσεται μὲν τὸ σὸν γέρας ὁ Διομήδης. Αἴας δὲ ὁ Αἴαντος, οὑτοσὶ τὸ τοῦ Λοκροῦ. Μενέλεως δὲ τὸ Νέστορος. ἄλλος δὲ τὸ τοῦ δεῖνος. εἰ δὲ ἀγανάκτησις γένοιτο, πάντες ἀποδώσουσι. τοῖς δὲ ὑβρισμένοις σιωπᾶν καταλείπεται. ἀλλ᾽ οὐκ ἔσται ταῦτα. μηδὲ γένοιτο ὦ Πόσειδον. ἀλλ᾽ ἐνταῦθα δὴ καὶ τὸ τούτου δεινότερον, εἰ πέπονθα μόνος ἃ μηδεὶς ἔτι τολμήσει. χθὲς ὑμεῖς ἐπαινεῖτε τὸν Τυδέως, ἔγνων γὰρ ἔγνων, ἐπειδὴ μάλα νεανικῶς ἀπεκρίνατο πρὸς Ἰδαῖον, ὡς οὔτε τὴν Ἑλένην ἀποδοῦσιν ἔσται τοῦ πολέμου πέρας. καὶ ὡς οὐκ ἀπήρεσκε τοῖς Ἀτρείδαις ὁ λόγος, ἐμαρτύρησεν Ἀγαμέμνων οὐ ζητήσας ἑτέρας ἀποκρίσεις. μὴ τοίνυν οὕτω πλεονεκτικῶς ἐχόντων, ὥστε τούτοις ἀξιοῦν στέργειν ἐμέ, ὧν αὐτοῖς γινομέ-

νων οὐκ ἂν ἠγάπησαν. καὶ δῆτα στέργει μενέ-
λεως ἀπολαμβάνων. καὶ πόλεμος οὐκ ἔσται.
ἀλλ᾽ οὐδέν τι μᾶλλον ἐμοὶ ταῦτα ποιητέ-
ον. διὰ τί. ὅτι πρῶτον μὲν μενέλεως ὑπὸ ἀλ-
λοφύλων ἠδίκηται. καὶ οἷς φύσις πρὸς τοὺς
ἕλληνας ἀθάνατον ἔτεκε τὴν ἔχθραν. ὥστ᾽
ἐλάττων ὁ θυμὸς γίνεται παρὰ τὸ εἰκὸς συμ-
βῆναι. ἔπειτ᾽ ἀλέξανδρος οὐκ εἰς εὐεργέτην
ἡμάρτανεν. οὐ γὰρ ἐκείνῳ γε συνανήχθη μενέ-
λεως. οὐδὲ στρατείας ἐκοινώνησε καὶ πόνων.
οὐδὲ συνήρατο πράγματα. οὐδὲ παρεῖχε κα-
θεύδοντι τῶν δυσμενῶν κρατεῖν. οὐκοῦν εἶχεν
ἀφορμὰς εἰς ὀργὰς μεγάλας. ἐγὼ δὲ ἕλλην
ὑφ᾽ ἕλληνος ὑβριζόμην. σύμπλους. σύμ-
πνους. συστρατηγός. ὑπὲρ τῶν ἐκείνου διαφε-
ρόντων κοπτόμενος. τῆς μὲν βουλῆς κοινω-
νῶν. τὰ δ᾽ ἐν τοῖς ὅπλοις μόνος μοχθῶν.
τὰς δ᾽ εὐπορίας εἰς μέσον παρέχων. ὅσῳ γί-
νῃ εὐποιῶν ἠλαυνόμην, τοσούτῳ πλέον ἀλ-
γῶ. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν μὴ τοῖς ἴσοις διαλ-
λάττεσθαι τοὺς οὐκ ἴσα παθόντας. ᾧ μὲν γὰρ
ἡ λύπη μικρά, τούτῳ τὸ κομίσασθαι μέγι-
στον. ᾧ δὲ ὑπερβάλλουσα, τούτῳ πάλιν λα-
βεῖν οὐκ ἀπόχρη. ἄνευ δὲ τούτων ἀκούω
τὸν

τὸν μενέλεων οὐ τοῦ κάλλους τῆς ἑλένης ἐπιθυμεῖν. ἀλλὰ τῆς παρ' αὐτῆς δίκης. βούλεται γὰρ λαβὼν αἰκίσασθαι. λιμῷ πιέσαι. κατακόψαι. ταύτῃ γὰρ ἐγκαλεῖ πλέον ἢ τῷ τοῦ πριάμου. μὴ γὰρ ἐθέλουσαν οὐκ ἂν ἐκ μέσης ἁρπασθῆναι λακεδαίμονος. ἣν τοίνυν μᾶλλον ἢ τρῶας μισεῖ, ταύτην εἰ λάβοι παρ' ἑκόντων οὐκ ἂν τρωσὶ χαλεπαίνοι. ἐγὼ δὲ. τί χρήσωμαι τῇ κόρῃ. τὸ μὲν γὰρ συνοικεῖν αἰσχρόν. τὸ δὲ ἀποκτείνειν οὐ δίκαιον. εἰσιδὼν γὰρ ἑλκομένην. ἀφιείσαν δάκρυον. οὐκοῦν ἐκείνῳ μὲν ἴσχει τὴν λύπην, ἑλένη δοῦσα δίκην. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔστιν ὃ παύσει τὸν θυμόν. παρὰ πάντα δὲ ταῦτα ἐκεῖνο λέγω. νῦν ὁ καιρός μοι τὴν βρισέως ἀποδίδωσιν. ὁ κίνδυνος. ὁ φόβος. ἡ ταραχή. τὰ τῶν βαρβάρων εὐτυχήματα. μὴ οὖν ὡς ἀγαμέμνονος, ἐπιεικοῦς γεγενημένου, χρῶ τοῖς λόγοις. ὃ γὰρ ἑκὼν οὐ ποιεῖ, πῶς ἂν τούτῳ χρηστὸς εἶναι δοκοίη. εἰ μὲν οὖν οὔπω τῶν πραγμάτων εἰς δυσκολίαν ἡκόντων, μετεβάλλετο. ἢ πρέσβεις πέμπων ἀπελογεῖτο, τάχ' ἂν εἶχε λόγον ἐκδοῦναι καὶ νομίσαι βελτίω γεγενῆσθαι τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἔπραξεν ἐπιεικὲς πρὸ τοῦ θορύβου, μὴ ποιεί-

θω τὰ τῆς ἀνάγκης ἑαυτοῦ. ὥσπερ γὰρ οὐ τῶν κηρύκων ἡγούμην τὴν ἀφαίρεσιν εἰ καὶ λαβόντες ἀπήγαγον τὴν κόρην, οὕτως οὐδὲ τούτου τὴν ἀπόδοσιν εἰ καὶ σφόδρα ἀποπέμψει. ἀλλ' ἦν ἐκεῖνο μὲν ἀγαμέμνονος. τοῦτο δὲ τῆς ἥττης. αὐτὸ δέ γε τὸ τοὺς τρῶας τῷ πολέμῳ κρατεῖν, παρὰ τὴν ἐμὴν ἡσυχίαν. ὥστε ἀκριβεῖ λόγῳ παρ' ἐμαυτοῦ λαμβάνω τὴν κόρην. εἴγε τὴν μὲν ἀπόδοσιν, ἡ ἀνάγκη. τὴν δὲ ἀνάγκην ἐγὼ πεποίηκα. λογίζου δὲ κἀκεῖνο. νῦν ἕκτωρ ἐπὶ ταῖς ναυσὶ στρατοπεδεύεται: καὶ μονονοὺ προσάγει τὸ πῦρ. καὶ τοῖς δεινοῖς ἡ νὺξ ἀναβολὴ μόνη. τῶν τοίνυν σκηνῶν ἐμπιπραμένων, ἀνάγκη καὶ τὴν κόρην τεθνάναι. δίδωσιν οὖν ἣν οὐχ οἷός τέ ἐστιν ἔχειν. καὶ φιλοτιμεῖται τούτοις ὧν ἐκπεσεῖται πάντως. ὥσπερ εἴ τις χειμῶνι χρησάμενος. καὶ τῶν σκευῶν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἐκβαλὼν εἰς χαριστήριον ταῦτα τῷ ποσειδῶνι λογίζοιτο. ἆρ' αἰσθάνῃ τῆς τῶν λόγων ἀνωμαλίας ὀδυσσεῦ; ὡς μὲν πάντων στερηθησόμενος ἱκετεύει. ὡς δὲ βεβαίων κύριος ὤν, ὑπισχνεῖται. καὶ τῆς ἀλαζονείας οὐδ' ἐν τοῖς φόβοις πέπαυται. ναί φησιν. ἀλλ' οὐχ ὡμίληκα

τῇ κό

τῇ κόρῃ. καὶ ὑπὲρ τούτων ὀμοῦμαι. οὐδὲ γάρ ἐστι τὸ δεινόν, ὅτι μὴ δεῖ χρήζων τῆς γυναικὸς ὑβρίζων ἀπέωσα. εἰ μὲν οὐθεὶς ἔχων ἐπλησίαζεν, ἦν εἰπεῖν ἔρωτι δουλεύων, πολλὰ ἃ ἂν οὐκ ἐβούλετο ποιεῖν ἠνάγκαστο. νῦν δὲ πάθος ἐνίκησε τὴν γνώμην. ἐπεὶ δὲ ἔνδον οὔσης οὐχ ἧττον, μία ἐστὶν αἰτία τῆς ἀφαιρέσεως, ἡ περὶ ἡμᾶς ὕβρις. οὐ γὰρ αὐτῷ χαριζόμενος. ἀλλ' εἰς ἐμὲ παροινῶν ἐλάμβανεν. ὥστ' ἐπιορκῶν μὲν, τὸ τῆς ἀπολογίας ἰσχυρὸν διαφθείρει. ὀμνὺς δὲ τὰ εὔορκα, χείρω ποιεῖ τὰ ἐγκλήματα. δῶμεν τοίνυν αὐτὸν οὐκ ἐπιορκεῖν. ἀλλ' ὑποπτεύεταί γε. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, καὶ τοιαύτης ἐν ἑκάστῳ δόξης ὑπαρχούσης, οὐδὲν παρὰ τὸν ὅρκον ἐξαλείφεται τοὔνειδος. ἐπεὶ νῦν ταῖς ὕβρεσιν ἀχθόμεθα. νῦν τὰς τιμὰς ἀγαπῶμεν. καὶ κινδυνεύειν αἱρούμεθα. καὶ προϊέμεθα τὰς ψυχάς. καὶ πάντα δρῶμεν εἰς ἓν ἐκεῖνο βλέποντες, ἥντινα γνώμην τοῖς πολλοῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν παραστήσομεν. καὶ νῦν εἰ ὀμεῖται μὲν Ἀγαμέμνων, δεδόσθω δὲ ὡς ἀληθῆ, πείσει δὲ οὐδένα, μένει τὸ τῆς αἰσχύνης. ὅλως δὲ οὐδαμόθεν ἡ πίστις οἷς ὀμνῦσι. πρῶτον μὲν

BIBLIOTECA ROMA VITTORIO EMANUELE

γὰρ ὁ καιρὸς τὴν ἐπιορκίαν ἐλέγχει. τὸ γὰρ ἐπικεῖσθαι μὲν τοὺς τρῶας. τετάχθαι δὲ μετ' ἐκείνων τὴν τύχην. πλησίον δ' εἶναι τοὺς φόβους. μικρὰν δὲ τὴν τάφρον, οὐδὲν δὲ ὄφελος τὸ τεῖχος. ἐπὶ ξυροῦ δὲ ἀκμῆς τὰ πράγματα ἑστάναι. μίαν δὲ σωτηρίας ὁδὸν ὑποφαίνεσθαι μόνην εἰ διαλλαγείην, οὐκ ἐᾷ προσέχειν οἷς ὀμεῖται. ἐν μὲν γὰρ ἀσφαλείᾳ καὶ τῶν πραγμάτων εὖ κειμένων κἂν φυλάξαιτό τις ἐπιορκεῖν, οὐκ οὔσης ἀνάγκης εἰς τὸ γενέσθαι πονηρόν. ὅτῳ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἀπέγνωσται, εἷς δὲ ὑπολείπεται πόρος ὃν οὐκ ἔστι μὴ ψευσάμενον ἔχειν, ὁ δὴ τοιοῦτος τολμᾷ κίνδυνον ἀνταλλαττόμενος κινδύνου. τὸν μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς, ἀφύλακτον εἰδώς. ὑπὲρ δ' ἐκείνου πολλάκις αὐτὸν ἀπατῶν, ὡς καὶ θυσίαι. καὶ θεραπεῖαι. καὶ εὐχαί. καὶ ἱερεῖα. καὶ κάλλος ἀναθημάτων. συγγνώμονας ἂν κατασκευάσαι τοὺς θεούς. ἔπειτα τὸν μὲν τὴν δίκην μέλλειν ἡγεῖται. τὸν δὲ τὸ δεινὸν εὐθὺς ἐφεστάναι. ἐλάττω δὲ τῆς ἐπικειμένης τὴν οὔπω παροῦσαν κρίνει κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον. τὸ γοῦν μὴ νῦν ἀλλ' εἰς ὕστερον παθεῖν, ἐν τῷ μέλλειν ἔχει τὸ κέρδος. ἄλλως τε

ὅταν

ὅταν ἄνθρωπος ἢ πάλαι πεπαιδευμένος τῶν θεῶν ὀλιγωρεῖν οἷος ὁ χρυσοῦ τοῦ πολέμου προστάτης, καὶ παρὰ τῶν κρειττόνων αὐτῶν, τροίαν ἑλεῖν. δοκίμαζε γοῦν ὀδυσσεῦ τίς ποτε πρὸς τὸ δαιμόνιον ὁ μνημονεύων ὅρκων. κἂν μὲν εὑρίσκῃς εὐλαβεία παρὰ πάντα τὸν βίον εἰς τὸ θεῖον κεχρημένον. καὶ σὺν ὅρκῳ πιστὸν ἡγοῦ. καὶ πρὸ τῶν ὅρκων πολλάκις. ἂν δὲ ἀσελγῆ καὶ θρασὺν οὐχ ἧττον εἰς ἐκείνους ἢ εἰς ἡμᾶς. καὶ μήτε λόγῳ μήτ᾽ ἔργῳ ὀκνοῦντα δυσσεβεῖν. κἂν σφάττῃ κάπρον. κἂν αἱμάττῃ τὸ ξίφος. κἂν διὰ τῶν τομίων πορεύηται, παντὸς ἡγοῦ τὰ φρικώδη λῆρον τῇ τοιαύτῃ κεχρῆσθαι ψυχῇ. τοῦ ποίας οὖν μερίδος ἀγαμέμνων σοὶ φαίνεται. πότερον τῆς οὐδὲν ἀνωτέρω τῶν θεῶν ἀγούσης, ἢ τῆς ἐν γέλωτι πεποιημένης τἀκείνων. σὺ μὲν οὐκ ἂν εἴποις ἀφρονεῖς. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀποκρύψομαι. οὐχ οὗτός ἐστιν πρῶτον μὲν ἐν αὐλίδι τῆς ἀρτέμιδος ἀμαθίαν εἰς τοξικὴν καταγνοὺς καὶ φήσας οὐδὲν εἶναι πρὸς αὐτὸν ἐκείνην ἐν ἀφέσει βελῶν; ἐξ οὗ δὴ καὶ τὸν στόλον ἐπέσχεν ἡ θεὸς χαλεπήνασα; καίτοι τί τῆς μανίας τὸ κέρδος. ἔτυχε τοῦ θηρίου; τί οὖν ὑπέρλαμπρον,

ρῦ γὰρ ἀλεξάνδρου τετύχηκάς γε. ἀλλὰ καὶ τοῦτο γενναῖον; οὐκοῦν ἀρκεῖ βεβληκέναι. ἀλλὰ καὶ σεμνύνεσθαι τῷ βλήματι δεῖ; τεύκρου σαυτὸν αὐτίθης. ἀλλ' οὐχ ἱκανὸν τοῖς ζῶσιν; ἴδια τῷ παλαιῷ. σὺ δὲ ἀφεὶς τὴν γῆν τοῖς θεοῖς πολεμεῖς; πάλιν γε τοίνυν ἥκοντος ἔναγχος ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ χρύσου. τοῦ πρὸς ἀπόλλωνος ἱκετεύοντος, ὁ καλὸς κἀγαθὸς οὑτοσὶ καὶ τοὺς θεοὺς δεδιὼς, ὀλίγου τὴν πρεσβύτην αὐτῷ σκήπτρῳ καὶ στεφάνοις ἐμβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν ἀπέπνιξεν, ἀσθενεῖ φήσας αὐτὸν συμμάχῳ πεπιστευκέναι τῷ θεῷ. καίτοι τὴν τῶν γιγάντων ἀπόνοιαν, τί χρὴ δοκεῖν ἕτερον, ἢ ταῦτα εἶναι; ἃ δὲ κάλχας ἤκουεν ἐπειδὴ τἀληθὲς οὐκ ἔκρυψεν, οὐκ εἰς αὐτοὺς ἂν ἦ τοὺς θεοὺς παρ' ὧν εἶχεν ἐκεῖνος τὴν τοῦ πάντ' ἐπίστασθαι τέχνην; τοσοῦτόν ἐστι κακὸν ἄνθρωπος, ὀνόματι μὲν ἕλλην, φύσει δὲ βάρβαρος. ἡμεῖς οὖν ἐκεῖνα εἰδότες, ταῦτα πιστεύσομεν, ὥσπερ ἀγνοοῦντες ὅτι πᾶς ὅρκος ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς θεοὺς φόβου τὴν ἰσχὺν λαμβάνει, τῇ δ' εἰς ἐκείνους ὀλιγωρίᾳ πίστις οὐχ ἕπεται; ἀγαμέμνων τοίνυν εἰ μὲν ἐδεδοίκει τοὺς θεοὺς, οὐ

δ' ἂν ἐκεῖνα ὕβριζε· καταφρονῶν δὲ ὅλως, οὐδ' ἂν τοὺς ὅρκους δείσειεν. ὥσπερ γὰρ ὁ πολμῶν τὸν ἐντυγχάνοντα παίειν, κἂν εἴποι τὸν αὐτὸν κακῶς οὐδὲν ὑποστειλάμενος, τῆς αὐτῆς γὰρ θρασύτητος ἄμφω. οὕτως ὁ φαυλίζων τοὺς θεοὺς, κἂν ὀμόσαι ῥαδίως, τὰ ψευδῆ μέλλων ὀμεῖσθαι. τῆς γὰρ αὐτῆς ὕβρεως ἀμφότερα. εἰ μὲν οὖν ἐτίμα τὸν ἀπόλλω καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῖς τε ἐν αὐλίδι καὶ πρώην ἐνθάδε μὴ διαβάλλωμεν τὸν ὅρκον. εἰ δ' ἑκατέρου τοῦ τολμήματος κοινὴ τὴν δίκην ἐτίσαμεν, τότε μὲν ὑπὸ τῶν πνευμάτων, εἰργόμενοι. νῦν δὲ τῷ λοιμῷ φθειρόμενοι, πῶς ὧν ὑπερεῖδεν ἀεὶ, τούτους ὀμνὺς, οὐ δόξει φαυλίζειν. ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν ἡ μίξις ἐποίει τὴν ὕβριν, εἶχεν ἂν λόγον ὑπὲρ τῆς μίξεως τῶν ὅρκων γιγνομένων, μηδὲν ὑβριστικὸν πεπρᾶχθαι νομίζειν. ἐπεὶ δὲ ἀρχὴ τῆς ἀσελγείας ἦν τὸ τοὺς κήρυκας ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν κόρην, καὶ πρὶν ἰδεῖν τὴν ἄνθρωπον ἀποσπῶν ἐλύπει, οὐδὲν ἧττον εἴη ἂν ὑβριστὴς καὶ μὴ συγκαθεύδων τῇ βρισέως. ὥσθ' ὁ περὶ τῆς μίξεως ὅρκος, οὐ τοῦ παντὸς ἴασις γίνεται. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὀμεῖται. τῶν δ'

ἐν μέσῳ κακῶν, τίς ἔσται λόγος εὐπρεπής, ὅτι φήσει τοὺς λοιποὺς ἕλληνας ἄξιον ἐλεεῖν; τί λέγεις οἷς ἤρεσκε τὰ τότε πραττόμενα; πῶς γὰρ εἴπερ οὐκ ἤρεσκε πέπρακται. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι συστραφέντες, καὶ τὰ ὅπλα περιθέμενοι, καὶ περιστάντες τὴν σκηνὴν ἀγαμέμνονος. καὶ βοῆς ἐμπλήσαντες τὸν ναύσταθμον. ἐχρήσαντο καὶ δικαίοις καὶ συμφέρουσι λόγοις, οὐκ ἂν οὕτω μεταπεπτώκει τὰ πράγματα. ἔλεγον ἄν. ὅτι ὦ βασιλεῦ τῶν μυκηνῶν. οὐ καλῶς ὑπὲρ τῶν ὅλων βουλεύῃ. πριάμῳ στρατηγεῖς διὰ τῶν ὑβρισμάτων. ἡμᾶς προδίδως. τοὺς ἐναντίους αἱρεῖς. εὐχὰς ἕκτορι πληροῖς, ἄνδρα τῆς συμμαχίας ἀπελαύνεις, καὶ ποιεῖς ἐχθρὸν τοῖς πράγμασι δι' ὃν ἀφίγμεθα: δι' ὃν ἐπέβημεν. δι' ὃν εὐπραγοῦμεν. δι' ὃν εἴσω πυλῶν οἱ τρῶες. ὃς ἀντὶ τείχους τοῖς ἀχαιοῖς γεγένηται. ὅρα μὴ νῦν μὲν χαρίσῃ ταῖς ἡδοναῖς. μικρὸν δὲ ὕστερον δακρύσῃς. ἀποδέδωκας τῷ θεῷ τὴν κόρην, ὁ γὰρ λοιμὸς ἐβιάζετο. ἔα μένειν παρ' ἀχιλλεῖ τὸ γέρας. οὐ γὰρ ἀναγκάζῃ λαβεῖν. τί ταλθύβιον τοσοῦτον ἐκπέμπεις. μέμψῃ ταύτην τὴν διακονίαν. εἰ μὲν οὖν κατεῖχε τοῖς λόγοις, εἰ δὲ οὐ προσ-

σέχε

περιεῖχε τὸν νοῦν, ἄκων ἂν ἐποίει τὰ δίκαια, τῶν ἑλλήνων ὡς ἀληθῶς τοῖς γιγνομένοις ἀχθομένων. τί γὰρ ἂν ἔδρασεν ἐναντιούμενος ὁρῶν. ἐμπεσὼν ἂν εἰς μέσους ἐτρέψατο; πάνυ γε εἰ καὶ τὸν ἀδελφὸν συναγωνιστὴν εἶχεν. ἀλλ' ὥπλισεν ἂν τοὺς μυκηναίους ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι; καὶ ποῦ νῦν οἱ μυκηναῖοι; μωρία ταῦτα καὶ γέλως. ἀλλ' οἶμαι γε μηδεμίαν ἐπιστροφὴν πεποιῆσθαι. μηδ' ἐνδείξασθαι τοῦθ' ὅτι οὐ χαιρόντων ὑβρίζει, παρέχον ἐπεξουσίαν τολμῆσαι. καὶ μηδεὶς εἴπῃ. βασιλεὺς γὰρ ἄνθρωπος καὶ κύριος τῶν ὅλων. πρῶτον μὲν γὰρ ἅπας βασιλεὺς ἐν τοῖς ὑπηκόοις ἰσχύει. καὶ πρὸς τὴν τούτων γνώμην τἀκείνου φέρεται. καὶ κρατεῖ. καὶ καθήρηται. καὶ δέδοικε. καὶ θαρρεῖ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὅτι ἂν τοῖς ἀρχομένοις δοκῇ. οὐ γὰρ ἑνὶ καὶ σώματι καὶ ψυχῇ μιᾷ, κρατεῖ τοσοῦτον πλῆθος. ἀλλὰ τῇ τῶν πολλῶν βουλήσει τὸ σχῆμα λαμβάνει. καὶ τῶν αὐτῶν δήπου δοῦναί τε καὶ πάλιν ἀφελέσθαι, καὶ παρασχεῖν, καὶ μηκέτ' ἐᾶν ἔχειν, τὸ μὲν ὡς δοκεῖν, ἐκ τῆς ἐκείνου γνώμης τὰ τῶν ἀρχομένων ἤρτηται. τὸ δὲ ἀληθές, ἐν τῇ τούτων τἀκείνου κεῖται. κἂν τούτοις ἀπειθεῖν

παράστῃ, τόγε ἐπιτάξον, οὐκ ἔσται. εἰ γὰρ μυκηναῖοι σφᾶς αὐτοὺς ἑτέρῳ προσένεμον, οὐκ ἂν ἦν οὐθεὶς ἰδιώτης ἀγαμέμνων; ἢ τὸν μὲν ἀτρέα μετὰ τὴν εὐρυσθέως τελευτὴν τύραννον ἐξ ἰδιώτου κατέστησαν, εἰς δὲ τὸν ἐκείνου παῖδα τἀναντία ποιεῖν οὐ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας. ἀλλ᾽ ἐῶ μυκηναίους γὰρ συγχωρῶ μηκέτ᾽ αὐτῶν εἶναι κυρίους. οὐ μὴν καὶ κατὰ πάντων γε τὴν αὐτὴν κέκτηται δυναστείαν. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐκείνων ἐστὶ, πατρικὴ βασιλεία. τὸ δὲ παρὰ τοῦ κοινοῦ, τιμή τις ὑπὸ τοῦ πολέμου δοθεῖσα. ἤκομεν δὲ εἰς τροίαν, οὐ παραδώσοντες ἑτέρῳ τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν ἕκαστος. ἀλλ᾽ εἰσὶ μὲν βοιωτοῖς ἡγεμόνες. εἰσὶ δὲ φωκεῦσιν. εἰσὶ δὲ ἀργείοις. εἰσὶ δὲ λοκροῖς. εὐβοεῦσιν. ἀθηναίοις. σαλαμινίοις. κεφαλλῆσι. κρησί. πυλίοις. τῶν ἄλλων ἑκάστοις. εἰς τούτους οὖν ὁρῶσι καὶ παρὰ τούτων τοῖς ἑπομένοις τὰ παραγγέλματα. καὶ οὐ σκοποῦσιν αἰτωλοὶ τί δέδοκται τοῖς ἀτρέως. ἀλλ᾽ ὁ θόας αὐτοῖς τοῦ τί δεῖ ποιεῖν ὁριστής. ὅτι γὰρ τὴν στρατείαν συνήγαγεν οὐ φόβος ἀγαμέμνονος. ἀλλὰ τὸ δόξης ἐπιθυμεῖν. μέγα δέ σοι καὶ σαφὲς ἐρῶ τεκμήριον. οἱ τὴν ἡ-

συχίαν

συχίαν τῆς φιλοτιμίας προθέντες, οὐκ ἐ-
πηναγκάσθησαν πλεῖν. οἷον ἐβούλοντο μεθω
ναῖοι μετ᾽ ἀσφαλείας μᾶλλον τῶν ὄντων ἀ
πολαύειν, ἢ κοινωνεῖν ἔργων μεγάλων, καὶ μέ
νουσιν οἴκοι μεθωναῖοι. καὶ μενέλεως παρακα
λῶν, ἀπῆλθεν ἄπρακτος. ἤρεσκε γὰρ τῷ τανα
γραίων ἄρχοντι. μήτε λαμπρότητος, μή-
τε κινδύνων μετέχειν. ἐπεὶ τοὺς ταναγραίους ὥ
πλισεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸν καλοῦντα περιεργαζόμε
νον λαβών. ἐπεὶ εἰ μὴ σὺ παρὼν ἔτυχες, ἔκειτο
ἂν ὁ τοῦ δεσπότου ἑλλήνων ἀδελφός. ἀλλὰ
γὰρ ἠνάγκασμαι πρὸς σὲ λέγειν, ὧν αὐτόπτης
γεγένησαι. τὸ δὲ καθ᾽ ἡμᾶς τοῦτο, τίνος σοι
φαίνεται σημεῖον; ἀπέστην τοῦ συμμαχεῖν.
καὶ μυρμιδόνες ἀργοῦσιν. ἐξάγει δὲ οὐδεὶς
ἄκοντας. ἥκετε δὲ ὑμεῖς ἱκετεύοντες. οὐκ
ἐπιτάξοντες. ὁ δὲ πείρᾳ πρὸς τοὺς ἕλληνας
χρώμενος, καὶ πολλὰ μὲν φυγῆς ἐν μέσῳ πα-
ραινῶν, πολλὰ δὲ τῶν ἡγεμόνων τῶν κατασκευ
ασμένων αὐτῷ τὴν ὁρμὴν κωλύων, καὶ φανε
ρῶς μὲν οὐ τολμῶν ἃ φρονεῖ λέγειν, τέχνῃ
δὲ χρώμενος πρὸς τὸ πλῆθος, μεγάλην τε καὶ
γενναίαν τὴν δεσποτείαν ἐμφαίνει. ὁρᾷς ὡς
οὔτ᾽ ἐκεῖνος πάντα κελεύειν κύριος. τούτοις

δὲ πάνθ' ὑπηρετεῖν οὐκ ἀνάγκη; βουληθῆναί γε ἔδει, καὶ οὐδὲν ἂν ὑβρείσμην. εἰ γὰρ ἡνίκα τὴν ἀφαίρεσιν ἠπείλει καὶ τὴν ἀπόστασιν παρὰ τῶν ἐθνῶν αὐτήκουεν, σώφρων ἂν ἐγένετο τῷ φόβῳ. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἠτιμαζόμην. οἱ δ' ἐσιώπων. καὶ τὸν μὲν χρύσην ἐκέλευον αἰδεῖσθαι. καλῶς γε ποιοῦντες. ὑπὲρ ἡμῶν δ' οὐδὲ τὰς αὐτὰς ἀφῆκαν φωνάς. οὐδ' εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων τὴν τῆς ὕβρεως αἰτίαν, ᾐσχύνθησαν. ἠδ' ἦν τὸ τῶν ἑλλήνων κήδεσθαι, εἰ δ' ὥσπερ τῶν ἄλλων ἕκαστος μηδὲν ἐφρόντιζον, οὐκ ἂν ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑβριζόμην οὐδὲ προπηλακιζόμην παντάπασιν. οὐκοῦν, ὁ μὲν, ἠσέλγαινεν. οἱ δὲ ἐπέτρεπον. καὶ ὁ μὲν ἀποστέρει τὸ γέρας. οἱ δὲ οὐκ ἐκώλυον, κοινὸν ἐστὶ τὸ ἀδίκημα τοῦ τετολμηκότος καὶ τῶν οὐκ ἐπεχόντων. οὓς δ' ἀξίοις ἐλεεῖν, μᾶλλον δ' εἰς ἐκείνους τὸ πλέον ἔρχεται. ὁ γὰρ τῷ πονηρῷ δοὺς ἀδικεῖν παῦσαι παρὸν, μᾶλλον αὐτὸς εἰργάσθαι τὸ πραχθέν. ἂν προδοσίαν αἰσθόμενος, μὴ προαναστείλω, δίκην ὀφείλω τοῖς προδοθεῖσιν. ἂν ὁ φονεὺς, ἐμοῦ συγχωροῦντος δράσῃ τὸ ἔργον, οὐκ εἰμὶ καθαρὸς, ἂν ἀγαμέμνων ὑβρίζων

μὴ

μὴ λυπῇ τὸν στρατὸν, ὑπ' ἀμφοτέρων ἠδίκημαι. λόγος δὲ κοινὸς ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἀμύνεσθαι τὸν ὑπάρξαντα. ἐτιμώμην πρότερον. καὶ παρὼν ὠφέλουν. ὑβριζόμην ὕστερον, καὶ μεταστὰς, ἀμύνομαι. οὔτ' ἀμοιβῶν ἀποστερῶν, καὶ δίκην εὖ οἶδα λαμβάνων. λυπεῖ τὸν ἄνθρωπον τῶν ἑλλήνων ὁ φόβος; εἶτ' ἐμὲ πείθεις παῦσαι τοῦτο, δι' οὗ στένειν ἐκείνῳ πάρεστι; καὶ βουκόλων μὲν μισῶν οὐκ ἂν τὴν νόσον τῆς ἀγέλης ἀπήλλαξα. τούτῳ δ' ἐγκαλεῖν ἔχων, ἐξαιρήσομαι τῶν δεινῶν τὸν στρατόν; καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὡς ὁμοῦ τε τούτοις ἐν καλλίονι τὰ πράγματα, κἀκεῖνος ἡδίων. ἐμοί τε ὃ μόνον εἰς τιμωρίαν ἀπόλλυται. εἰ μὲν γὰρ ἦν τοὺς μὲν ἕλληνας σώζειν. ἐκείνῳ δὲ μὴ χαρίζεσθαι, πονηροῖς μὲν ἂν καὶ οὕτως ἐβοηθοῦμεν. ἴσως δ' ἂν ὑπεμείναμεν. εἰ δὲ ἡ τούτων σωτηρία φαιδρὸν ἐκεῖνον ποιεῖ, τίς λόγος ἂν ἢ δυσμενεῖ παρασκευάζειν ἡδονήν. οὐδὲν δεινὸν ὀδυσσεῦ τὸν ἀπόλλω μιμεῖσθαι. ἐσχάτης μὲν οὖν ἀρετῆς θεὸν εἶναι ζηλωτήν. ἐκεῖνος ὑπέρ τε αὐτοῦ καὶ τοῦ πρεσβύτου παροξυνθεὶς, λοιμὸν ἐμβαλὼν εἰς τὸν στρατὸν, τῇ φθορᾷ τῶν ἀχαιῶν ἐκόλαζε τὸν

δὲ πάνθ' ὑπηρετεῖν οὐκ ἀνάγκη; βουληθῆ
ναί γε ἔδει, καὶ οὐδὲν ἂν ὑβρίσμην. εἰ γὰρ ἡνί-
κα τὴν ἀφαίρεσιν ἠπείλει καὶ τὴν ἀπόστασιν
παρὰ τῶν ἐθνῶν αὐτήκουεν, σώφρων ἂν ἐγέ
νετο ὑπὸ φόβῳ. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἠτιμαζόμην.
οἱ δ' ἐσιώπων. καὶ τὸν μὲν χρύσην ἐκέλευον αἰ-
δεῖσθαι. καλῶς γε ποιοῦντες. ὑπὲρ ἡμῶν
δ' οὐδὲ τὰς αὐτὰς ἀφῆκαν φωνάς. οὐδ' εἰ
μηδὲν τῶν ἄλλων τὴν τῆς ὕβρεως αἰτίαν,
ᾐσχύνθησαν. ἦδ' ἦν τὸ τῶν ἑλλήνων κήδεσθαι.
εἰ δ' ὥσπερ τῶν ἄλλων ἕκαστος μηδὲν ἐφρόν-
τιζον, οὐκ ἂν ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς
ὑβριζόμην οὐδὲ προὐπηλακιζόμην πάντα
πᾶσιν. οὐκοῦν, ὁ μὲν, ἠσέλγαινεν. οἱ δὲ ἐπέ-
τρεπον. καὶ ὁ μὲν ἀποστερεῖ τοῦ γέρως. οἱ δὲ οὐκ
ἐκώλυον. κοινὸν ἐστὶ τὸ ἀδίκημα τοῦ τε πεπλη-
μμεληκότος καὶ τῶν οὐκ ἐπεχόντων. οὓς δ' ἀξι-
οῖς ἐλεεῖν. μᾶλλον δ' εἰς ἐκείνους τὸ πλέον
ἔρχεται. ὁ γὰρ ὑπὸ πονηροῦ δοὺς ἀδικεῖν παῦ-
σαι παρὸν, μᾶλλον αὐτὸς εἰργάσθαι τὸ πρα-
χθέν. ἂν προδοσίαν αἰσθόμενος, μὴ προανα-
στείλω, δίκην ὀφείλω τοῖς προδοθεῖσιν. ἂν
ὁ φονεὺς, ἐμοῦ συγχωροῦντος δράσῃ τὸ ἔργον,
οὐκ εἰμὶ καθαρὸς, ἂν ἀγαμέμνων ὑβρίζων

μὴ

μὴ λυπῇ τὸν στρατὸν, ὑπ᾽ ἀμφοτέρων ἠδίκημαι. λόγος δὲ κοινὸς ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἀμύνεσθαι τὸν ὑπάρξαντα. ἐτιμώμην πρότερον. καὶ παρὼν ὠφέλουν. ὑβριζόμην ὕστερον, καὶ μεταστὰς, ἀμύνομαι. οὔτ᾽ ἀμοιβῶν ἀποστερῶν, καὶ δίκην εὖ οἶδα λαμβάνων. λυπεῖ τὸν ἄνθρωπον τῶν ἑλλήνων ὁ φόβος; εἶτ᾽ ἐμὲ πείθεις παῦσαι τοῦτο, δι᾽ ὃ σὺ στένειν ἐκείνῳ πάρεστι; καὶ βουκόλων μὲν μισῶν οὐκ ἂν τὴν νόσον τῆς ἀγέλης ἀπήλλαξα. τούτῳ δ᾽ ἐγκαλεῖν ἔχων, ἐξαιρήσομαι τῶν δεινῶν τὸν στρατόν; καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὡς ὁμοῦ τε τούτοις ἐν καλλίονι τὰ πράγματα, κἀκεῖνος ἡδίων. ἐμοί τε ὃ μόνον εἰς τιμωρίαν ἀπόλλυται. εἰ μὲν γὰρ ἦν τοὺς μὲν ἕλληνας σώζειν. ἐκείνῳ δὲ μὴ χαρίζεσθαι, πονηροῖς μὲν ἂν καὶ οὕτως ἐβοηθοῦμεν. ἴσως δ᾽ ἂν ὑπεμείναμεν. εἰ δὲ ἡ τούτων σωτηρία φαιδρὸν ἐκεῖνον ποιεῖ, τίς λόγος ἂν ἢ δυσμενεῖ παρασκευάζειν ἡδονήν. οὐδὲν δεινὸν ὀδυσσεῦ τὸν ἀπόλλω μιμεῖσθαι. ἐσχάτης μὲν γὰρ ἀρετῆς θεῶν εἶναι ζηλωτήν. ἐκεῖνος ὑπέρ τε αὐτοῦ καὶ τοῦ πρεσβύτου παροξυνθεὶς, λοιμὸν ἐμβαλὼν εἰς τὸν στρατὸν, τῇ φθορᾷ τῶν ἀχαιῶν ἐκόλαζε τὸν

ὑβρίζοντα. καίτοι τῶν ἑλλήνων πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα πεποιηκότων εἰς τὸν χρύσην. ἀλλ' ὅμως ἐπειδὰν τὸ ἐκείνους ἀναλοῦσθαι συμφορὰν ἔχον εὕρισκεν ἀγαμέμνονι, κοινῇ νόσῳ μετῄει τὸν ἄρχοντα. ποτέρου δὲ χρήζουσιν ὦ πρὸς διός. εἰ μὲν τῆς σωτηρίας, ἔξεστιν αὐτοῖς μετὰ μυρμιδόνων τουτωνὶ, καταφρονεῖν ἕκτορος. εἰ δ' ὑπὲρ τῶν ἀτρειδῶν τρέμουσιν, οὔπω δέονται τῆς ἐμῆς ἐξόδου. ἀλλ' αἱρῆσαι τὸν ἕκτορα θρασυνόμενον, πρᾶγμα σεμνόν. πῶς ὦ σοφώτατε σεμνόν. εἰ γὰρ ὅτι μοι φανεῖται χείρων, πάλαι τοῦτο πέφηνεν, οὐ ταῖς ἐμαῖς. οὐδὲ σαῖς. ἀλλ' αὐταῖς ταῖς ὁμολογίαις τοῦ ἕκτορος. ὁ γὰρ τὰ μὲν πολλὰ τειχήρης. τολμηρὸν δ' ἡγούμενος παρακύψαι, μένων δ' ὑπὸ τοῖς πύργοις, ὀρρωδῶν δὲ τὴν πρὸς ἐμὲ μάχην, πλέον ἢ γυναῖκες, οὐκ ἀμφισβητήσιμόν μοι τὴν νίκην πεποίηκεν. ἔστι δὲ πολλῷ μεῖζον εἰς δόξαν τοῦ μένοντα τὸν ἀντίπαλον κτεῖναι, τὸ φεύγοντα δεῖξαι. τὸ μὲν γάρ ἐστιν ἀνδρίᾳ χρώμενον, τῇ τύχῃ βλαβῆναι. τὸ δὲ μὴ συμμῖξαι,
„ πρόφασιν οὐκ ἔχει, πλὴν δειλίας. ὁ κτείνει
„ μὲν πολλάκις τὸν ἀγαθὸν ὁ χείρων. φοβεῖ

δὲ

δὲ ὁ βελτίων μόνος, ὡς εἰ τῆς τοῦ κρείττων ὑπειλῆφθαι δόξης ἐπιθυμῶ, πάλαι τετύχηκα. καὶ μὴν οὐδὲ λαβεῖν τὸν ἄνδρα τῶν ῥᾴστων, εἰ καὶ σφόδρα δεῖ τοῦ λαβεῖν ἐπιθυμεῖν. εἰπὲ γάρ μοι τί κατήγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ναῦς. οὐ γὰρ μὴ κοινωνεῖν με τῶν ἔργων. οὐκοῦν εἰ κοινωνοῦντα γνοίη, φεύξεται. πῶς οὖν εἰς χεῖρας ἀφίξεται. ὁ γὰρ τοῦ θαρρῆσαι τὸν καιρὸν εἰδώς, οὐκ ἀγνοήσει τὸν τῆς φυγῆς. ἀλλ' εἴσεται μὲν κινουμένας τῶν μυρμιδόνων τὰς τάξεις. ὄψεται δ' ἀπὸ τοῦ σκοπίου, προϊούσας τὰς φάλαγγας. ἐμὲ δ' ὀξέως μηνύσει τὰ ὅπλα τεθέντα. πάλιν δὲ ἐκεῖνος ἐπανήξει πρὸς τὴν δρῦν. λογίζου δὲ καὶ τοῦτο νῦν. οἱ πριαμίδαι μὲν τοὺς ἀτρείδας ἀδικοῦσιν. ἐγὼ δ' ὑπ' ἐκείνων μὲν οὐδέν. ὑπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν ἠδίκημαι. πῶς οὖν οὐκ ἄλογον, ὑπὲρ τοῦ τὰ ἔσχατα λελυπηκότος τὸν ἀναμάρτητον εἰς τἀμὰ διαφθεῖραι. καὶ δόξαν θηρεύοντα ῥώμης, τὴν τῆς ἀναισθησίας μὴ δεῖσαι. ἢ τὸ μὲν ἕκτορα κτεῖναι καλόν, τὸ δ' ὑπὸ χερῶς φέρειν ἀτιμίαν οὐκ αἰσχρόν. ἤσκησεν ἀγαμέμνων ἕκτορα, καὶ δεχέσθω τὸν ἄνδρα. ὃς ἐξελήλακεν ἐμὲ τῶν πραγμάτων. μὴ καλείτω

οὐν ἄτιμον. ἤδη καθέλκω τὰς ναῦς: ὁ δ' ἐσβεννύτω τὸ πῦρ. κρείττων γὰρ κρείττων σοφία ῥώμης εἰς πολέμου τέλος ὀδυσσεῦ. Ἰδομενεὺς παρ' ὑμῶν εὑρεθήτω τοῖς δεινοῖς οὐ κώλυμα. νῦν δεικνύτω Νέστωρ τὴν σύνεσιν. νῦν σὺ τὴν εὐβουλίαν.
νῦν μεθ' ὑμῶν ὁ Διομήδης
οὐ λόγου.

ΤΕΛΟΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΝ ΠΕΖΩ͂ ΛΟΓΩ͂ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΥ͂

ἐν ἰλιάδος. ί.

Χαῖρε ὦ ἀχιλλεῦ, οὕτω γὰρ πρέπον ἂν εἴη προσφωνεῖν σοὶ ἔχοντα ἐν χερσὶν ἔμπλεων οἴνου τὸ ποτήριον, καὶ ἐνδεικνύοντά σοι προπίνοντα τὴν φιλοτησίαν, ἐλπίσι δὲ ἀγαθῆς, μᾶλλον δὲ σαφέστατον τεκμήριον, ἐξ ὧν ἔλεξάς τε καὶ ἐποίησας ἡμᾶς πρὸς ἄνδρα φίλον, καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς ἔτι εὔνοιαν αὐτοῦ διαφυλάττοντα, προσελθεῖν. Πρῶτον οὖν πολλὴν σοι χάριν ὁμολογεῖν ὀφείλομεν, ὅτι δαψιλῶς τε οὕτω καὶ φιλοφρόνως ἐδέξω ἡμᾶς οὐδέν, γάρ ἐνταῦθα ἐνδεές, ἀλλὰ πάρα δή γε ἅπαντα, ὧν περ ἂν ὀρέγοιτο τίς ἄν, καλά τε καὶ ἡδέα, καὶ τούτων πλῆθος μέγα, ἀλλὰ καὶ ἄμεμπτα τὰ παρ' ἀγαμέμνονι, ἐξ οὗπερ σκηνῆς ἥκομεν, οὐχ ἧττον ἐν ἀφθονίᾳ γεγενημένα. οὐ μέντοι ἐν τῷ παρόντι ἐπερά

στοῦ τῆς λαμπρᾶς ἑστιάσεως οὐδὲν ὄφελος, οὐδὲ ταύτας ἂν τοιούτοις ὑπὸ κινδύνοις ἀσμένως τις ἀπολαύειν δύναιτο. τὰ γὰρ κακὰ καὶ δεινὰ ἔτι πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες, οἷς χθὲς τῆς πρώην, ὅτε οὔ σοι ἀπονοσφίζῃ, συνήχθημεν, ἐν τῷ μεγίστῳ ἐσμὲν φόβῳ, τῆς δὴ παρὰ τοσοῦτον ἤκομεν τοῦ σώζεσθαι ἢ ἀποβαλεῖν τὰς, οὕτως ὡς οἶσθα, εὐσυμπήκτους ναῦς, ὥστε ἐν μόνῃ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔχεσθαι ἀναβολῆς τινὸς τὸν ὄλεθρον, ἐπ' ἐλπίδι μένγε τῆς σῆς, ὦ Ἀχιλλεῦ ἰσχύος, ἣν ὅπλα λαβὼν ἐνδείξῃ τοῖς πολεμίοις ἐπικειμένοις ἰταμώτατα ἤδη, καὶ διὰ σφῶν αὐτῶν, καὶ ἔτι δὴ ἐπηρμένοις ἐπί τε τῇ παρούσῃ εὐτυχίᾳ, ὑπό τε τοῖς παρὰ τοῦ Διὸς σημείοις καὶ τέρασι. καὶ νῦν αὐτοί τε τρῶες, καὶ ὑπ' ἐκείνων παρακληθέντες τηλεδαποὶ ἄνθρωποι, καὶ μεγάλῃ τῇ χειρὶ πρὸς ἐπικουρίαν τῶν πολιορκηθέντων μάλα προθύμως παραγενόμενοι, ὑπὸ τῆς τόλμης τε καὶ καταφρονήσεως ἤλασαν, ὥστε τῆς ἔγγιστα τοῦ στρατοπέδου, καὶ ὑπὸ τῷ τείχει τῷ πρὸ οὐ πολλοῦ πεποιημένῳ πρὸς τὴν τῶν νεῶν ἀσφάλειαν, ἐνταῦθα γοῦν προκαθῆσθαι τῆς αὐλίζεσθαι μετ' ἀναριθμή-

τῶν πυρῶν, ἀπειλοῦντας, καὶ φάσκοντας
μεγαληγοροῦντας, μὴ πρὶν χήσεσθαι ἀλ-
κῆς, ἢ τὰς ναῦς ἑλεῖν ἀθρόως προσβαλόν-
τας. καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῦ διὸς ἤδη δ᾽ ἔργον ὀ-
ξύνοντα πρὸς αὐτῶν πάμπολλα γίνεται,
ἐν δὲ τούτοις βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ δεξιαί,
αἷς μάλιστα, ὡς οἶμαι, πειθόμενος ἕκτωρ
ὑπερφυῶς τε καὶ ἐκπλήκτως μαίνεται, οὐ-
δὲν ἔτι οὔτε θεοὺς οὐδ᾽ ἀνθρώπους φοβούμε-
νος, ὧν δῆλον ὅτι ἧττον αὐτῷ μέλει ἢ οὐδε-
νός. δεινὸν δὲ καὶ καρτερὸν βλέπων, ὥσπερ ὑ-
πὸ λύσσης καὶ οἴστρου ἐλαθείς, εὔχεται γὰρ
δὴ πρὸ τοῦ εἰωθότος χρόνου ἐκλάμψαι τὴν
ἡμέραν, ὡς ἐκείνης προφανείσης οὐδέπω ἤδη
τῶν νεῶν διαφθαρησομένων, ὧν ἐκεῖνος οὐ μό-
νον τὰ πηδάλια ἀφαιρήσειν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀ-
κροστόλια κατακόψειν, ἐν τοῖς τρωσὶ καυ-
χώμενος διισχυρίζεται που, καὶ ὅλας ἔτι αὐ-
τὰς ἀφανίσειν ἐμπιπρὰς πυρί, τοὺς δὲ ἕλλη-
νας συνειληθέντας ὑπὸ φλογὶ καὶ ἐν αὐτῷ
γὰρ καπνῷ ὥσπερ μελίττας ταραχθέντας
διαχειρίσειν ἅπαντας. ταῦτά που ἐκεῖνος
ἀπειλῶν ἐξεργάζεσθαι διαβεβαιοῦται τοῖς
πολίταις αὐτοῦ, τὴν δὲ μὴν καρδίαν δέ-

ος ἔχει ἔσχατον μὴ διὰ θεοῦ ἐπιβοηθοῦντος ἢ ἀποτελέσει, πεπρωμένον τε εἴη ἡμᾶς τηλόθι ἀπὸ τῆς πατρίδος τῆς ἀργείας χθονὸς, ἐν τῇ τρωάδι γῇ ἀπολέσθαι καὶ παντελῶς ἀϊστωθῆναι. ἀλλὰ σὺ, ὦ ἀχιλλεῦ, εἴ τι σοι, ἔτι λοιπὸν τῆς ὑπὲρ ἡμῶν προθυμίας, ἀνάστηθι δὴ, καὶ τοὺς ἕλληνας οὕτω τραχέως τε καὶ χαλεπῶς ὑπὸ τῶν πολεμίων πιεζομένους, καίπερ ὅτε νῦν ποτε ἐκ τοσούτῳ θορύβῳ προέλθε ῥυσόμενος, ὅπως ἂν καὶ ἐς ὕστερον ποιῆσαι ἐπιθυμῶν, ἐπειδ᾽ ἂν τοῦ καιροῦ ἀμεληθέντος, ἰᾶσθαι τὸ κακὸν οὐκέτι ἐνδέχηται, μάταιον ὂν δὲ τὸν πόνον σὺν μεγίστῃ τῇ λύπῃ καὶ ὀξυτάτῃ ὀδύνῃ ὑποστήσῃ, ἕως οὖν ἔξεστι καὶ πρὶν τὸν πόλεμον τέλος λαβεῖν ἐπὶ διαφθορᾷ τοῦ ἑλληνικοῦ, πολὺ πρότερον, ὦ ἀχιλλεῦ, φράζου καὶ ἐν νῷ τίθει ἃ ποιητέον ἐπὶ τῇ τῶν ἑλλήνων σωτηρίᾳ, ὅπως αὐτοὺς ἐκ τοῦδε τοῦ ἀνηκέστου κακοῦ. ἢ θανατηφόρου ἡμέρας ἐξέλῃς, καὶ πρὸ τοῦ πανστρατιᾷ οἴχεσθαι ἀποσφαγέντας, βοηθήσεις αὐτοῖς. ὦ ἀχιλλεῦ οὐκ ἐν τῷ λέοντι νῦν τῷ θυμῷ μαλθακιζόμενε, τί ἂν φαίης εἰ ἀναμιμνήσκοιτό σε ὁ πατήρ σου πηλεὺς τῶν

ὑποθη-

ὑποθηκῶν αὐτοῦ, ἃς ποτε στελλομένου σοῦ δεῦρο μετ' ἀγαμέμνονος προπέμψας ὑπέθετο. οὕτω γὰρ πῶς ἴσμεν εἰρηκότα ἐκεῖνον. ὦ παῖ τῆς μὲν ἰσχύος καὶ ἀρετῆς πέρι ἐπίτρεψον τὰ δοκοῦντα τοῖς θεοῖς, παρέξουσι γάρ σοι ἢν ἐθέλωσιν ἥτε διὸς θυγατὴρ ἀθηνᾶ, ἥτε δέσποινα ἥρα, ἐξόχως ἄμφω κηδομένα σου, ἀλλὰ σοὶ τοῦ θυμοῦ μέμνησό μοι εἶναι κρείττων, καὶ τῆς ὀργῆς κρατεῖν, οὐδὲν γὰρ πραότητος ἄμεινον, οὐδέ τι κάλλιον τῶν φιλοφρονημάτων, ἐφ' οἷς σπουδαζόμενος τῆς τε φιλονεικίας τε καὶ αὐθαδείας ἀπεχόμενος, τῆς οὔπω ποτε ἀγαθοῦ, ἀλλὰ κακῶν πλείστων τε καὶ βαρυτάτων αἰτίας γινομένης, ὅτι μάλιστα πρὸς θυμοῦ πᾶσι τοῖς ἀργείοις ἔσῃ, οὐ τοῖς ὁμήλιξι καὶ ἀκμάζουσι μόνον, ἀλλὰ καὶ προβεβηκόσι πόῤῥω ἤδη τοῦ βίου καὶ γέρουσιν. αὗται σχεδὸν αἱ τοῦ πρεσβύτου ἐντολαί, ὧν σὺ βαθεῖαν λήθην ποιησάμενος, ὧδε κάθησαι τῷ θυμῷ εἴξας καὶ προδοὺς ἅπαν τὸ συμμαχικόν. ἀλλ' ὦ ἀχιλλεῦ ἔτι καὶ νῦν ἐλέησον τοὺς ὁμοφίλους, παύου δ' ὀργιζόμενος καὶ σβέννυθι τὸ τοῦ θυμοῦ ἄγριόν τε καὶ ἀμήχανον, τοῦτό δὲ πράξαντι καὶ συστείλαντι τὸ

πάθος, πολλὰ καὶ ἄμεμπτα δῶρα ἐπαγγέλλεται δι' ἐμοῦ ὁ ἀγαμέμνων, ὧν τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ἐν τῇ σκηνῇ ὑπ' αὐτοῦ γεγενημένην, ὦ ἀχιλλεῦ, ἄγε δὴ προφέροντος μὲν ἐμοῦ λέγου, ἄκουε δὲ ἐξαριθμήσαντος τὸν κατάλογον. πρῶτον γὰρ ὑπισχνεῖται ἐκεῖνος ἐκ τῶν ἑαυτοῦ χρημάτων τάδε καταθήσεσθαι, τρίποδας μὲν λαμπρότητι στίλβοντας, καὶ οὐ τῶν περὶ τὰς ἀνθρακιὰς σταθῆναι. ἐπιτηδείων ἑπτά. τάλαντα δὲ χρυσοῦ δέκα. τῶν δὲ τριπόδων τῶν ἐμπυριβήτων καὶ παρὰ τῇ φλογὶ μελανθεισῶν εἴκοσι. δυοκαίδεκα δ' αὖ ἵππους τροφῇ αὐταρκεῖ τε καὶ ἀγαθῇ εὐσαρκοῦντας, γενναιότητι τε ἐν τοῖς ἀγῶσι διαπρέποντας, οἳ καὶ τρέχοντες περὶ τὰ ἆθλα ἐπέτυξαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. εἰ δέ τινι γένοιτο τόσον πλῆθος χρημάτων ὅσον ἀγαμέμνονι προσῆλθε ἀπὸ τῆς τῶν ἵππων συνεχοῦς νίκης, οὐκ ἂν ἔτι φαίης ἐκεῖνον πένητα εἶναι, μᾶλλον δὲ διαφέρειν τῶν ἄλλων παντοδαπῆς οὐσίας κτήσει βοσκημάτων τε καὶ χρυσίου, τοῦ παρὰ πλείστου ἀξιουμένου παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. περὶ τούτοις δίδωσι σοι γυναῖκας ἑπτὰ εὐειδεστάτας τε ἅμα καὶ πρώ-

τας

τὰς ἐν ταῖς τῶν γυναικείων ἔργων ἐπιστήμαις. αὗται δὲ εἰσι λέσβιαι, ἐξαιρέτως παρ' ἀγαμέμνονι κεχαρισμέναι ἐκ τῆς σῆς λείας, ἣν δεῦρο παραστησάμενος τὴν λέσβον ἤγαγες. αἳ πᾶν τὸ τῶν γυναικῶν ἔθνος κάλλει τότε νικᾶν ἐλέγοντο, καὶ ταύταις προστεθήσεται ὀγδόη ἡ τοῦ βρισέως κούρη, ἣν ἀφεῖλέ σοι ἐκεῖνος, ὅτε εἰς τὴν πανόλεθρον ταύτην ἔριν προήχθητε. ὀμόσει δὲ προσέτι ὅρκον δεινὸν ὃς ἂν μέγιστος γένοιτο ἦ μὴν τῆς βρισηΐδος εὐνῆς καθαρεύειν, μηδὲ κατὰ τὸν κοινὸν πᾶσιν ἀνθρώποις νόμον συμπεπλέχθαι ἐκείνῃ. καὶ τὰ δὲ δὴ τὰ ὑπ' ἐμοὶ κατηριθμημένα αὐτίκα μάλα νῦν πάντα σοι παρακεκομισθήσεται. εἰ δ' ἄν ποτε θεοῦ διδόντος καὶ τὴν τροίαν τὴν τοῦ πριάμου μεγάλην τε καὶ εὐδαίμονα πόλιν καθελοίμεθα, ἔνθα ὁμολογεῖ δὴ ἔκ τε τῆς λείας χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ τὰς ναῦς ἐμπλῆσαί σοι, καὶ αὐτὸς ἐκ πασῶν τῶν τρωάδων ἐξαιρήσεσθαι πρὸ τελέων τοῦ λαφύρου μερισμοῦ γυναῖκας εἴκοσι εὐθὺ μετὰ τὴν ἀργείαν ἑλένην καλλίστας οὔσας. ἐὰν δὲ ἄρα καὶ ἀπονοστήσωμεθα εἰς τοὺς τοῦ ἄργους γονίμους τε καὶ πίονας ἀγρούς, κηδίαν τε τότε συνάψοιτό σοι, καὶ οὐχ ἧττον

παράστῃ, τόγε ἐπιτάξον, οὐκ ἔσται. εἰ γὰρ μυκηναῖοι σφᾶς αὐτοὺς ἑτέρῳ προσένεμον, οὐκ ἂν ἦν οὐδεὶς ἰδιώτης ἀγαμέμνων; ἢ τὸν μὲν ἀτρέα μετὰ τὴν εὐρυσθέως τελευτὴν τύραννον ἐξ ἰδιώτου κατέστησαν, εἰς δὲ τὸν ἐκείνου παῖδα τἀναντία ποιεῖν οὐ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας. ἀλλ᾽ ἐῶ μυκηναίους τε συγχωρῶ μηκέτ᾽ αὐτῶν εἶναι κυρίους. οὐ μὴν καὶ κατὰ πάντωνγε τὴν αὐτὴν κέκτηται δυναστείαν. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐκείνων ἐστὶ, πατρικὴ βασιλεία. τὸ δὲ παρὰ τοῦ κοινοῦ, τιμή τις ὑπὸ τοῦ πολέμου δοθεῖσα. ἥκομεν δὲ εἰς τροίαν, οὐ παραδώσοντες ἑτέρῳ τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν ἕκαστος. ἀλλ᾽ εἰσὶ μὲν βοιωτοῖς ἡγεμόνες. εἰσὶ δὲ φωκεῦσιν. εἰσὶ δὲ ἀργείοις. εἰσὶ δὲ λοκροῖς. εὐβοεῦσιν. ἀθηναίοις. σαλαμινίοις. κεφαλλῆσι. κρησί. πυλίοις. τῶν ἄλλων ἑκάστοις. εἰς τούτους οὖν ὁρῶσι καὶ παρὰ τούτων τοῖς ἑπομένοις τὰ παραγγέλματα. καὶ οὐ σκοποῦσιν αἰτωλοὶ τί λέγεται τοῖς ἀτρέως. ἀλλ᾽ ὁ θόας αὐτοῖς τοῦ τί δεῖ ποιεῖν ὁριστής. ἐμὲ δὲ τε τὴν στρατείαν συνήγαγεν οὐ φόβος ἀγαμέμνονος. ἀλλὰ τὸ δόξης ἐπιθυμεῖν. μέγα δέ σοι καὶ σαφὲς ἐρῶ τεκμήριον. οἱ τὴν ἡσυχίαν

συχίαν τῆς φιλοτιμίας προθέντων, οὐκ ἐπηναγκάσθησαν πλεῖν. οἷον ἐβούλοντο μεθωναῖοι μετ' ἀσφαλείας μᾶλλον τῶν ὄντων ἀπολαύειν, ἢ κοινωνεῖν ἔργων μεγάλων, καὶ μένουσιν οἴκοι μεθωναῖοι. καὶ μενέλεως παρακαλῶν, ἀπῆλθεν ἄπρακτος. ἤρεσκε γὰρ ταναγραίων ἄρχοντι. μήτε λαμπρότητος, μήτε κινδύνων μετέχειν. καὶ τοὺς ταναγραίους ὤπλισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν καλοῦντα περιεργαζόμενον λαβών. καὶ εἰ μὴ σὺ παρὼν ἔτυχες, ἔκειτο ἂν ὁ τοῦ δεσπότου ἑλλήνων ἀδελφός. ἀλλὰ γὰρ ἠνάγκασμαι πρὸς σὲ λέγειν, ὧν αὐτόπτης γεγένησαι. τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς τοῦτο, τίνος σοι φαίνεται σημεῖον; ἀπέστην τοῦ συμμαχεῖν. καὶ μυρμιδόνων ἄρχουσιν. ἐξάγει δὲ οὐδεὶς ἄκοντας. ἥκετε δὲ ὑμεῖς ἱκετεύοντες. οὐκ ἐπιτάξοντες. ὁ δὲ πεῖρα πρὸς τοὺς ἕλληνας χρώμενος, καὶ περὶ μὲν φυγῆς ἐν μέσῳ παραινῶν, διὰ δὲ τῶν ἡγεμόνων τῶν κατασκευασμένων αὐτῷ τὴν ὁρμὴν κωλύων, καὶ φανερῶς μὲν οὐ τολμῶν ἃ φρονεῖ λέγειν, τέχνῃ δὲ χρώμενος πρὸς τὸ πλῆθος, μεγάλην τε καὶ γενναίαν τὴν δεσποτείαν ἐμφαίνει. ὁρᾷς ὡς οὔτ' ἐκεῖνος πάντα κελεύειν κύριος. γοῦν τοῖς

δὲ πάνθ' ὑπηρετεῖν οὐκ ἀνάγκη; βουληθῇ
καί γε ἔδει, καὶ οὐδὲν ἂν ὑβρίσμην. εἰ γὰρ ἡνί-
κα τὴν ἀφαίρεσιν ἠπείλει καὶ τὴν ἀπόστασιν
παρὰ τῶν ἐθνῶν αὐτήκουεν, σώφρων ἂν ἐγέ
νετο ὑπὸ φόβῳ. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἠτιμαζόμην.
οἱ δ' ἐσιώπων. καὶ τὸν μὲν χρύσην ἐκέλευον αἰ-
δεῖσθαι. καλῶς γε ποιοῦντες. ὑπὲρ ἡμῶν
δ' οὐδὲ τὰς αὐτὰς ἀφῆκαν φωνάς. οὐδ' εἰ
μηδὲν τῶν ἄλλων τὴν τῆς ὕβρεως αἰτίαν,
ᾐσχύνθησαν. ἠδ' ἦν τὸ τῶν ἑλλήνων κήδεσθαι.
εἰ δ' ὥσπερ τῶν ἄλλων ἕκαστος μηδὲν ἐφρόν-
τιζον, οὐκ ἂν ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς
ὑβριζόμην οὐδὲ προεπηλακιζόμην παντά-
πασιν. οὐκοῦν, ὁ μὲν, ἠσέλγαινεν. οἱ δὲ ἐπέ-
τρεπον. καὶ ὁ μὲν ἀποστερεῖ τὸ γέρας. οἱ δὲ οὐκ
ἐκώλυον, κοινὸν ἦν τὸ ἀδίκημα τοῦ τετολ-
μηκότος καὶ τῶν οὐκ ἐπεχόντων. οὓς δ' ἄξι-
οις ἐλεεῖν, μᾶλλον δ' εἰς ἐκείνους τὸ πλέον
ἔρχεται, ὁ γὰρ ὑπὸ πονηρῷ δοὺς ἀδικεῖν παῦ-
σαι παρὸν, μᾶλλον αὐτὸς εἴργασται τὸ πρα-
χθέν. ἂν προδοσίαν αἰτιῶμαι, μὴ προα-
ναστείλω, δίκην ὀφείλω τοῖς προδοθεῖσιν. ἂν
ὁ φονεὺς, ἐμοῦ συγχωροῦντος δράσῃ τὸ ἔργον,
οὐκ εἰμὶ καθαρός, ἂν ἀγαμέμνων ὑβρίζων

μή.

μὴ λύπῃ τὸν στρατὸν, ὑπ' ἀμφοτέρων ἠδίκημαι. λόγος δὲ κοινὸς ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἀμύνεσθαι τὸν ὑπάρξαντα. ἐτιμώμην πρότερον. καὶ παρὼν ὠφέλουν. ὑβριζόμην ὕστερον, καὶ μεταστὰς, ἀμύνομαι. οὔτ' ἀμοιβὴν ἀποστερῶν, καὶ δίκην εὖ οἶδα λαμβάνων. λυπεῖ τὸν ἄνθρωπον τῶν ἑλλήνων ὁ φόβος; εἶτ' ἐμὲ πείθεις παῦσαι τοῦτο, δι' οὗ στένειν ἐκεινῳ πάρεστι; καὶ βουκόλων μὲν μισῶν οὐκ ἂν τὴν νόσον τῆς ἀγέλης ἀπήλλαξα. τούτῳ δ' ἐγκαλεῖν ἔχων, ἐξαιρήσομαι τῶν δεινῶν τὸν στρατόν; καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὡς ὁμοῦ τε τούτοις ἐν καλλίονι τὰ πράγματα, κἀκεῖνος ἢ δίων. ἐμοί τε ὁ μόνον εἰς τιμωρίαν ἀπόλλυται. εἰ μὲν γὰρ ἦν τοὺς μὲν ἕλληνας σώζειν. ἐκεινῳ δὲ μὴ χαρίζεσθαι, πονηροῖς μὲν ἂν καὶ οὕτως ἐβοηθοῦμεν. ἴσως δ' ἂν ὑπεμείναμεν. εἰ δὲ ἡ τούτων σωτηρία φαιδρὸν ἐκεῖνον ποιεῖ, τίς λόγος ἂν ἢ δυσμενεῖ παρασκευάζειν ἡδονήν. οὐδὲν δεινὸν ὀδυσσεῦ τὸν ἀπόλλω μιμεῖσθαι. ἐσχάτης μὲν τὸν ἀρετῆς θεῶν ἐστιν ζηλωτήν. ἐκεῖνος ὑπέρ τε αὐτοῦ καὶ τοῦ πρεσβύτου παροξυνθεὶς, λοιμὸν ἐμβαλὼν εἰς τὸν στρατὸν, τῇ φθορᾷ τῶν ἀχαιῶν ἐκόλαζε τὸν

ὑβρίσαντα. καίτοι τῶν ἑλλήνων πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα πεποιηκότων εἰς τὸν χρύσην. ἀλλ' ὅμως ἐπειδὰν τὸ ἐκείνους ἀναλοῦσθαι συμφορὰν ἔχον εὕρισκεν ἀγαμέμνονι, κοινῇ νόσῳ μετῄει τὸν ἄρχοντα. ποτέρου δὲ χρῄζουσιν ὦ πρὸς διός. εἰ μὲν τῆς σωτηρίας, ἔξεστιν αὐτοῖς μετὰ μυρμιδόνων τουτωνὶ, καταφρονεῖν ἕκτορος. εἰ δ' ὑπὲρ τῶν ἀτρειδῶν τρέμουσιν, οὔπω δέονται τῆς ἐμῆς ἐξόδου. ἀλλ' αἱρῆσαι τὸν ἕκτορα θρασυνόμενον, πρᾶγμα σεμνόν. πῶς ὦ σοφώτατε σεμνόν. εἰ γὰρ ὅτι μου φανεῖται χείρων, πάλαι ἂν πέφηνεν, οὐ ταῖς ἐμαῖς. οὐδὲ σαῖς. ἀλλ' αὐταῖς ταῖς ὁμολογίαις τοῦ ἕκτορος. ὁ γὰρ τὰ μὲν πολλὰ τειχήρης. τολμηρὸν δ' ἡγούμενος παρακύψαι, μένων δ' ὑπὸ τοῖς πύργοις, ὀρρωδῶν δὲ τὴν πρὸς ἐμὲ μάχην, πλέον ἢ γυναικῶν, οὐκ ἀμφισβητήσιμόν μοι τὴν νίκην πεποίηκεν. ἔστι δὲ πολλῷ μεῖζον εἰς δόξαν τοῦ μένοντα τὸν ἀντίπαλον κτεῖναι, τὸ φεύγοντα δεῖξαι. τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀνδρείᾳ χρώμενον, τῇ τύχῃ βλαβῆναι. τὸ δὲ μὴ συμμῖξαι, πρόφασιν οὐκ ἔχει, πλὴν δειλίας. καὶ κτείνει μὲν πολλάκις τὸν ἀγαθὸν ὁ χείρων. φοβεῖ

δὲ

δὲ ὁ βελτίων μόνος, ὡς εἰ τῆς τοῦ κρείττονος ἀπειλῆφθαι δόξης ἐπιθυμῶ, πάλαι τετύχηκα. καὶ μὴν οὐδὲ λαβεῖν τὸν ἄνδρα τῶν ῥᾴστων, εἰ καὶ σφόδρα δεῖ τοῦ λαβεῖν ἐπιθυμεῖν. εἰπὲ γάρ μοι τί κατήγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ναῦς. οὐ γὰρ μὴ κοινωνεῖν με τῶν ἔργων. οὔκουν εἰ κοινωνοῦντα γνοίη, φεύξεται. πῶς οὖν εἰς χεῖρας ἀφίξεται. ὁ γὰρ τοῦ θαῤῥῆσαι τὸν καιρὸν εἰδὼς, οὐκ ἀγνοήσει τὸν τῆς φυγῆς. ἀλλ᾽ εἴσεται μὲν κινουμένας τῶν μυρμιδόνων τὰς τάξεις. ὄψεται δ᾽ ἀπὸ τοῦ σημείου, προϊούσας τὰς φάλαγγας. ἐμὲ δ᾽ ὀξέως μηνύσει τὰ ὅπλα τεθέντα. πάλιν δὲ ἐκεῖνος ἐπανήξει πρὸς τὴν δρῦν. λογίζου δὲ καὶ τοῦτο νῦν. οἱ πριαμίδαι μὲν τοὺς ἀτρείδας ἀδικοῦσιν. ἐγὼ δ᾽ ὑπ᾽ ἐκείνων μὲν οὐδέν. ὑπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν ἠδίκημαι. πῶς οὖν οὐκ ἄλογον, ὑπὲρ τοῦ τὰ ἔσχατα λελυπηκότος τὸν ἀναμάρτητον εἰς τἀμὰ διαφθεῖραι. καὶ δόξαν θηρεύοντα ῥώμης, τὴν τῆς ἀναισθησίας μὴ δεῖσαι. ἢ τὸ μὲν ἕκτορα κτεῖναι καλὸν, τὸ δ᾽ εὐχερῶς φέρειν ἀτιμίαν οὐκ αἰσχρόν. ἤσκησεν ἀγαμέμνων ἕκτορα, καὶ δεχέσθω τὸν ἄνδρα. ἐξελήλακεν ἐμὲ τῶν πραγμάτων. μὴ καλείτω

οὐκ ἄτιμον. ἤδη καθέλκω τὰς ναῦς· ὁ δ' ἐ-
σβεννύτω τὸ πῦρ. κρείττων γὰρ κρείττων σο
φία ῥώμης εἰς πολέμου τέλος ὀδυσσεῦ. Ἰδο
μενεὺς παρ' ὑμῶν εὑρεθήτω τοῖς δεινοῖς
οὐ κώλυμα. νῦν δεικνύτω Νέστωρ τὴν
σύνεσιν. νῦν σὺ τὴν εὐβουλίαν.
νῦν μεθ' ὑμῶν ὁ Διομήδης
οὐ δόρυ.

ΤΕΛΟΣ.

☙

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΝ ΠΕΖΩ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΥ

ἐν ἰλιάδος. ι.

Χαῖρε ὦ ἀχιλλεῦ, οὕτω γὰρ πρέπον ἂν εἴη προσφωνεῖν σοι ἔχοντα ἐν χερσὶν ἔμπλεων οἴνου τὸ ποτήριον, καὶ ἐνδεικνύοντά σοι προπιοῦντα τὴν φιλοτησίαν, ἐλπίσι δὲ ἀγαθῆς, μᾶλλόν δὲ σαφέστατον τεκμήριον, ἐξ ὧν ἔλεξάς τε καὶ ἐποίησας ἡμᾶς πρὸς ἄνδρα φίλον, καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς ἔτι εὔνοιαν αὐτοῦ διαφυλάττοντα, προσελθεῖν. Πρῶτον οὖν πολλὴν σοι χάριν ὁμολογεῖν ὀφείλομεν, ὅτι δαψιλῶς τε οὕτω καὶ φιλοφρόνως ἐδέξω ἡμᾶς οὐδὲν, γὰρ ἐνταῦθα ἐνδεές, ἀλλὰ πάρα δή γε ἅπαντα, ὧν περ ἡ ὀρέγοιτο τίς ἄν, καλά καὶ ἡδέα, καὶ τούτων πλῆθος μέγα, ἀλλὰ καὶ ἄμεμπτα τὰ παρ' ἀγαμέμνονι, ἐξ οὗπερ σκηνῆς ἥκομεν, οὐχ ἧττον ἐν ἀφθονίᾳ γεγενημένα. οὐ μέντοι ἐν τῷ παρόντι ἐπερά

στοῦ τε λαμπρᾶς ἑστιάσεως οὐδὲν ὄφελος,
οὐδὲ ταύτας ἂν τοιούτοις ἐπὶ κινδύνοις ἀ-
σμένως τις ἀπολαύειν δύναιτο. τὰ γὰρ κα-
κὰ καὶ δεινὰ ἔτι πρὸ ὀφθαλμῶν ἐχόντων,
οἷς χθές τε πρώην, δι' οὓς σοι ἀπονοσφίζῃ, συ-
νήχθημεν, ἐν τῷ μεγίστῳ ἐσμὲν φόβῳ, τε δὴ
παρὰ τοσοῦτον ἥκομεν τοῦ σώζεσθαι ἢ ἀπο-
βαλεῖν τὰς, οὕτω ὡς οἶσθα, εὐσυμπήκτους
ναῦς, ὥστε ἐν μόνῃ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔχεσθαι
ἀναβολῆς τινὸς τὸν ὄλεθρον, ἐπ' ἐλπίδι
μένγε τῆς σῆς, ὦ ἀχιλλεῦ ἰσχύος, ἣν ὅπλα
λαβὼν ἐνδείξῃ τοῖς πολεμίοις ἐπικειμένοις
ἰταμώτατα ἤδη, καὶ διὰ σφῶν αὐτῶν, καὶ
ἔτι δὴ ἐπηρμένοις ἐπί τε τῇ παρούσῃ εὐτυ-
χίᾳ, ἐπί τε τοῖς παρὰ τοῦ διὸς σημείοις καὶ
τέρασι. καὶ νῦν αὐτοί τε τρώων, καὶ ὑπ' ἐκείνων
παρακληθέντων τηλεδαποὶ ἄνθρωποι, καὶ με-
γάλῃ τῇ χειρὶ πρὸς ἐπικουρίαν τῶν πολιορκη-
θέντων μάλα προθύμως παραγενόμενοι,
ἐπὶ τοσοῦτον τόλμης τε καὶ καταφρονήσεως ἤλα-
σαν, ὥστε τε ἔγγιστα τοῦ στρατοπέδου, καὶ ἐπὶ
τῷ τείχει τῷ πρὸ οὐ πολλοῦ πεποιημένῳ
πρὸς τὴν τῶν νεῶν ἀσφάλειαν, ἐνταῦθα γοῦν
προκαθῆσθαι τε αὐλίζεσθαι μετ' ἀναιρεμή-

των

τῶν πυρῶν, ἀπειλοῦντας, καὶ φάσκοντας μεγαληγοροῦντας, μὴ πρὶν σχήσεσθαι ἀλκῆς, ἢ τὰς ναῦς ἑλεῖν ἀθρόως προσβαλόντας. καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῦ Διὸς ἤδη ἔργον ὀξύνοντα πρὸς αὐτῶν πάμπολλα γίνεται, ἐν δὲ τούτοις βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ δεξιαί, αἷς μάλιστα, ὡς οἶμαι, πειθόμενος Ἕκτωρ ὑπερφυῶς τε καὶ ἐκπλήκτως μαίνεται, οὐδὲν ἔτι οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώπους φοβούμενος, ὧν δῆλον ὅτι ἧττον αὐτῷ μέλει ἢ οὐδενός. δεινὸν δὲ καὶ καρτερὸν βλέπων, ὥσπερ ὑπὸ λύσσης καὶ οἴστρου ἐλαθείς, εὔχεται γὰρ δὴ πρὸ τοῦ εἰωθότος χρόνου ἐκλάμψαι τὴν ἡμέραν, ὡς ἐκείνης προφανείσης οὐδέπω ἤδη τῶν νεῶν διαφθαρησομένων, ὧν ἐκεῖνος οὐ μόνον τὰ πηδάλια ἀφαιρήσειν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀκροστόλια κατακόψειν, ἐν τοῖς Τρωσὶ καυχώμενος διισχυρίζεται που, καὶ ὅλας ἔτι αὐτὰς ἀφανίσειν ἐμπιπρὰς πυρί, τοὺς δὲ Ἕλληνας συνειληθέντας ὑπὸ φλογὶ καὶ ἐν αὐτῷ γὰρ καπνῷ ὥσπερ μελίττας ταραχθέντας διαχειρίσειν ἅπαντας. ταῦτά που ἐκεῖνος ἀπειλῶν διεργάζεσθαι διαβεβαιοῦται τοῖς πολίταις αὐτοῦ, τὴν δὲ μὴν καρδίαν δέ-

ὃς ἔχει ἔσχατον μὴ διὰ θεοῦ ἐπιβοηθοῦντος ἢ
ἀποτελέσει, πεπρωμένον τε εἴη ἡμᾶς τηλό-
θι ἀπὸ τῆς πατρίδος τῆς ἀργείας χθονὸς,
ἐν τῇ τρωάδι γῇ ἀπολέσθαι καὶ παντελῶς
ἀϊστωθῆναι. ἀλλὰ σὺ, ὦ ἀχιλλεῦ, εἴ τι σοι,
ἔτι λοιπὸν τῆς ὑπὲρ ἡμῶν προθυμίας,
ἀνάστηθι δὴ, καὶ τοὺς ἕλληνας οὕτω ταρα-
χέως τε καὶ χαλεπῶς ὑπὸ τῶν πολεμίων
περιεπομένους, καίπερ ὅτε νῦν ποτε ἐκ το-
σούτῳ θορύβῳ πρόελθε ῥυσόμενος, ὅπερ καὶ
ἐσύστερον ποιῆσαι ἐπιθυμῶν, ἐπειδὰν τοῦ και-
ροῦ ἀμεληθέντος, ἴασθαι τὸ κακὸν οὐκέτι ἐν-
δέχηται, μάταιον τὸν δὲ τὸν πόνον συμμε-
γίστῃ τῇ λύπῃ καὶ ὀξυτάτῃ ὀδύνῃ ὑποστή-
σῃ, ἕως οὖν ἔξεστι καὶ πρὶν τὸν πόλεμον τέλος
λαβεῖν ἐπὶ διαφθορᾷ τοῦ ἑλληνικοῦ, πολὺ
πρότερον, ὦ ἀχιλλεῦ, φράζου καὶ ἐν νῷ τίθει
ἃ ποιητέον ἐπὶ τῇ τῶν ἑλλήνων σωτηρίᾳ, ὅ-
πως αὐτοὺς ἐκ τοῦδε τοῦ ἀνηκέστου κακοῦ. ἢ
θανατηφόρου ἡμέρας ἐξέλῃς, καὶ πρὸ τοῦ πα-
στρατιᾶ οἴχεσθαι ἀποσφαγέντας, βοηθή-
σεις αὐτοῖς. ὦ ἀχιλλεῦ οὐκ ἐν τῷ λέοντι
νῦν τῷ θυμῷ μαλθακιζόμενε, τί ἂν φαίης
εἰ ἀναμιμνήσκοιτό σε ὁ πατήρ σου πηλεὺς τῶν

ὑποθη

ὑποθηκῶν αὐτοῦ, ἃς ποτε στελλομένου σοῦ δεῦρο μετ' ἀγαμέμνονος προπέμψας ὑπέθετο. οὕτω γὰρ πῶς ἴσμεν εἰρηκότα ἐκεῖνον. ὦ παῖ τῆς μὲν ἰσχύος καὶ ἀρετῆς πέρι ἐπίτρεψον τὰ δοκοῦντα τοῖς θεοῖς, παρέξουσι γάρ σοι ἢν ἐθέλωσιν ἤτε διὸς θυγάτηρ ἀθηνᾶ, ἤτε δέσποινα ἥρα, ἐξόχως ἄμφω κηδομένα σου, ἀλλὰ σοὶ τοῦ θυμοῦ μέμνησό μοι εἶναι κρείττων, καὶ τῆς ὀργῆς κρατεῖν, οὐδὲν γὰρ πραότητος ἄμεινον, οὐδέ τι κάλλιον τῶν φιλαφρονημάτων, ἐφ' οἷς σπουδαζόμενος τῆς τε φιλονεικίας τε καὶ αὐθαδείας ἀπεχόμενος, τῆς οὔπω ποτὲ ἀγαθοῦ, ἀλλὰ κακῶν πλείστων τε καὶ βαρυτάτων αἰτίας γινομένης, ὅτι μάλιστα πρὸς θυμοῦ πᾶσι τοῖς ἀργείοις ἔσῃ, οὐ τοῖς ὁμήλιξι καὶ ἀκμάζουσι μόνον, ἀλλὰ καὶ προβεβηκόσι πόρρω ἤδη τοῦ βίου καὶ γέρουσιν. αὗται σχεδὸν αἱ τοῦ πρεσβύτου ἐντολαί, ὧν σὺ βαθείαν λήθην ποιησάμενος, ὧδε κάθησαι ὑπὸ θυμῷ εἴξας καὶ προδοὺς ἅπαν τὸ συμμαχικόν. ἀλλ' ὦ ἀχιλλεῦ ἔτι καὶ νῦν ἐλέησον τοὺς ὁμοφίλους, παύου δὲ ὀργιζόμενος καὶ σβέννυθι τὸ τοῦ θυμοῦ ἄγριόν τε καὶ ἀμήχανον, τοῦτό δὲ πράξαντι καὶ συστείλαντι τὸ

τας ἐν ταῖς τῶν γυναικείων ἔργων ἐπιστήμαις. αὗται δέ εἰσι λεσβίαι, ἐξαιρέτως παρ' ἀγαμέμνονι κεχαρισμέναι ἐκ τῆς σῆς λείας, ἣν δεῦρο παραστησάμενος τὴν λέσβον ἤγαγες. αἳ πᾶν τὸ τῶν γυναικῶν ἔθνος κάλλει τότε νικᾶν ἐλέγοντο, καὶ ταύταις προστεθήσεται ὀγδόη ἡ τοῦ βρισέως κούρη, ἣν ἀφεῖλέ σοι ἐκεῖνος, ὅτε εἰς τὴν πανόλεθρον ταύτην ἔριν προήχθητε. ὀμόσει δὲ προσέτι ὅρκον δὴ ὃς ἂν μέγιστος γένοιτο ἦ μὴν τῆς βρισηίδος εὐνῆς καθαρεύειν, μὴ δὲ κατὰ τὸν κοινὸν πᾶσιν ἀνθρώποις νόμον συμπεπλέχθαι ἐκείνῃ. καὶ τὰ δὲ δὴ τὰ ὑπ' ἐμοὶ κατηριθμημένα αὐτίκα μάλα νῦν πάντα σοι παρακεκομισθήσεται. εἰ δ' ἄν ποτε θεοῦ δόντος καὶ τὴν τροίαν τὴν τοῦ πριάμου μεγάλην τε καὶ εὐδαίμονα πόλιν καθελοίμεθα, ἔνθα ὁμολογεῖ δὴ ἐκ τε τῆς λείας χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ τὰς ναῦς ἐμπλῆσαί σοι, καὶ αὐτὸς ἐκ πασῶν τῶν τρωάδων ἐξαιρήσεσθαι προσελθὼν εἰς τὸν τῶν λαφύρων μερισμὸν γυναῖκας εἴκοσι εὐθὺ μετὰ τὴν ἀργείαν ἑλένην καλλίστας οὔσας. ἐὰν δὲ ἄρα καὶ ἀπονοστήσωμεν εἰς τοὺς τῶν ἄργους γονίμους τε καὶ πίονας ἀγρούς, καὶ δι' ἄν τε τότε συνάψοιτό σοι, καὶ οὐχ ἧττον

τιμήσειεν ἤπερ ὃν μόνον ἔχει γόνον ἄῤῥενα τὸν ὀρέστην, ὃν αὐτόν γε φιλεῖν ὅτι μάλιστα εἰκὸς, ὡς οὐκ ἄλλον ἔτι ἐλπίζοντα γεννᾶσθαί οἱ, διόπερ καὶ μεγάλας περὶ τῆς ἁπαλῆς καὶ τρυφερᾶς αὐτοῦ ἀγωγῆς σπουδὰς ποιεῖται. ἐν δὲ τῷ βασιλικῷ αὐτοῦ οἴκῳ τρεῖς θυγατέρες παρθενευόμεναι φυλάσσονται, χρυσόθεμις καὶ λαοδίκη, καὶ ἰφιάνασσα, αὐτῶν δὲ ἐκείνων ἥσπερ μάλιστα τῷ πόθῳ ληφθήσῃ, ταύτην σοι ἐκδώσειν φησὶ γυναῖκα ἄγεσθαι πρὸς τὸν πατρῷον οἶκον, καὶ φίλην ποιεῖσθαι ἄλοχον, οὐδὲν οὔτε φησὶ μέγα οὔτε σμικρὸν πρὸ τῶν γάμων ἐπιδωρήσαντι κατὰ τὰ εἰθισμένα τῇ νύμφῃ, αὐτὸν δέ σοι μεγάλην καὶ πολύτιμον προῖκα καταβαλεῖν συντίθησιν, οἷον οὔτινος ἔχοιμεν εἰπεῖν ἄλλου πώποτε θυγατρὰ εἰσενέγκασθαι τῷ ἀνδρί. ἐπὶ δ' ἅπασιν ἑπτά σοι πόλεις ὑπισχνεῖται δώσειν πολυανθρώπους πάσας, τήν τε καρδαμίλην καὶ ἐνόπην καὶ ἱρὴν τὴν τῶν βοτανῶν εὐκαρπίᾳ περίσημον, θείας τε καὶ θαυμαστὰς φηράς, καὶ τὴν ἀγλαΐᾳ τῶν λειμώνων χαρίεσσαν ἄνθειαν, καὶ κάλλει περίβλεπτον αἴπειαν, τελευταίαν δὲ τὴν ἀμπέλοις ἀμφιθαλῆ πήδασον,

αἱ δὲ

αἱ δὴ πᾶσαι παραθαλάσσιαί εἰσιν ὑπὸ τὴν ὑπηνεμίαν πύλον κείμεναι, κατοικηθεῖσαι ἀνδράσι πλούτῳ διαφέρουσι, προβάτων τε καὶ βοῶν κτήσει μακαριζομένοις ὑπὸ τῶν περιοίκων, οἵ καὶ θείας ἄν σοι ἀπονέμοιεν τιμὰς, καὶ παντοίαις δωρεαῖς ἀρέσαιεν, τόν τε νεμομισμένα λαμπρῶς καὶ ἀφειδῶς τελοῦντες εἰσφέροιεν ποιοῖέν τε ἅπαντα τὰ κελευθέντα εὐπειθοῦντες τῇ σῇ ἀρχῇ καὶ τοῖς ἐπιτάγμασιν ὑπακούοντες. εἰ δὲ δὴ σὺ ὦ ἀχιλλεῦ οὕτω σφόδρα καὶ ἀπαραιτήτως ὀργίζῃ τῷ ἀγαμέμνονι, καί σοι τὸ πάθος ἐν τῇ καρδίᾳ σου διακεχυμένον οὐ ῥᾴδιον συστέλλειν, σύ τε αὐτὸν ἅμα καὶ τὴν δωρεὰν μίσει καὶ ἔχθει ἀποστρέφων διατελεῖς, σὺ δὲ ὦ ἀχιλλεῦ ἔα μὲν αὐτὸν, ἔα δὲ τὰ ἐπηγγελμένα δῶρα, ἐλέησον δ' ὅμως τοὺς κακοπαθοῦντας καὶ ὑπὸ τῶν πολεμίων πιεζομένους καὶ φθίνοντας ἕλληνας, τήν τε πρὸς ἕνα ὀργὴν ἀπόλυε ἅπασιν, ἐκ τούτου δὴ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἑλλήνων ἰσόθεός σοι τιμή. καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀείμνηστον κλέος παρακολουθήσει. ἐν τῷ νῦν γὰρ ἕκτορα μάλιστ' ἂν κατὰ τὴν μάχην εὐδοκιμήσειας, καὶ δὴ καὶ αὐ

τὸν ἂν δ' ἐν ἕκτορα ἀποκτείνοις, οὐ γὰρ ἔτι ἀποστήσει σου, οὐδὲ φεύξεται, εἰς τοῦτο μανίας προαχθεὶς ὥστε πεπεῖσθαι οὐδένα ὅμοιον αὐτῷ εἶναι πάντων ὅσοι εἰς τὴν τροίαν πεπλεύκασι, τῶν ἑλλήνων.

ΤΕΛΟΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕως ἀπαγορευτικοῦ λόγου.

Τὴν μὲν ἀπόκρισιν ὦ εὐγενέστατε καὶ σοφώτατε ὀδυσσεῦ, κατὰ τὰ δεδογμένα καὶ ὥσπερ νομίζω ἀποτελεσθήσεσθαι τὰ πράγματα, οὕτω δὴ οὐδὲν ὑποστειλάμενον ἀλλὰ σαφῶς ἀπαγορεύοντα τὰ ἀπ' ἐμοῦ, ποιεῖσθαι βέλτιστον ἡγοῦμαι, ἐκ γὰρ τούτων ὑμεῖς τε εἰδείητε οὐδὲν ἔτι ὄφελος τῶν ἐκ παραλογίας ἑτέρων δεήσεων ἐσόμενον ὑμῖν, ἢ ἐγὼ τἀληθῆ κατὰ τὸ ἔμφυτον ἐμοὶ ἦθος εἰρηκὼς ἂν εἴην. οὐ γὰρ ἧττον ἀπεχθὴς καὶ μισητὸς ἐμοὶ γίνεται ὅστις οὐ ταὐτὸ ὅπερ ἔγνωκε,

κε, ἔχει τε ἐν τῷ νῷ καὶ λαλεῖ, ἤπερ τοῦ ἐχ-
θίστου ἅπασιν ἢ τοῦ ᾅδου ἐφόδου. εἰρήσεται
τοίνυν καὶ τὰ ἐγνωσμένα ἐμοὶ καὶ τὰ δοκοῦν-
τα ἄριστα εἶναι. οὔτε με ὁ ἀγαμέμνων οὔτε ἄλ-
λοι σύμπαντες ἀχαιοὶ πείσειαν ἐμὲ, ὡσ ἐ-
γὼ οἶμαι, ὅπλα ἐνδύντα προμαχεῖν τε καὶ
βοηθεῖν τοῖς ἕλλησι κατὰ τῶν τρώων, ἐπει-
δὴ κατ᾽ οὐδὲν προτεροῦσι περὶ αὐτῶ, οὐδὲ εἰ-
σὶν ἐν μείζονι χάριτι οἱ πολεμοῦντες τῶν ἡ-
συχαζόντων, οὐδέ τι πλέον ἔχουσιν ἀγα-
θοὶ ἤπερ κακοί. καὶ νῦν μοι ἐνταῦθα μένοντι
ὁ αὐτὸσ μισθὸς ὅσ καὶ μαχομένῳ πρόκειται.
ἔστι δὲ πᾶσι, θνήσκειν μὲν ὀφείλεται ἅπα-
σι, τοῖς τε ἀργοῖσ καὶ φεύγουσι τοὺς πόνουσ
ὁμοίως, καὶ τοῖσ τὰ πλεῖστα μοχθήσασι, ὥστε
γίνεσθαι ἰσόπαλον τὴν τελευτὴν καὶ τοῦ αὐ-
τοῦ λόγου τυχεῖν τὰ παρ᾽ ἀμφοτέρων. τί
γὰρ ἔχω περισσὸν ἐγὼ ἢ τί ἐκέρδηνα, ἐκ τῶν
ἐμῶν τοσούτων καὶ τηλικούτων πόνων οὓς
ἐν πολλῇ κακοπαθείᾳ αἰεὶ ὑπομείνας διά-
τελῶ ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων, οὐδέποτε οὐδὲ τῆς
ψυχῆσ φεισάμενος ἀλλὰ καὶ αὐτὴν θαρσα-
λεώτατα κατὰ τὰσ μάχασ παραθέμε-
νοσ, καὶ οὐδὲν ἀνόμοιον διαπεπραγμένος ἢ

τὰς ὄρνιθας ὁρῶμεν, ὥσπερ γὰρ ἐκεῖναι τοῖς νεοττοῖς τοῖς μήπω πτερὰ φυομένοις τὴν τροφὴν εἴ που εὕρωσι ζητήσασαι σὺν πολλῇ πλάνῃ καὶ καμάτῳ προσπτάμεναι φέρουσιν, ἐν τῇ νεοττιᾷ κινυρομένοις καὶ ἡδέως ἀπεκδεχομένοις τῆς γινομένης προσκομιδήν, οὐδέν, λογιζομένοις ὅσα πάθοι ἐρευνῶσα αὐτή, οὕτω κἀγὼ πολλάκις μὲν νύκτας διαγρυπνήσας, πλείστας δὲ ἡμέρας ἐπὶ λύθρῳ καὶ αἵματι κατὰ τὰς συμβολὰς διαγαγών, αὐτὸς οὐκ ἐμοί γε οὐδὲ τοῖς ἰδίοις, ἀλλὰ ταῖς ὑμετέραις ἀλόχοις προσεκινδύνευσα, καὶ ὑπὲρ ἐκείνων πρὸς ἄνδρας πολεμίους τεταγμένος φιλοπονώτατα ἠγωνισάμην. καὶ ᾕρηκα μὲν πόλεις, νησιωτικὰς στρατῷ ναυτικῷ δυοκαίδεκα, κατὰ δὲ τῆς εὐγείου Τροίας ἤπειρον καὶ τοσαύτας μιᾶς μόνης δεούσας, ἐξ ὧν δὴ πασῶν χρήματα πλήθει τε καὶ ἀξίᾳ θαυμαστὰ ἁρπάσας δεῦρο παρεκόμισα τῷ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι παραδιδούς, ὃς χαίρων ἀεὶ δήπου ἐδέχετο παρ' ἡμῖν ἐνταῦθα μένων αὐτὸς ἐν εὐπαθείᾳ καὶ ἀλλοτρίων χειρῶν πόνους ἀποθησαυρίζων. πόσον γὰρ ἴσμεν τούτων αὐτὸν μέρος τῇ στρατιᾷ διανείμαντα;

τοὺς μέντοι στρατηγοὺς ἐᾶθ' ὅτε ἐξελόμενός τι ἐκ τῆς λείας οἷον ἀριστείων δωρεαῖς ἐκόσμησεν, οἷς δὴ ἑκάστοις ὧνπερ ἔτυχον καὶ μένουσιν ἀκίνητα, μόνος δ' ἐγὼ ἐστερήθην ἧς ἔλαβον τιμηθεὶς γυναικὸς τῇ ἐμῇ τύχῃ ἀγαπητῇ, ἣν ἀπαγαγὼν ἐκεῖνος ὁμόλεκτρον ἐποίησε, καὶ ἐχέτω δὴ αὐτὴν τῆς τε ὥρας ἀπολαύων καὶ συγκοιμώμενος. πῶς δὲ ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀτρείδας ἀδικεῖν ὀργιζόμενος ὑπὲρ δὲ τῆς ὕβρεως ἕνεκα, ταὐτό γε αὐτοῖς ἔργον μεταχειρισάμενος; τίς γὰρ αἰτία τοῦ τοσοῦτον συλλεγῆναι στρατόν, καὶ αὐτὸν οὖν ἀγαμέμνονα ἡγῆσθαι ἐπὶ τὴν τροίαν, καὶ τοὺς ἀχαιοὺς διηνεκῶς μάχεσθαι ἐπιμήκιστον ἤδη χρόνον, οὐχ ἡ ἑλένης τῆς καλῆς ἁρπαγή; ἀλλ' ἴσως μόνοι ἁπάντων τῶν ἀνθρώπων ἀγαπῶσι τὰς αὐτῶν γαμετὰς οἱ ἀτρεῖδαι; οὐκ ἔστιν ὧδε ὦ ὀδυσσεῦ, πάντες γὰρ ἀγαθοὶ καὶ φρόνιμοι τὰς ἐπὶ φιλίᾳ αὐτοῖς συζευχθείσας περὶ πλείστου ποιοῦσι καὶ ἐρῶντες ἀλγοῦσιν ὅταν ἀφαιρεθῶσιν, ὡς δὴ κἀγὼ ταύτην καίπερ αἰχμάλωτον κούρην ὅμως ἔστεργον καὶ ἐτίμων ἐξ ὅλης τῆς καρδίας. οὐκοῦν ἐλπισάτω ἐξαπατηθέντα ἐμὲ πρότερον

καὶ ἀτιμασθέντα τῇ συλήσει τῆς ὀφειλομέ-
νης ἐμῆς δωρεᾶς, τὸ δεύτερον νῦν τοῖς λαμ-
προῖς ἐπαγγέλμασι φαινακισθέντα ὑπο-
χείριον λαβεῖν, οὐ γὰρ ἔτι ἐκείνῳ προσέξω τὸν
νοῦν, οὐδὲ παρέξω ἐμὲ εὐπειθῆ. ἀποχωρήσας
γοῦν ἀπ' ἐμοῦ, βουλευσάτω μετὰ σοῦ καὶ
τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῷ στρατῷ ἐπ' ἀνδραγα-
θίᾳ μάλιστα ἐπαινουμένων, ὅπως ταῖς ναυ-
σὶν ἐπαρήξει, καὶ τὸ πῦρ τὸ ξενικὸν ἀποσβέ-
σει. τίς γὰρ ἀνάγκη καὶ ἐμὲ παρακαλεῖσθαι
ἢ τί χρήσιμον νῦν μάλα γένοιτο ὑπ' ἐμοῦ,
οὗ ἄνευ καὶ ἄλλα πολλὰ διεπράξατε, καὶ δὴ
τεῖχος περὶ τὸν ναύσταθμον εἰργάζετο ἐκεῖ-
νος, καὶ τάφρον εὐρεῖάν τε καὶ βαθεῖαν ἤλασε,
καὶ ταύτην ἁπανταχοῦ μακροτάτοις κά-
μαξι περιεφράξατο, ἀλλ' οὐδ' οὕτως ἀσφα-
λίσας, δυνατός ἐστι τοῦ μιαιφόνου ἕκτορος
τήν τε βίαν καὶ τὴν ὁρμὴν ἀποτρέψαι, ὅτε
δὲ συνεμάχουν ἐγὼ τοῖς ἕλλησι, μόλις ὁ ἕκ-
τωρ ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ τῶν προμαχεώνων
καταβῆναι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὅσον πόῤῥωτά-
τω πρὸς τὰς σκαιὰς πύλας καὶ ἕως τῆς φη-
γοῦ προελθεῖν ἐτόλμα, ἔνθα δή ποτε δεξά-
μενος μόνον ἐμὲ ἐπιτηδήσαντα αὐτῷ, οὐκ

οἶδ'

οἶδ' ὅπως τὸν θάνατον ἀποδειλιάσας ἐξέφυγεν. ἐπειδὴ δὲ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔτι εἰς μάχην αἰτιάσαι τῷ θείῳ ἕκτορι κεκειμένον ἐστί μοι, τοαπὸ τοῦδε οὐδὲν μελλήσας εἰ μὴ ὅσον δὴ χρόνον τῇ ἐπαύριον θύσασθαι τῷ διὶ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι θεοῖς, στελοῦμαι ἐπ' οἴκω. καὶ σὺ εἴπερ ἐθέλῃς καὶ σπουδάζῃ αὐτὸ εἰσιδεῖν, τῇ μετ' οὐ πολὺ φαινομένῃ ἠοῖ ὄψει τὰς ἐμὰς ναῦς εἰς τὴν θάλατταν καθελκυσθείσας ἐμπλείους χρημάτων, ὡπλισμένας τε καὶ οὔτε παραβατῶν οὔτε ἐρετῶν ἐρήμας, πλεούσας ἤδη ἐν τῷ ἑλλησπόντῳ. ἐξορμισθέντων δ' ἡμῶν ἐὰν ὁ τῆς τε σάλης κύριος ποσειδῶν κατευθύνῃ τὸν πλοῦν, τρίτῃ που μάλιστα ἡμέρᾳ πρὸς οἶκον εἴς τε τοὺς τῆς φθίας βαθυγείους ἀγροὺς παραγενοίμεθα ἄν. ἔστι δὲ οὐκ ὀλίγα καὶ ἐκεῖ καταλειφθέντα ἐμοὶ ἐνθάδε πορευομένῳ, καὶ ἄλλοις δὴ πλείστοις χρήμασι, χρυσῷ τε καὶ ἐρυθρῷ χαλκῷ καὶ πολιόχρῳ σιδήρῳ γεμίσαιμεν ἂν τὰς ναῦς, ἔτι δὲ καὶ γυναῖκας ἐνθείημεν εὐσταλεῖς, ἃ δὴ πάντα ἐπὶ κλήρῳ καὶ διανομῇ τῶν λαφύρων λαχὼν ἔλαβον ἔγωγε, τὴν δὲ ἐξῃρημένην ἐμοὶ δωρεὰν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀ-

ἀγαμέμνονος, ἐκεῖνος πάλιν ὁ δῖος ὁ βασιλεὺς ὁ τοῦ ἀτρέως παροινήσας εἰς ἐμὲ ἀφήρηκε. καὶ σὺ γοῦν ὀδυσσεῦ ταῦτα πρὸς ἐμοῦ ἀποκριθέντα ἀπάγγειλον αὐτῷ, καὶ δή, ὥσπερ μάλιστ' ἂν ἐθέλοιμι ἐγώ, πάντων ἀκουόντων, ὅπως αὐτῷ τε καὶ οἱ ἄλλοι μεμφόμενοι αὐτῷ οὐκ ἂν περιίδοιεν ἑαυτοὺς ὕβρει καὶ δόλοις συλλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ αἰόλου βασιλέως, ὃς εὖ οἶδ' ὅτι, οὐχ ὑπομένοι, καίπερ ὢν τολμηρὸς καὶ κυνώπης ἐμοὶ ὀρθοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς προσβλέπειν, ἐμὲ δ' οὖν ἐκεῖνος εἰς τὰς συμβουλὰς παρακαλεῖ, ἐγὼ δὲ τοιαῦτα εἰς ἐμὲ ὑβρικότι καὶ ἐξημαρτηκότι προσιέναι ἔτι δυναίμην. οὐκ ἔστιν ὀδυσσεῦ, οὐδὲ δεῖ γενέσθαι, οὐδὲ τὸ δεύτερον ἐπεγγελάσεται ἐμοὶ ἐξαπατηθέντι ὁ ἀγαμέμνων. ἔχρην δὲ καὶ αὐτῷ ἐξαρκέσαι ὅτι ἅπαξ ἀσελγαίνειν ἐξεγένετο αὐτῷ εἰς ἡμᾶς μηδὲν παθόντι. καὶ νῦν ἥσυχος χαιρέτω μοι μακρὸν οὕτως ὢν ἄφρων καὶ βεβλαμμένος τὸν νοῦν. οὐ δὴ καὶ τὰ δῶρα ἐχθρότατα ἐστί μοι ἴσθι ὀδυσσεῦ, μὴ ὅτι γε ὑπὸ τούτων ἁλώσεσθαι, καὶ αὐτὸν δὲ οὐδέν τι ἡγοῦμαι ἐντιμότερον ἢ βάρβαρον καὶ ἔσχατον τούτων κάρα τινά. μηδέποτ' ἂν

κατὰ

κατανεύοιμι προσχωρῆσαι ἐκείνῳ, οὐδ' εἴ
μοι δεκαπλάσια, καὶ εἰκοσαπλάσια κατα-
θείη τῶν τε νῦν ὄντων καὶ τῶν ὅτε δή ποτε γε-
νησομένων αὐτῷ, οὐδ' αὖ εἰ τοῦ ὀρχομενοῦ δοίη
τὰ κτήματα καὶ τὰς προσόδους ἐμοὶ, οὐδ'
εἰ τῶν μεγίστων καὶ πλουσιωτάτων αἰγυπτί-
ων Θηβῶν, ὧν ἑκατὸν οὐσῶν, ὥς φασι, πυλῶν,
εἴ που κοινῇ εἰς πόλεμον ἐξορμητέον, ἐξέρ-
χονται ἱππεῖς καὶ ἁρματηλάται δ' ἑκάστων
αὐτῶν διακόσιοι, ὡς γενέσθαι τῶν ἀεὶ ἐξελ-
θόντων σύμπαντα ἀριθμὸν ἀνὰ χιλιοστύς
εἴκοσιν. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω ἄπλετα μὲν
τῷ μεγέθει, ἀριθμηθῆναι δ' ὅμως ἐνδεχό-
μενα; ὅσα γε μηδὲ ψαμμακοσίων τινῶν, ὡς
εἰπεῖν, χρημάτων καὶ τῇ κόνει ἰσοπληθῶν
πωλοίμ' ἂν τὴν ἐμὴν πειθαρχίαν τῷ ἀγα-
μέμνονι, οὕτω πικρῶς καὶ ἀποτόμως δίκην
τῆς ἐκείνου ὑπερηφανίας καὶ παρανομίας
εἰσπράξαι δέδοκταί μοι. τὴν δὲ τοῦ ἀτρείδου
ἀγαμέμνονος θυγατέρα οὐ μήποτε γαμήσαι-
μι ἔγωγε, οὐδ' ἂν τῇ καταχρύσῳ ἀφροδί-
τῃ εἰς κάλλους ἀγῶνα συμφέροιτο, καὶ τοῖς
ἔργοις φέροι ἂν τὰ ἴσα τῇ χαροπῇ ἀθηνᾷ. τί-
ανδε δὲ οὖσαν αὐτὴν οὔποτε γυναῖκα λάβοι-

μι ἄν, διὸ γαμβρὸν ζητησάτω ἄλλον τινὰ
τῶν ἑλλήνων ᾧ τὴν θυγατέρα ἁρμόσῃ, ἐπιτη-
δειοτέρῳ καὶ εὐγενεστέρῳ ὄντι ἐμοῦ. εἰ γὰρ
παραπεμπόντων τῶν θεῶν εἰς οἶκον ἔλθοιμι,
ἔπειτα δὲ ὁ πατὴρ ἐμὸς πηλεὺς γυναῖκα λή-
ψεταί ἐμοὶ ἀρέσκουσάν τε καὶ ὑφ' ἧς μά-
λιστ' ἂν φιλοφρονηθείην. εἰσὶ δὲ πλεῖσται
κοῦραι τῶν ἀχαιῶν καθ' ἡμετέραν χώραν τῆς
ἑλλάδος, ὅπου καὶ φθία ἐκτίσθη, ἐπ' ἀρετῇ
καὶ δυνάμει λαμπροτάτους πατέρας ἐχού-
σαι, ἐξ ὧν ἁπασῶν ἀγάγοιμι ἂν ἐθέλων γυναῖ-
κα, καὶ ἐμοὶ μᾶλλον ἀρέσκει δοκεῖτε εἶναι βέλ-
τιον τὴν κατ' ἐμαυτόν τινα καὶ συμφέρουσαν
ἐμοὶ μνηστεύσαντα καὶ γεγαμηκότα, ἥδεσθαι
ἐπὶ φυλακῇ τῶν πατρῴων καὶ συναγερθέντων
ὑπὸ τοῦ ἤδη μάλα γεγηρακότος πηλέως. τὰ
δὲ γοῦν ἄμεινον, ἢ ἐνταῦθα παρακινδυνεύ-
σαντα ἀεὶ τῇ τύχῃ συνάψαι μάχης τοῖς
πολεμίοις. τί γὰρ οὕτω μέγα ἀγαθὸν ἐνδει-
κνύναι ἔχοι τις, ὅγ' ἂν πρὸ ἐκείνης τίθεσθαι
δέον; ἐμοὶ μὲν οὐδὲν δοκεῖ, οὐδὲ ὅσον ἰλίου
ποτὲ ἐν εἰρήνῃ καὶ μήπω πολιορκουμένων τῶν
τρώων, τὴν πολυάνθρωπον ταύτην πό-
λιν κυρίαν φασὶ γενέσθαι; οὐδ' ὅσα κεῦθει

ἐγὼ δὲ

ἐντὸς αὐτοῦ ὁ τοῦ ἀπόλλωνος ναὸς πυθικὸς, ὁ ὑπὸ τῶν δελφῶν ἐπὶ τῆς πέτρας καθαρῷ καὶ ἀκτινοβόλῳ θεῷ καθιερωθείς. ἔστι δὴ καίπερ ἀπολομένων τῶν τε βοῶν τῶν τε ἐντραφῶν οἴων, ὡσαύτως δὲ τριπόδων τε καὶ ξανθῶν ἵππων, ὅμως δὲ ἀνακτήσασθαι, ἄλλως τε καὶ ἀφαιρουμένους ἑτέρους, τὴν δ' ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἐὰν ἅπαξ τὸν τοῦ σώματος οἱονεὶ χάρακα παρέλθοι καὶ τὸ σῶμα ἐκλίποι. οὐδεμία αὖθις ἀπολαβεῖν ἐστιν οὐδὲ βίᾳ οὐδὲ τέχνῃ. καὶ μὴν ἡ λευκόπους ἐμὴ μήτηρ θέτις περὶ τῶν εἱμαρμένων ἐμοὶ οὕτω πως λέγει, δισσὰς εἶναι μοίρας τὰς ἐμὲ ἐπὶ θανάτῳ πεπρωμένας ἐναντίας αὐταῖς. ἐνταῦθα μὲν μένοντι καὶ μαχομένῳ, μεγίστην τε καὶ ἀδιάλειπτον ἔψεσθαι εὔκλειαν, ἀφῃρῆσθαι δὲ τὸ ἀπονοστῆσαι πρὸς οἶκον. ἂν δ' ἐθέλοιμι ἀπέρχεσθαι εἰς τὴν φθίαν, καὶ τοῦ πολέμου ἀμελῆσαι, δή ποτε βίοτον μὲν ἐμοὶ μακρὸν γῆρας οἴσειν, ἁμαρτήσεσθαι δὲ δόξης καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἀνώνυμον ἔσεσθαι: νῦν οὖν ἔγωγε ζῆν ἐθέλω καὶ οὐκ ἀποθανεῖν ἐν βραχεῖ, κἂν τοῖς ἄλλοις, εἰ σύμβουλον ἐμὲ ποιοῖεν, γνώμην ἀποφαίνοιμι, ὡς χρὴ ἀπελ-

πόντας τὸν πόλεμον ἀποπλεῖν εἰς τὰ ἴδια ἕκαστον. ἀτέλεστον γὰρ τὸ τῆς πολιορκίας ἔργον γίνεται. ὥσπερ ἔγωγε ὁρῶ, οὐ μόνον τοῦ ἐν ἀσφαλεῖ ὑπάρχειν ὑπὸ σκέπης θείας τινος τοῦ τῶν πάντων κρατοῦντος διός, ἀλλὰ καὶ τοῦ τεθαῤῥηκότως ἀμύνασθαι τῇ πατρίδι, ἀμάχους αὐτοὺς εἶναι. εἴρηται μὲν ὦ ὀδυσσεῦ, ὅπως λόγος, ὑμῖν δὲ καιρὸς εἴη ταῦτα ἀπαγγεῖλαι τῇ τῶν γερόντων συναγωγῇ, οἳ νῦν, ἀθροισθέντες, ὥσπερ αὐτοὺς εἰκός, βουλεύουσι περὶ τῶν πραγμάτων, ἵνα εἰδῶσι τὰ ἐπ' ἐμοὶ οὐδεμίαν αὐτοῖς σωτηρίας ἐλπίδα οἴσοντα, καὶ σκέψωσι περὶ ἄλλης τινὸς ὁδοῦ ἥπερ ναῦς τε καὶ ἄνδρας ῥύσαιντο. τὸ γὰρ ἐμὸν οὐδὲν ὠφελήσει, καθὼς ἐλπίζοντες ὑμεῖς φανεροί ἐστε. μένει γὰρ ἡ τοῦ θυμοῦ πικρότης καὶ ἡ ὀργὴ δεινή. καὶ ὑμεῖς μὲν οὖν ἀπάγοιτε ὀπίσω ἤδη. ὁ δὲ φοῖνιξ παραμιμνέτω ἐνταῦθα ὕπνον ληψόμενος, καὶ αὔριον μεθ' ἡμῖν ἀναχθησόμενος εἰς τὴν πατρίδα ἀναιρησομένοις, δόξαν γέμων οὕτω καὶ αὐτῷ, ἐπεὶ ἄκοντά γ' οὐκ ἀναγκάσαιμ' ἂν ἔγωγε.

Τέλος.

ORATIO

VLYSSIS LEGATI AD *Achillem authore Ariſtide.*

NON eſt Achille, uir fortiſſime, inconueniens ad iram indignationemq; te concitaſſe ea quæ per ſummam cõtumeliam perpetrata in te ſcimus, ſed hactenus tamen, & nunc tandem ſi compeſcueris efferueſcentem animum, reprehenſione omni cariturus uidere. Ego quidẽ ſi in priſtina ſententia ꝑſiſteret Agamemno, ſiue detrectaret confeſſionem peccati, deprecationis prouinciã nõ cœpiſſem, patererq; te indulgere cupiditatib. animi tui. Nũc uero cũ ad obteſtationes ille deſ-

cenderit, & dona offerat, partim quæ iam adeo percipias, partim q̃ paulo poſt pollicitus exoluat, quis redarguat oratione confitentem delictum? Sed ut per illum aperta uia eſt defenſiõi tuæ, ita me Achille impetrabilẽ deprecatorẽ admittere debebis. Quod niſi feceris, uide ne abſurdũ ſit, primũ te permanere in ſententia tua, cũ ille mutarit ſuam, deinde odium erga eum tuum nos luere. Si em̃ uniuerſis ſuccẽſes, dic quæſo quo commerito noſtro? Sin alios culpa liberas, cum in eodẽ uerſemur omnes diſcrimine, quæ iuſta cauſa cur nos deſeras afferri a te poterit? Scilicet quo inuiſiorẽ hæc eũ nobis reddãt inquies? At ego uereor ut iam qui oderint ſuperſtites magis futuri ſint, tanta eſt in

bello

bello cadentium crebritas. Quo modo autem, per Deos immortales, in te animatos Græcos nũc eſſe credis? profecto metuẽdum, ne ſperatum ſtudium erga te illorum hac peruicacia tua commutetur, neue indignationem ab Agamemnone ſuam transſferant in te. Noli enim putare non tam te immoderatum iri uiſum qui infinitam iracundiam tenueris, quam illum culpandum qui author huius extiterit. Sed ut de his taceamus, non magis tuum eſt Achille iuſti odij, quam communis ſociorum ſalutis rationẽ inire. Quòd ſi in indignatiõe perſeuerãdũ eſt, uidetur hoc aduerſum barbaros faciendum, quib. ipſa natura inimicitias nobiſcum intercedere uoluit: quibusq; maximis de rebus

atrociſſima crimina intẽdere poſ-
ſimus. Quæ igitur hæc eſt peruer-
ſitas, Agamemnoni te infeſtum
eſſe, qui nuper offendit animum
tuum, eos autem qui hoſtes in lu-
cem nobis editi ſint, nõ ſolum in-
uiolatos uelle, ſed etiam eſſe socijs
tuis, cum quib. illi te primum cõ-
ſpicati fuere, tantopere ſuperio-
res? Nam per deos immortales,
ſi certũ fixumq́ eſt animo tuo de-
lere uniuerſum exercitum, quin
mox te cum barbaris coniũgis, in-
cludisq́ nos ĩ medio ueſtri, hinc
a Sigeo inferens ſigna, illis ex ur-
be irruẽtibus? Sed hoc nimirum
ferri tibi nullo pacto uidetur poſ
ſe, qui tamen nihilo ſegnius nunc
facias cũ barbaris, perdasq́ nos o-
cio & ceſſatione tua, quib. quidẽ
ipſis, quod nemo quæ gerantur

fugere

ſugere te putet, ſpecies ſocordiæ non abeſt, ut duplici iam probro onerereris: nam et infenſus eſſe ciuibus, & pugnam declinare crederis. Quod tu certe minime facis. Quæ cum ita ſe habeãt, primum omniũ tibi conſtituendum, utrũ duob. his ꝓpoſitis ſuſcipere malis, ut uel omnẽ animi ſæuitiam effundas in nos, ſiquidem adhuc iracũdia præualet oppreſſa mente tua: uel hac uſurpante rationẽ & intelligentiam, & ipſa tibi conſtes, neque in diuerſum trahi te ſinas, neq; parcas nobis ut ſocijs, deſeras uero ut hoſtes. Atq; hoc tibi perſuadeas, quæ nũc agis eo eſſe nocentiora quã ſi cum barbaris nos oppugnares, quo grauiorẽ eſſe proditionem legitimo bello conſtat. Tu uero ſi nunc aduene

rint a Priamo Legati amicitiã ſo
cietatemq́ꝫ petentes, non, ut opi
nor, admiſeris illos in tabernacu
lum tuũ: at idem tamẽ quæ Tro
iani optauerint factis tuis exeque
re: deſidiaque tua et animi impo
tẽtia ſubuertis oĩa: & quoniã a fer
ro igneque abſtines ideo miſeri-
cors tibi uidere. Nec idem ſane in
terrogatus cur facias utriſq́ꝫ dice-
re habeas, pari tamẽ euẽtu & a no
bis & ab illis diſcedis. Vel ut pla
ne loquar, opitulari uis neutris,
cũ hoſtib. faueas qui tot ſunt mo
dis ſuperiores nobis. Atq́ꝫ ĩ ipſo
quidem æſtu ita ciuiliter iram ex
cercuiſti, ut iugulare Agamemno
nẽ nolueris, mori em̃, ut apparet,
eũ oportere non cenſuiſti, nũcq́ꝫ
uno conſeruato cuius tibi interfi-
ciendi poteſtas erat, nemini om-
nium

niũm uitam relinquẽdam eſſe dũ
cis? Atqui multo erat rectius, unà
cum alijs uel indignum illum tue
ri, q̃ cõmittere ut propter ipſum
uniuerſi funditus delerentur, da
turum ex hac re natum ſuppliciũ
tibi. Dic enim mihi quid aliud uo
lueris q̃ infamẽ eum maledictis
inceſſi, & inuiſum eſſe totis ca-
ſtris? Sed hoc & ab ijs eum manet
qui ad hoc uſq; tempus interiere,
& ijs qui poſthac conſeruabunt.
Cedẽ em̃ illis ꝓcuraſſe Agamem-
no uidebitur, qui ſocietate ipſis
belli tuam eripuerit iniurijs ſuis:
hi autẽ ope tua extra omnes mor
tales ſalutem ſe retinuiſſe fatebun
tur, ut quãtum per eum ſtetit, ne
mo uiuat magis, quantum autem
per te, nemo omnium interierit.
Iam mihi & cauſſam conſidera diſ

ſidij ueſtri, q̃ nulla certe alia fuit
ꝙ cura ſalutis Græcorũ tua. Nã
& frequentia funerum motus, cõ
cionẽ aduocaſti, & Calchantem
hortatus es ut confidenter, quæ
ſciret, eloqueretur, qui cum for-
midare ſe malũ diceret ab aliquo
præſtãtiore ſe quẽ forte offendiſ
ſet iudicio ſuo, iureiurando eum
confirmaſti, quod diceres te eum
non deſerturum. Ita Calchas pro
tulit cauſſam peſtilentiæ, Agamẽ
noꝗ ira in ambos exarſit, neꝗ tu
tamẽ niſi perfecta re ſalutis noſtrę
deſtitiſti. Quomodo igitur con-
uenit, quorum cauſſa inimicitias
ſuſcepiſti, eos per illas nunc inte
remptos uelle? Et cũ fortunæ ad
uerſitates correxeris, te ſtudioſe
exitiũ nobis moliri? neꝗ admit-
tere mentionẽ eorum, pro quib.
uota

nota tūc dijs immortalibus nūcq̄ paueris? Quid? q̄ reuerendum barbari ſacerdotis numen cenſueris, tot uero ciuium reſpectu non moueri te, neq; communes deos, pietatem, fœdus curare, cui nō indigniſſ. uideatur? Quæ etiam in cōſtantia eſt, dudum amicam neglexiſſe, ut nos ſalui eſſemus, nūc autem cum illius ademptione cupere commutatam uniuerſi exercitus euerſionem. Quod ſi daretur optio tibi Achille, liceat enim mihi libera uerba apud te in primis amatorē ueritatis, facere, uel incolumē eſſe puellam iſtam, uel amitti unam pro omnibus, utrū elegeris? Iam uero cum ſimul hāc tibi, ſimul retinere Græcis uitam ſuam concedatur, magisne cordi tibi erit carentia huius, & Græco

corum perditio. Cui autem non præpoſtere factũ a te uidebitur, ſi malum malo ꝑmutare ſciſſe di caris: quæ uero abſq; detrimento habiturus eſſes, eorum prętuliſſe priuationem? Sed nõ Atridæ tan tum ſuas cõiuges diligunt. Quis id ait? Immo hac etiã in parte for tuna belli admirabilis reperitur. Nam ſi initio expeditiõis unicui- que noſtrum hoc ueniſſet in men tem, Menelaus ſuæ coniugis gra tia copias cogit, cur ego igitur de relictis, uxore, liberis, decrepitis parentibus, domo, familia, extra Græciam claſſe uehar ad bellum ubi uitę diſcrimẽ adeũdũ ſit, quæ omnib. mortalib. precioſior una eſſe conſueuit & prior, q̃ alia om nia bona, ſicut fortiſſim⁹ Græco rum definit: hæc in animũ ſi quiſ

que

que ſuum induxiſſet, omnino ex-
cercitus comparatus non fuiſſet.
Verũ duo erant, ut arbitror, qb.
tum mouebamur, coniuratio an
tecedẽs, Diui certe alicuius proui
dentia, & opinio communis con
tumeliæ qua affecti ab alienigenis
eſſemus, quodque illos impune
hãc auferre pati non deberemus:
fortaſſe & tertium hoc, æquum
eſſe parere ijs qui cum imperio eſ
ſent. Sed quæ cauſſa nos ad bellũ
congregarit, quid attinet quære
re? prius certe diſſolui, atq; confe
cta re quã propter rẽ omnia reli
querimus, indecorum ac turpe,
neq; conſentaneum prætextui ex
peditiõis, ſed expeditioni ipſi cõ
trarium fuerit. Etſi profecto nihil
eſt ſimile, teq; oro Achille ut be-
nigne audias non te accuſantem

ſed cupientem lenire. Cum enim puella non redderet tibi, poterat uideri non reprehendēdum propoſitum tuum: at ille non hāc modo reſtituit, ſed inſup alias ſeptē offert, ut cętera innumerabilia dona omittam. Neq; te fugit ſi Troiani reducere Helenam & repēdere ablatas cum ipſa res uellent, diſceptationi locum non futurum; adijcientibus uero & ſua, qua uoce repelli poſſent? Nam hæc noſtra initio poſtulata fuere, ſed facere neq; illorum quiſq; uoluit, & tibi qua ſpoliatus fuiſti nūc reuertitur ea cum multis. Sed expetis fortaſſe & ultionem acceptæ contumeliæ, quid? an nō habes & q dem maximam? nam ut taceam interemptos tot milites, quale tibi uidetur, formido & humilitas illius?

lius? Nūc enim prorſus ipſam Regiam perſonam exuit, ſupplex tibi pro Imperatore, & ex ingenuo ſeruus factus, & in ſola, ſi uerum fatendum, miſericordia omni ſpe poſita, quamuis eū alĳs omnib. fortuna prætulerit. Velim et hęc, ſi quidē memoranda ſunt, Achille cogites, qua quondam cum copiæ cogerent̃ prõptitudine belli ſocietati te obtuleris. Statim em̄ ad conſpecta arma proſiluſti, quã uis annis minor, et inter uirgines abſconditus eſſes: quis ergo non uitio tibi dederit, nunc arma non capeſſere, ſed prætextus quærere perdendarum rerum, cum ſis grã dior, & filius tuus ad eam ætatem excreuerit, ut & ipſe in conſilio & acie uerſari poſſit, neq; quiſq; tecū famæ claritate ſit conferendus?

quicꝗ non dubitarit relinquere charisſimũ, ut æquũ eſt, natum, uxoremꝗ dignitate & genere cõparem, eum iſtius alterius puellæ gratia diuerſa ſtatuere de repub. uide ne uix in Deidamia nedũ uiro cuius & mentio honorifica uidetur, tolerabile fuerit. Audiuimus etiam diſſerẽtem te de gemino fato expoſito a matre, cui planiſſime eſſet exploratũ. Equidem animi dubius ſum utrũ ſerio an ioco prouectusꝗ ſtudio contendẽdi, dixeris. Non enim hæc tua oratio, neque congruens cum rebus a te geſtis uidetur eſſe. Sed dixeris maxime ſerio: inter hæc tamen ipſa conſilium licet ineas de decoris uitandi. Ac ego quidem exiſtimo inprimis adduxiſſe te ad hãc ſententiam genetricem tuam, cum

cum ad eandē pro uiribus inſtru-
ctus & a patre & magiſtro tuo eſ-
ſes. Nā in hoc potiſſimū illa ſum
ma fuerit indignitas, te in expoſi
tione & cognitione fati tui, tantū
præſtitiſſe animi robur, ut glori
am & honeſtatē, non ſolum igno
bilitati, ſed etiam longęuitati ante
poſueris: electa autem & conſtitu
ta meliore parte, te mutare ſenten
tiā & ferri in diuerſum, quiq; tū
uita tua potiorem putaris exerci-
tum, nunc minoris una muliercu
la illum pendere, uel potius uno
muliebri caſu, maioremq; te ho-
norem habere puellæ iſti q̃ uel ti
bi ipſi, uel communi Achiuorū.
An non enim & pluris illā te ipſo
facis? cum gloria tibi charior ſalu
te tua fuerit, puella autem iſta ſit
gloria. Quin hoc pacto & matrē

mendaciꝭ, & te inſipientiæ cõuin cere uideberis. Statim eñ his co gnitis in patriã remigrare ad quie tem & ociũ, penes iudicium fuit animi tui: implicatum uero belli in exercitu periculis, non tenere propoſitum, hominis fuerit incõ ſtantis & leuis, quod in te non ſi ne maxima turpitudine tua di‑ ci uere poterit, cum tanta cupidi‑ tate laudẽ uirtutis & integritatis ſequare. Neq; enim aliud loquen tes ac ſentiant tantummodo uani tatis accuſaueris, ſed eos etiã qui ſubinde eadem de re ſententiã ſuã mutent, aliꝭq; iam atq; dudum in ueniantur. Ne hoc quidẽ Achil‑ le effugiat cogitationem tuã, non dum ab Imperatore coacto mili‑ te, eſſe ſui iuris & ſuum quaſi im‑ peratorem unumquenq;: poſtea

uero q̃ locum ordinemq́ ſibi aſ
ſignatũ occuparit, tenendum hũc
eſſe, aut improbũ nihiliq́ perhi
beri. Nunc igitur non te quidem
deliberare in re integra quiſq́ di
cet, ſed inde quo adductus pro-
pria uoluntate ſis, et propemodũ
a ſignis diſcedere, quod tibi ſi per
ſomnũ occurrat, pudori maximo
futurum pro certo habeo. Bene et
laudabiliter factum eſt a te, q ſta
tuiſti non eſſe longam uitam ex-
petendam homini abſq́ uirtute
& honeſtate actionum; ubi autẽ
præcones puellã adducere a te ui
diſti, ideo ingenium animuſq́ tu
us alius eſt factus? Deſine Achille
ſubire uelle duplicis probri utri-
uſq́ deterrimi iudicium, formi-
dinis & perfidiæ, quæ ne inimico
rum quidem tibi quiſq́ obiecit.

Nã obſecro te, quid ageres ſi ho rum te Agamemno argueret? Ac ego quidem exiſtimo omnium re rum exitus Deo relinquẽdos, q̊d cernis nobis omnibus eſſe conſti tutum: nihil enim eſt hac in re o pus remota ſapientia, ſed nemo ignorat multo præſtare pacẽ bel lo: ſed & æuum ſine dimicationi bus, periculis, ſanguine trãſigi nõ poſſe, non tamẽ iccirco fidem fal limus, relinquẽtes Deo quæ ipſi us dominij ſunt: uiri autem eſſe proprium ducentes effugere cen ſum improbitatis ijs ĩ rebus quæ ratione & conſilio gubernari ſole ant. Verum enimuero indigna a is te munera eſſe, neq; paſſurum ut percellant animum tuum, etiã ſi arenæ & pulueris uincãt nume rum. Egregie dicis, uir clariſſime,

agno

agnoſcoq; iã ſermones tuos, neq; author tibi ſum ut donis moueri te ad ſubueniendum Achiuis ſinas: ego enim hoc facere auſim, & tam cõtemptum de te ſentire? Immo tu hoc tribues æquitati & officio, munera autem, ſi uoles, ut amiciciæ ſignum admittes, aut ſi repuleris, nõ pugnabo. De affinitate etiam uacuo animo conſultaueris. Non enim ſum tã imperitus, ut ſi ego ſuaſerim, te arrepturum ſtatim eſſe ſperem. Tu uero & illum ingenue facere cũ hæc offert, credes: alia autem erunt quæ te excitent & in acie ſiſtant, nimirũ ea quæ ipſe paulo ante cõmemorauiſti, eximia & nullis bonis cõparanda facinora. Sed cuius fuerit abſurditatis ac impudẽtiæ, cœpiſſe te ductorem militis noſtri,

duodecim urbes mari, terra autẽ una minus, cũ nulla cura tui rerũ ue tuarum tangererc, non fatigationis, non diſcriminis, non aſſidui laboris, nõ cõſeruandæ, quã cuiqꝫ chariſſ. eſſe affirmas, animæ tuæ, tuaqꝫ Achiuos opera locupletes beatoſqꝫ eſſe factos: nunc uero te illis expetitum ſalutis auxiliũ denegare. Vnde, obſecro te, uirginem iſtam habes, prætermittã enim alia, nonne de beneficijs erga nos tuis: eſt enim inter hæc cum alio ex locorũ tum etiã Lyrneſſi expugnatio: itaqꝫ nõ iſti uirgini exercitum, ſed huic alijsqꝫ rebus a te geſtis, ipſam pro cumulo accedere æquum fuerit. Hoc autẽ omnem peruerſitatem uidetur ſuperare, Chryſen recepta filia non ulterius progreſſum execrationibus

bus tanq̃ cõtra hoſtes, ſed irę ſuæ
hunc finem feciſſe, hominem bar
barum & naturæ inſtinctu aduer
ſarium noſtrum, atq; etiam peri-
clitatú de uita: te uero cum & red
datur tua tibi puella, & tot illi ad
dantur, cum pecunia, oppidis, re
gionibus, affinitate, quæ quam
uis ingentia, ut non eſſe admira-
tioni tibi, ita neq; contemni opor
tere cenſeo, nihil tamen remittere
acerbitatis & uehemẽtiæ indigna
tionis tuæ. Chryſes quidem pre
cibus ſuis auertit peſtilentiam, &
tu dubitas ſuccurrere laborantib.
in bello? Atq; ille geminam decla
rauit uim Achiuis, unã interitus
multitudinis, quem execratione,
alteram communis ſalutis, quam
precibus ſuis obtinuiſſet: tu uero
unam modo & eam quidem inte-

ritus imitandam tibi proponis:
atqui multo erat ſatius oſtendere
hanc ſalutis, q̃ illam alterã uſur
pare, hanc refugere. Sane cum in
dignum duxeris ut tuam amicam
retineres exercitum prodi, cur me
tuis conſeruationem huius illa re
cuperata? Et nunc Hector omnia
ferro & flammis obit, procq; mihi
lo putat Troiam ſolummodo de
fendere, At tu hic ſedes fidibus ac
cinens, hoc igitur quæſo te facies
aliorum res decantans? Sed præ
ſtabat alijs materiam laudabilem
præbere carminis. Ac fortaſſe tu
diſcordiam ueſtram et tuum furo
rem ut numen celebras, utinam
non intempeſtiua hac tua uoce fu
nera Achiuorũ reſonet taberna-
culũ. Mox te uideri cupis aman
tem uitæ tuæ, necq; pudet te men-
tiri

tiri aduerſum naturã tuam. Quẽ autem tam leui puerilicꝫ ingenio eſſe credis, qui perſuaderi ſibi paſ ſurus ſit Achillẽ amore uitæ ſuæ ad iactum telorum non accedere, quod ſciat mortuis ab inferis re- uerſionem non eſſe. Quæ effuti ret alia Phocenſis Epeus? Immo hic quocꝫ in pugilum certamine mallet oppetere mortẽ q̃ꝫ palmã aduerſario tradere. Huiuſmodi igit̃ in Therſiten conuertent, uel ſi quis Therſitę eſt ſimilis. Tu ue ro obſecro Achille, ne nugare, ne ue arroga timiditatem, cum qua nihil tibi ſit commercij: nõ enim fidem facies necꝫ nobis, necꝫ, ut arbitror, ipſi tibi. Sed iã nauem deduxeris in mare, & ſolutis illis fereris in altum. Poteris autẽ Ne reidum cognatarũ tuarũ pudo

rē ſuſtinere, in tā diſſimili a prio
ribus hac nauigatione tua? Quæ
pleniſſ. futura ſit turpitudinis, cū
illis per ſummam gloriā auxeris
Rempublicam. Quid ego dicam
terreſtres propinquos tuos, an il
lis hoc factum tuum dignū inue-
nietur, qui ad obſidionem huius
urbis quondam aduecti, non an
te retro pedem tulere, quā expu-
gnationem confeciſſent impera-
tori ſuo. Quod uero, per Deos te
obteſtor Achille, quod nomē im
pones ſacrificio craſtino, de quo
aiebas, uocabis ne gratiarū actio
nis, uel quid aliud? An non pu-
det te facere Deos q̊q; teſtes ſaci
norum tuorum, ſacrificijs, liba-
tionibus, cantu proſequens cala-
mitatem ſociorum, qui tibi per
ſoluere omnia uidētur, cum ocu-
los

los confers in campūm refertum cadaueribus eorū, qui neſcio an te quot dies ſub tuis auſpicijs in acie ſteterint. Quæ etiam quæſo futura eſt ſpecies nauigationis tuæ, quæue oratio eorū qui uiderint aut audierint. Nū dubitas quin ad hūc modum locuturi ſint? Reuehit in patriam Achilles. Quid ſecū ille ducit ſpoliorum? Quid Dijs exēptum e præda? Quas coronas ac præmia domum reportat priuatim ſuis, publiceue ciuitati? Appellentur ne etiam honeſte naues tuæ Scyro. Quid ibi dices filio, quibus uerbis probabis laudes tuas uxori? Sed nihil moror Scyron & uxorem tuã, quid Troiani nonne te fugere deſperata ſalute ſi maneas, perhibebunt? Scilicet in tanta ignominia cõtin-

gere ſibi uelit aliquis Priami cum Neſtoris ſenecta concretos annos? At tu hoc quidem nõ facies, deſidebis tamen hic dum Hector omnibus cæſis ad tabernaculum tuum copias adducat, tum tu illis oſtẽdas qui uir ſis. Si uſqueadeo uiribus abundas Achille, turpiſſ. fuerit expectare te hoc tempus internicionis exercitus, ac non illis potius ad omnium incolumitatẽ uti uelle: ſin eſt hac in re non nihil difficultatis, faciendum certe tibi ut dum licet opẽ nobis feras. Ac mihi quidem minime incredibile eſt, uel ſolum te ſatis atq; etiam ſuperiorem futurum uniuerſis barbaris: omnino autem occaſiõem ipſam et tempus plurimum poſſe arbitror. Non ideo ſolum, quod glorioſior excellentiæ iſtius oſten

tãtio futura in magna turba ſpe-
ctantium eſſe uideatur, uerum
ideo quoq;, quia tũ neceſſitate a
dactus a te ꝓpulſaſſe hoſtiles im
petus, nunc uero prodire ad pro
pugnationem excitatus precibus
tuorum, exiſtimabere, gratiæq;
plurimum lucrifacies. Fieri etiam
nequit ut quaſi cellarius belli pro
mas quæ tu uelis, acciderintq; for
te cum lætis & triſtia nõnulla, &
aliqs perierit acceptiſſimus tibi.
Vtq; alios faciam miſſos, quid ꝓ
hibet nos q abs te compellamur a
mantiſſime, ad quorũ conſpectũ
exiluiſti, quibus cratera illũ pro
tuliſti, et iuſſiſti miſceri meracius,
una cũ aliis in ſtrage interempto-
rum iacere, & madefacere terram
poſt hanc libationẽ ſanguine no-
ſtro, ſtatuiq; in Hectoris uictoria

crateras & accini læta carmina, te, prò magne Iuppiter, ſuperſtite? Quid fiet autem ſi captis caſtris & nauibus incēſis chariſſ. tibi puel lam & ipſam iugularint, aut inter alios captiuos receperint, q̃ nunc caput eſt totius negocij. Quid ſi Agamemno abſtractā a te ſtatim, uel intra tuum tabernaculum ne cari curaſſet, lubet audire qualis in hūc euentum erga ipſum futu-rus, quaue mulcta ac precio redi mi beneuolētiam tuam paſſurus fueris, qui acquieſcere nolis, illo & remittente uiuā & iuſiurandū dante quali tu maxime delectari debeas: ſed eouſq; procedas iræ, ut niſi ab uniuerſis pœna tibi pen datur, per nationes, ciuitates, cor pora etiam ſingulorum, iniucun dam uitam tibi futurā putes. Vi-

de ne

de ne quando iſtam puellam ōde ris, propter quam funditus dele tus fuerit tantus exercitus. Narra re tibi uolo ſermonem Chironis magiſtri tui, quem cum quodam Aetolo habuit quondã in Pelio. Aiebat em̃ nihil eſſe moderata ira cundia melius hoībus, immodi ca uero nihil deterius. Nam hanc apud inimicos finiri ultiōe & pœ na illorum, eum uero qui excerce at perpetuo malo conſumi. Qua re Achille, cauēdum tibi ne quid agas neu patiare indignum. Co- gitare etiã debes omnibus rebus a natura quaſi terminos quoſdã conſtitutos, neq; quicq̃; in terris ſempiternum eſſe, nō bellum, nō pacem, nō beneuolentiam, non odium, non quicq̃; aliud. Ergo hi inuenti ſunt amicitiæ quæ in

neq; cedere proauum ſuum Dar
danū Aeaco tuo, & prætendere
te indignationē formidini ſuæ aſ
ſerit, mihi auditu intolerabile ui
detur, pro quibus quis tuo nomi
ne ultionem exiget Achille? Exur
ge tu tandē obſecro te per omnia
Deorum numina. An tibi nō do
let hacten⁹ dilatā eſſe uindictam,
nec detrimētoſam putas quantu
lamcunq; moram? Quin, ſi mere
tur puella ut pro ſe conciteris ira,
conuertis hanc totā in Troianos
autores triſticiæ tuæ. Qui niſi tur
bātes bellum mouiſſent, magnū
ne an paruum quicq; aduerſe hoc
ī loco cecidiſſet? Veniat hoc quo
que tibi in mentem Achille, inter
Aeacum ac te Pelea ſolum eſſe,
Aeacum inq; ad quem olim unū
res Græcorū deuenerint. Quod

ipſum tibi ad laudē aptiſſimum
uidetur: nā ſi rationem aui ſequi
uolueris, gloria illum ſuperabis,
cum illius auxilium uotorum &
precum fuerit, tu autem opem fe-
rens laborantibus reipſa omniū
uotis ſatiſfacturus ſis. Poſtremo
hoc Achille, ut eſt, miſerabile pu
tes, cum mox recedendum nobis
ſit, hunc eſſe reditum noſtrum in
fectis omnibus: quid dicemus il
lis, quid reſpondebimus, expectā
tibus nos & accurrētibus cupide
& ſciſcitantibus de euentu legatio
nis. Quid igit̄ illis dicem⁹? Quid
taces Achille? Libato Ioui ſerua-
tori nobiſcum, non ultimam hāc
libationem, ſed reueritus & pu-
blicā neceſſitatē, & Legatos nos,
& nocturnum legatiōis tempus,
atq; adeo ſydera, Deos, Heroas
commu

communes Græciæ, ira te tanq̄ morbo exolue, & cum ſole exorere Barbaris.

RESPONSIO ACHILlis *Libanio autore.*

CVM uos primū accedētes ad oſtiū tabernaculi mei cōſpicarer, Vlyſſe uir ſapientiſſime, arbitrabar mihi quamlibet ſero aduenire nunc ſocios iracundiæ ob acceptam cōtumeliam meæ, qui prorſus condemnato ſcelere Agamemnonis, reliquum tempus nobiſcum, ab illo digreſſi conſumerent. Neq;, ita me Di ament, tam admirationi mihi erat hæc cauſſa aduentus ueſtri, q̄ illum nō iam olim a uobis maturatum fuiſſe. Vbi uero

longam audiui illam tuâ cõmpoſitamq; orationem, qua & uoluntas erga authores contumeliæ noſtræ tua, & ſtudium circũuentionum aduerſum me indigniſſime læſum declararet, cum quidẽ tanquam puero me decepto reuerſionem tibi polliceri uiderere, nunc certe, quod auditu incredibile ſit, multo maiorẽ q̃ dudum animo meo dolorem accepi. Nam ita dementẽ te putari, ut facile cuiuſuis fallacijs obnoxius ſis, quæſo cuius mali cõparatione, eorum ſaltẽ ſententia qui non ipſi dementiſſimi ſint, uinci poſſit. Ego uero optarim te in hac exiſtimatiõe ſapiẽtiæ, cum præſtare ingenio alijs uideare, nõ fugiſſe quod omnibus eſt manifeſtum, neutiq; dicendi uehementia, neq; robore reiue

bellicæ

bellicæ uſu, nullis deniq; uiribus contra ſuos utendum, ſed ubi expeti ſoleant, in hoſtes conuertenda illa eſſe. Huius igitur dicendi facultatis quam coram nobis oſtẽtaſti, aliud fuerat tẽpus, illud quã do miſſus cum Menelao res Helenamq; repetitũ Troiam intrauiſti. Vbi quidem tantum abeſt, ut bonus orator habereris, ut pene arreptus a Troianis interfectusq; fueris: Antenoris enim precibus ſeruatos accepimus. Atq; nũc aduenis pollicitus ſcilicet reditum in gratiam a me, authoribus contumeliæ, uſq; adeo contemptiores ſumus animo tuo q̃ barbari. Magnam etiã ego animaduerto actionum tuarum diſcrepationẽ, amicitiæ enim poculum propinãs & ſalutem mandans mihi initio ora

tionis tuæ, mox ea locutũs es quæ ſingularem aũditori triſticiam allatura eſſent: ꝙ eñim adducere nos ad tuam uolũtatem cupiebas, nempe unde diſcedendum eſſet, eorum tibi mentio facienda fuit, qua certe non potui non uehemẽter offendi, quaſi recognoſcens hiſtoriam contumeliæ meæ. Quanquam quid ego res actaꝗ commemoro, qui ſolo legationis nomine me ſenſi mirifice ꝑturbari, teꝗ adeo augere dolorem meum uoluiſſe crediderim, qui e conuiuio ab Agamẽnone ad nos te miſſum aduenire diceres. Mihi autẽ hoc admirari ſubit, nõ intelligere uos, tali legatione nõ modo non amoueri offenſas a uobis ſed potius etiam augeri. Qui em̃ fatemini me ſeruatorem ueſtrum eſſe, præꝗ

uobis

uobis fertis cum deſtitutione au
xilij communis ſalutis deſperatio
nem, eorum proprio teſtimonio
confirmatur, quis ſit is qui a uo-
bis & affectus contumelia, & lu-
dibrio inſup habitus fuerit. Itaq;
ſupplicationes illius irritatiōem,
& preces flagicij demonſtrationē
complectūtur, ut hoc ille his pro
pemodum uerbis clamare uidea-
tur. Mihi ſoli omnium contume
lioſorum præciſa eſt uenia, nam
non cōtumelioſus fui ſimpliciter,
ſed in eum qui minime omnium
mereretur. Ego autem in ea ſum
opinione, Vlyſſe, neminem oīm
eorum qui ad Troiam claſſe adue
cti ſumus, iniuria damnoq; affici
oportere, ne gregarium quidem
infimæq; ſortis aliquem. Hæc enī
ratio per ſe abſq; etiam ſucceſſu ui

ctoriæ, laude digna fuerit, ſi tamē
ille moderationē ſuæ fortunæ nō
conſentaneam, ſed hunc potius
fructum eſſe regni exiſtimat, alijs
male facere, auerteret ſaltē uecor
diam ſuā ad ſeruos et uulgus et ali
enos a nobilitate ac uirtute. His
enim decuit, ſi quidem decuit, il-
lum inſultare, non incurrere qua
ſi ebriū in Ducem & eum quidē
non modo charū Dijs immorta
libus, ſed etiam claſſis, ut tu ais
Vlyſſe, pro arbitrio ſuo uel con-
ſeruatorem uel ſubuerſorem. Ac
mihi quidē ſatis fuerint cum res a
me geſtæ, tum hoſtiū clades, inq;
primis quondā trepidus Hector,
qui nūc fuga timoreq; omnia cō
plet, neq; opus fuerit facta quæ in
medio ſunt dictis exequi. Nam ſi
quibus merito animi efferūtur,
ijs non

ijs non ſuas laudes ſed res geſtas æquum eſt teſtimonium dicere. Quandoquidem uero nõ pateris tu me Vlyſſe inſtitutum ſilentiũ tenere, belliq; mentionem habes apud eum, qui a dimicationibus ad fides compulſus fuerit, exponere uobis qui adeſtis uolo, quæ præmia pro qualibus meritis tulerim: quã orationem meam ut attente audiatis, & relatam gratiam cũ beneficijs cõparetis oro: hinc enim planum fiet utrum cum ratiõe an temere a ſocialibus armis abſtinuerim. Primũ enim ſi quæritis a quo adeo Græci in terram Troianam deducti, effectumq; ſit ne ignorarent eum locũ in quo degerẽt hoſtes, quæue urbs Priami, aut cui admouenda oppugnatio, aut quæ regio depopulanda

eſſet, inuenietis mihi nunc hono re decoreque omni ſpoliato, haſtæq; paternæ hoc meritum aſcribendum eſſe. Nam prouecti ab Aulide ignari locorum appulſiq; ad Myſorũ agros, rati in hoſtico eſſe, infeſtis animis in Telephi regnũ tanq̃ Alexandri ferebamur. Neq; nõ & Telephus re cognita, cum armatorum inſtructa manu nobis occurrit. Commiſſo autẽ prœlio cũ utrinq; fortiſſime pugnaretur, procedente conflictu uulneratur a me rex Myſiæ, quo facto & illis fuga dilapſis, & comperto errore nos in naues regreſſi iam Bœotiã repetieramus, apparebatq; omnibus exercitum diſſolutum iri: cum uenit Delphos cõſulturus Deum Telephus, quam opem uulneri quæreret, cum nihil in

hil in medicis auxilij inueniretur,
at ille reſpondit ab authore mali
remedium petendum, quo audi-
to, pfectus Argos & cruciatibus
maloq; liberatur, & pollicetur ſe
ducem claſſi futurum, ita merce-
dẽ tulimus medicatiõis, cognitio
nẽ ignoratæ regionis. Atq; hoc
eſt primũ maximumq; beneficiũ
meum contigiſſe nobis notitiam
patriæ Alexandri, neq; errabun-
dos tanq̃; furore percitos afflige-
re pro noxijs eos in quos forte in
cidiſſemus. Cum igitur alij ſingu
li rebus ſuis glorientur, licet mihi
& meis & aliorũ omnium gloria-
ri: nam & funditorum & legionũ
& equitatus bona & quicq̃d oĩm
adiuuit auxitque publice res no-
ſtras, debetur certe illi, per quem
in hæc loca copiæ deductæ ſunt,

qui nemo eſt prȩter me quatenus quidē occaſio per me quæſita partaq; fuit. Quod ſi nihil eorū qua geſſimus effici omnino potuiſſet, niſi adueniſſemus, neq; non uulnerato Telepho uia in hȩc loca patuiſſet, & a quo uulneratus ſit ſcitis, nimirum opus totum illius eſſe conſtat uobis qui primus illud informauit. Debetur igit̃ gratia mihi et ab ijs qui cū laude in bello uerſati ſunt, & penes quos cura ſummaq; rerum eſſe creditur, ꝙ illis declarādæ uirtutis ſuæ locus fuerit, hi tā multis undiq; comoditatibus augeantur. Sed huc ubi peruētum, ſcilicet aut eſſe ſimilis aliorum, aut non ualde excellere ſtudui? Qui cum animaduerterē Troianorū bellicas uires in finitimis gentibus conſiſtere, inq; ha-

rum beneuolentia magnum per
fugium illis relictũ , cum uicinas
inſulas tum plurimas in terra ur-
bes : nos autẽ neceſſariorum ino-
pia premi ac debilitari, iam quidẽ
Cygno ſublato concluſiſq; intra
mœnia Troianis, nemine prohi-
bente uagandi licentiam, nunc pe
deſtribus nunc naualibus expedi
tionibus hoſtium auxilia comme
atusq; interuerto . Ac tu mihi
captas a me urbes numera. Cœpi
Phocæã, Colonas, Scyrum, The
bas, Pedas, Clazomenas, Tenũ,
Cumas, Chryſſam , Cillam , Te-
nedum, Pyrram, Leſbum totam,
alias uero a me ſubactas nimis lõ-
gum fuerit cõmemorare. Quid
ego dicam Troilum, Lycaona, ab
ducta ex Ida armenta? Ex hoc tem
pore uere obſeſſum fuit Ilium ua

qui nemo eſt prẹter me quatenus quidē occaſio per me quæſita parta〈que〉 fuit. Quod ſi nihil eorū quæ geſſimus effici omnino potuiſſet, niſi aduenissemus, ne〈que〉 non uulnerato Telepho uia in hęc loca patuiſſet, & a quo uulneratus ſit ſcitis, nimirum opus totum illius eſſe conſtat uobis. qui primus illud informauit. Debetur igit͂ gratia mihi et ab ijs qui cū laude in bello uerſati ſunt, & penes quos cura ſumma〈que〉 rerum eſſe creditur, ꝙ illis declarādæ uirtutis ſuæ locus fuerit, hi tā multis undi〈que〉 comoditatibus augeantur. Sed huc ubi peruētum, ſcilicet aut eſſe ſimilis aliorum, aut non ualde excellere ſtudui? Qui cum animaduerterē Troianorū bellicas uires in finitimis gentibus conſiſtere, in〈que〉 ha

rum

rum beneuolentia magnum perfugium illis relictū, cum uicinas inſulas tum plurimas in terra urbes: nos autē neceſſariorum inopia premi ac debilitari, iam quidē Cygno ſublato concluſiſq; intra mœnia Troianis, nemine prohibente uagandi licentiam, nunc pedeſtribus nunc naualibus expeditionibus hoſtium auxilia commeatusq; interuerto. Ac tu mihi captas a me urbes numera. Cœpi Phocæā, Colonas, Scyrum, Thebas, Pedas, Clazomenas, Tenū, Cumas, Chryſſam, Cillam, Tenedum, Pyrram, Leſbum totam, alias uero a me ſubactas nimis lōgum fuerit cōmemorare. Quid ego dicam Troilum, Lycaona, abducta ex Ida armenta? Ex hoc tempore uere obſeſſum fuit Ilium ua

uaſtata omni in circuitu regione. Ipſæq; urbes mea opera æquatæ ſolo iacebât, pecunia autem locu pletarat ærarium. Sicut enim Cygni interitu effectũ fuerat ut copiæ tuto in terram exponi poſſent, ita expugnatione urbiũ repreſſi Troiani, & commeatu expedito ſuſtẽta obſidio eſt: non enim profecto bellum tantiſper in omnium rerũ penuria duci potuiſſet. Quin etiã agricolis qui Cherroneſum ſererent, partim damno partim mẽtu populationis ab opere deterritis, ego cultores reſtitui terræ defenſione & præſidio meo, ut non minus annonæ q̃ belli prouẽtus mihi referre acceptos deceat. Sed ueniamus ad illam etiam cauſſam diſſidij noſtri: nã uel uno ex hoc facto immortali honore dignum

me ui-

me uiſum iri confido, etiam ſi nul
la extarent alia priora neqꝫ maio-
ra in ciues meos beneficia, neqꝫ qſ
quam in pugna me inueniretur ti
midior aut ignauior. Quæſo em̄
per Deos immortales adeſte ani-
mis mihi: tenebat Agamemno e-
reptã patri filiam Chryſæ, is erat
ſacerdos Apollinis, qui cupidus
redimendæ filiæ uenit in exercitũ
ſupplex largaqꝫ manu precium of
ferens, & hanc gratiã petẽs Deo.
At ille bonus ac moderatus pu-
blicorumqꝫ cõmodorum amans
rex, neqꝫ reſtituit patri filiam, nec
benigne ſaltem illũ dimiſit, cum
cædem interminaret niſi ſe abſtu
liſſet, pro nihilo etiam exprobra
to ſacerdoti numinis auxilio. Hęc
mihi cõtemplanti & indigna tum
et ingentium malorum origini fu

tura uidebātur: necꝫ ſacerdotem enim non execrationibus uniuerſos complexurum, nec Apollinē nō moturas ſenis preces ueri eſſe ſimile putabam. Verum ne in nulla adhuc mali præſentia, uiderer Achiuis de induſtria obtrectandi Regi occaſionē quæſiuiſſe, tū quidem tacui, ueſania autē ipſius nō euaſit ultionem diuinam: & exercitus iam morbo cōficiebatur, nobiſcꝫ erat negotiū ſepeliendi mortuos, quicꝫ eſſemus bello ſuperiores, unius impietate domiti delebamur. Quo tempore ſi de euentu nemo ſolicitus, ſuam quiſcꝫ rē curaret negligeretcꝫ ſalutē publicam, nunquid Agamemnonis ſuerat officium, curſitare ſurſum deorſum circū tabernacula Ducū, conuocare, cogere, obteſtari, moliri

ri omnia, ut opē tanto malo repe
riret : ille uero tanq̃ in pacato ſo
lo crebras rogorum ſtructiōes &
cladem exercitus audiens, nō ipſe
concionatus eſt, non cōſilium ad
uocauit, non rogauit quenq̃ ſen
tentiam, non uates conſulijt; fere
bat autem omiſſa cura populi per
q̃ facile funera, ſeq; abunde felicē
exiſtimabat fructu uoluptatis ſuę.
Quid tū me facere par fuit Vlyſſe,
urgente peſtilentia, diminutis co
hortibus, ſtertēte Imperatore, ta
cente etiam te atq; Neſtore qui o-
pinione rectorum cōſiliorum ad
Troiam aſſumptus fuiſſet, ſcilicet
curſum permitterem malo, neq;
inirem reprimendi illius rationē?
Quis autem ſi feciſſem domos no
ſtras nūcium retuliſſet de genere
interitus noſtri, cum ſuperſtitem

morbus neminem relicturũs eſſe uideretur? Igitur circumſpiciẽda medicina peſtis, & rectum fuit, ex iſtere qui dolore ob communem calamitatem tangeret: atq; eum me eſſe ego declaraui, & progreſſus in mediũ nihil ſum neq; proterue nec inepte prolocutus, neq; aſſeueraui ſtatim contumeliæ pœnas, qua Chryſes eſſet affectus, exercitũ morte ſua luere, ſed quod nemo præter fortaſſe Agamemnonem reprehendere poſſit, cenſui de ea re ad uates referendum, & ab ijs exquirendas impenſas in liberationem peſtilẽtiæ, & caprarum ſane reiq; diuinæ tum mẽtionem feci, Chryſæ uero nomen tota ab oratione mea abfuit. Ibi igit. urgente tempore accerſitus Calchas protulit de artificio ſuo, irritatum

tatum numen eſſe & hanc uindi-ctam nauare ſeni, puellamqꝫ repetere. Obſecro te Vlyſſe, habes ne dicere, ullũ hac in re peccatũ meũ, aut fuit hæc iniuria? Regni Agamemnonis conſeruatio, dum em̃ ſubiectis cõſulo, perſonam certe regiam illius ſum tutatus. Sed ad uatem nõ oportuit referri hac de re. Quis igit̃ erat uſus illius proſecuti exercitum, ſi obmuteſcere in maximo & difficillimo caſu debebat? Atqui ipſe etiã Agamemno impotenti ira animo faſſus eſt ea geri a me quæ maxime ipſe expeteret, quid enim inquit?

Ipſe etiam populi uitam non
funera quæro.

Et ego hoc animo concionem aduocaui, quod uellem incolumem potius eſſe excercitum q̃ perire.

Qui igitur deſiderium Agamem nonis expleui, quo iure accuſor ut iniquus aduerſus illum? Quin uero de ſe ipſe ſumit ſupplicium, ſi uoluntas ſalutis exercitus iniuſta eſt? Aut igitur animaduertere & in ſe, aut mihi admirationē laudemq́; tribuere debuit. Vtq́; ego maxime is eſſem non Calchas qui mentionem iniiceret mulierculæ an grauiter pati illum oportuit in ſpe ſalutis ſuorum puellæ amiſſionem? Non fuiſſet illa ſententiæ dictio, Vlyſſe, pœna digna, ſed coronis, honoribus, pręmijs, quod ipſum ueſtræ quoq; actiones cōprobant. Quid enim nunc aliud prætēditis muneribus quæ offertis niſi Græcorum ſalutem? Nonne autem ſeruabantur tunc a me cum meis cogitatiōibus liberatio

nem

nem a peſtilentia illorum complé
cterer? Quapropter ſi tũ ius faſq;
uinceret, honoribus ac præmijs
afficiendus erã. Non enim intol-
lerabile eſt ferro cæſum mortem
oppetere, leue uero peſtilentia ex
tingui, ſed hoc potius tanto graui
us, quo magis laudem illud, mi-
ſerationem hoc habet: quin etiam
famæ illo celebritas continet̃, hoc
indicio diuinæ inclementiæ eſſe
creditur. Proinde ſi dona merẽt
hoſtium repulſio, multo mereba
tur ampliora ſedatio peſtilentiæ.
Itaq; minime cõueniebat me pro
talibus factis reportare contume-
liã ab Agamemnone, qui uel hac
de cauſſa redire in gratiam mecũ,
ſi iraſceretur, debuit, nunc crimi
nis loco duxit, propter quæ ſi qđ
eſſet ueteris criminis pro abolito

putare eũ oportuerat. Iam ne hoc quidẽ exploratum fuit, etiã Chryſeidi parſuram peſtilẽtiam: pręſtabat ne igitur meliuſq́ erat una cũ alijs mori puellam, q̃ uitã ſuam una cum aliorum ſalute retinere? p̃terea ſi mihi ille Chryſeide ſua, ſiue Aiaci Idomeneoue, aut tibi, ulliue omnino mortalium cederet, ne ſic quidem nimis indigne ferre illum decebat, ea quæ utilitatis ratio ſuaderet, ſed humanæ tamen naturæ conſentiens tum eſſet perturbatio. Nunc Deo illa remittitur. Deo autem ſuccumbere cui dolori pudori ue fuerit, qui ſi ſceptrum ponere illum & ſeruili conditione eſſe iuberet, nũquid ferre æquo animo rectumq́ ac decorum, quæ Deus imperaſſet, putare debebat. Etiam ille ſi inuitus dimi-

dimiſit puellam, quã gratiam ex
pectauit ab Apolline? Sin uolen-
ti libentiq; animo in nauẽ impo-
ſuit, cur quæ facere iucundũ ipſi
fuit, horũ pœnam ſuſtinere alios
coëgit? Lubet mihi hoc loco be-
neficia mea breui oratiõe collecta
percenſere. Ego claſſi Telephum
Ducem conciliaui. Ego prohibẽ-
tes egreſſionem in terram hoſtiũ
fudi. Troianos nudaui uicinorũ
auxilijs, opeſq; illorũ ad nos tran
ſtuli. Vatis miniſterio ſedaui pe-
ſtilẽtiam. His uideamus quæ no
bis rependantur. Priuor honora
rio munere. Spolior decore, ea cõ
tumelia afficior qua nemo unq̃
infimæ ſortis homo affectus fuit.
Velim dicas mihi Vlyſſe, ubi nũc
Briſeis ſit, nempe apud illũ a quo
legati adueniſtis. Vnum hoc ludi

brium ſuperat totius huius temporis omnia. Vos ego præcones teſtes facio, quos Imperij Agamemnonis puditū eſt, quiq; formidine accedendi ad me ueſtra, mittentis audaciā condemnaſtis. Producebat Patroclus puellā defixis in terram oculis, tradebatq; erubeſcenti Talthybio, ſequebatur ipſa eiulās, ego digreſſus a ſocijs opertus iacebam in littore: at Hector, ut opinor, ridebat. o fatigationes, o p̄lia, o populatiões urbiū. Renouat aīo meo cōtumeliarum memoria & rurſus ille efferueſcit. Palā in cōuentu increpuit,

Quin fugis hinc?

Nunc ergo quare moleſtus eſt digreſſo? Quod ad illum attinet, in altum productæ naues & ego iam cū patre ſum. Remanēt apud

ipſum

ipſum ductores alij manſueti & moderati inimiciq; contentionū. Ego enim ſum immitis et rixator. Ne requirat illū cuius mores improbat. Sed Hector iam inquit, creuit & terribilis eſt inſtigatus a Ioue. Pergat quidem ille o Iuppiter autor generis noſtri. Hoc enī ipſum eſt quod accepta contumelia precatus ſum, illum uictorem in cāpo uolare, hos uero cogi ad mare, inq; ipſis nauibus diſcrimē uerti. Quam ob rem ſi ita ut optamus res ſe habet, non tu quidem triſticiæ mihi nunciū attuliſti, ſed quod oīm læticiā potius ſuperet. Tuq; ſi ut afflictum me conſolareris commemoraſti ſplendida Hectoris facinora, delectationis conuenientiſſimā materiam exquiſitam a te ſcias: ſin his ad miſericor

diam me moueri poſſe credidiſti, nimis ſtultus es Vlyſſe: nõ enim eſt cõſentaneum inuidere me Hectori aſſecuto claritatẽ quam uotis optarim, comprecatumq; illi ſucceſſus belli, nunc obſiſtere uictori, Græcorũ etiã oppreſſioni ſtuduiſſe, & ſubleuare deiectos, ut quæ abeſſent concupiuiſſe & compos illorum factus ipſe euertiſſe uidear: nõ ſecus ac ſi quis Cerere exorata ut fructuoſus ſibi annus eſſet, mox feracitati agrorum ſuccenſeret. Si me in acie uerſante uobiſcũ Vlyſſe faceret quod nũc Hector par erat meũ animum irritari, neq; uiuere uelle illo ſuperſtite. Sed ſi tum ille ſub muro tenebat ordines, habebatq; terminũ expeditionis ſuæ illam quercum, nũc uero intolerabilem in modũ

furit, quid ad eum qui intra taber naculum deſidet, contemptũ em̃ affert non ei qui memoria contu- meliæ abſtinet a rebus gerendis, ſed ĳs qui præſentes acciſis rebus opitulari non ualent. Ego autem ne quis putet hãc me uirtutis magnitudinẽ inuidere Hectori, plane fateor per mihi gratã eſſe ferociam illius: nam ſi in priſtina formidine permaneret, quid niſi turbã Græcorum ſignificaret ſe metuere, nunc uero me recedente proſiliens, declarat unum me ſibi timori fuiſſe: atq; illud ignauiæ ipſius, hoc autem uirtutis meæ argumẽtum fuerit. Durante etiam Hectoris metu ac fuga, nõ appareret detrimentum abſentię meæ, hoc uero pacto docet hoſtis qd poſſim ego illuſus ſpretuſq; a uobis, qui

nũc tanto præſtat omnibus, quã to ab uno me dudum ſuperabat. Hunc ego igitur erumpens reprimam gratificantem mihi & debitam pœnam exigentem contumeliæ meæ? Inſaniam equidem ſi faciam. Tuq; uidere Vlyſſe aliter nos eſſe atq; ſumus in animum tuum induxiſſe. Nam ut huiuſmodi ſermões de Hectoris furore haberes, eo ſcilicet hoc te perpulit q cogitaſti flagrare mentem noſtrã gloriæ cupiditate, eſſeq; in Achille immodicam hanc affectionem animi, qui ſi quod audierit præclarum hoſtis factũ, ſtatim arma ſit arrepturus. Ego uero nõ eo inficias curę mihi eſſe proprium honorem, nec laturũ æquo animo ſi quis me illo priuare conet̃, non ita tamen ingenio ſum pueriliter

infir

infirmo, ut ſuffocandum me alio rum iuſtis ſucceſſibus præbeam. Quo ſi eſſem etiam, nihil minus efficax ad commouendum me po terat afferri q̃ quæ modo a te di/ cta ſunt: aiebas enim Hectorem Iouis ope ſublatum ſummum ad modum inualeſceret: at hoc eſt for tuna excellere non uirtute, ſuntq́ proſperæ ſortis illa præclara belli facinora. Incenſus autem gloriæ cupiditate animus, tangitur qui/ dem incitaturq́ uirtutis aliorum opiniõe, at felicitate ſola uſos nũ q̃ admirabiles eſſe iudicat, cum quæ illis cõtigerint fortunæ aſcri bat beneficio, quo quidem mo do nec bonos forteſq́ uiros in a/ fflictiõibus malos eſſe ducimus. Quare ſi uerum eſt a fortuna He ctorem extolli, hoc ipſo excludit

admiratio illius. Ac tu qdē quaſi mea cauſſa uidere Iouis in tua oratione, & beneuolentiæ erga Troianos illius mētionem feciſſe: ita enim potentiſſime refutaſti crimē noſtrum. Nam quod eſſe ualidius argumentum queat, iuſtam eſſe ceſſationē meā, q̃ Iouem Opt. Max. mecum, ut tu ais, facere, & ijſdem ſuccenſere, & belli ſortem ad hoſtes deflectere? Quæ igitur querela eſt me iraſci, cum mea ſententia congruat cum Iouis ſententia? Quem appareat ſua aſſenſione cohoneſtare indignationē meam, atque ipſum adeo multo eſſe iratum uehementius, quādo ego quidem abſtineo a propugnādo Græcos, ille oppugnat: propterea ſi boni uiri eſt Deo ſe prebere morigerum, ſumma inuenietur

in re

in reconciliatione culpa mea, perſeuerationi uero in ira laus debebit. Illud uero mihi permoleſtũ auditu fuit, quod negaſti me retinere paternam memoriam: huius enim præceptum fuiſſe ut animum uincerem, cum ego plane e poteſtate nunc exierim. Alijs ſcilicet aures tunc erant Vlyſſe omnibus abſq; uno me? Sed enim meminimus q̃ illius hac de re uerba fuerint, tu autem callide & doloſe agis, Nam illum ita locutum ſcimus. Mi fili fac annitare ut tibi Græcorum uſum ac familiaritatẽ q; maxime cõcilies: id uero ipſum nulla alia re melius conſequere, quam ſi neq; dicto neque facto quenquam obſecutus aĩo tuo, iniuria ultro affeceris. Hæc uero minime audiui neq; Peleus iuſſit, a

nimo ut humili & abiecto eſſem, utiq; terram intuens nihil altum ſpectarem, quaſiq; unum manci-pium ad pedes procidere͞m iis a qui bus eſſem læſus: neue ægre ferre͞ ſi quis forte & alapas infligeret, meaq; mihi per ſummu͞ dedecus eriperet. Mitti enim me ad Ilium non ad gloriæ affectationem ſed generis infamiam. Horum inq; nihil ille neq; dixit nec nos audi-uimus. Aequitatis quidem mer cede͞ aiebat eſſe coli obſeruariq; ab utraq; ætate, iuuenum, & ſe-num. Qui igitur moderationem pro ſummo bono duceret prop-ter conſequentem cultum & ob-ſeruantiam, ille ne ſuaderet contu melia et iniuriis no͞ commoueri? Immo, quod aiebam, autore͞ me eſſe uetuit iniuriæ & ludibrii, ſed non

nõ interdixit dolore mihi, qñem affectus malo damnoq; ſentirẽ. Qui profecto ne miſiſſet quidem me ad Troiam, ſi ſciret talia mihi ſuſtinenda fuiſſe. Igitur ſi conſeruantibus ius æquumq; erga me Græcis, ego animi feritate uſus feci dixiue male ulli, iuueni, ſeni, Duci, plebeio, ſi ſagulum rupi, ſi ſceptrũ ad uerbera intendi, ſi ademi præmia ut labore parta meo, ſi prouectus iracundia feci quicq̃; magnum aut paruum, q̊d non feciſſe melius fuiſſet, fateor & in uos & in Pelea me iniurium eſſe, fateor iram tenere primas in animo meo, oblitũq; eſſe me paternorum præceptorũ. Reminiſcor igitur monitionis illius, & animo impero, & arma reſumo. Sin meum quidem peccatum ex-

tat nullum, ſed ludibrio habitus doloris non ſum expers, quæſo Pelei ne conſilium a me deſpicit? Sed ut opinor Pelei mihi ſurrepit alio quodã pacto obliuio, q̃ quidem adhuc in terram ſubductæ manẽt naues, & mora fit molitionis, quodq; nõ coniunxi prouectionem cum iniuria. Nam ſi quis forte illi nunciarit, de quib. factis perpetratis in me, uerba me cum fieri patiar, nimirum lamentetur multũ deploretq; extinctũ uigorẽ animi mei. Tu uero Vlyſſe, quid ferociam mihi exprobras ſimpliciter, hoc doce, ſi potes, ꝑperã me illi indulgere. Quid irã per ſe obijcis? hoc exquire mihi, non me ordine ad iuſtam uindictam ferri. Quod ſi ego commotus animi reprehendendus ſum,

non

non uacabunt certe culpa neq; ij a quibus excercitus coactus eſt, neq; ij qui nomina dedere citantibus, eo uſq; progreſſi indignationis, ut obliti parētum, liberum, propinquorum, rerū, & domeſtici ſplendoris ſui, patrij ſoli, ſacrorum, monumentorū, deniq; omnium quæ ad quoſq; retinendos ualere debeant plurimū, potiorem duxerint uindictã & pœnam eorum qui ſibi mali mœroriſque autores fuiſſent. Atq; illi hunc communiter decimum annum obſequuntur iræ ſuæ, cum ego adhuc uix dies quinq; & decem morem animo geram. Quin tu ergo Vlyſſe, hæc Agamemnoni dixiſti.

Finem impone malis pugnis, ut gloria conſtet

Troum Agamemno tibi maior iuuenumq; ſenumq;.

Cui enim dubium eſſe poteſt, quin Troiani, ſi obſidione iam pridem urbem ille & moleſtia liberare ipſos uoluiſſet, etiam preces & ſacra facturi Neptuno fuerint pro claſſis reductione. Ego uero ſecūdo loco ad offenſas progreſſos, honeſta indignatione cōmoueri exiſtimo, Nam tacitum affligi ſeruile, liberi hominis uindicta mali ꝓpria eſt. Absq; quo fuerit, quomodo cōſentiant hæc inter ſe, deprecatio pro Agamemnone, & accuſatio mei. Si enim effluxit mihi Pelei memoria, quin accuſationum urgentes nō declinatis ad ueniæ petitionem: Sin hoc facere conuenit, nō relinquitur certe accuſationi locus. Itaque

que alterum utrum uſurpate, aut ueniam petite, aut perſiſtite in reprehendendo. Sed dona inquit & dat tibi, & daturum ſe eſſe pollicetur. Quo quidem ipſo plane cenſeo me iocũ ludumq; fieri ab illo: perſuaſum enim habere uidetur, pecunia ſuppliciũ ſe redimere poſſe; hoc autem ſi permittatur ut ſatiſfiat læſis pecunia, quid prohibuerit & hunc & diuites omnes impune in quoſuis ſuperbia ſua inuehi? Etiã uel turpitudine diuitias congerere, & permiſſo ſe libidini alterius nũmos acquirere pulchrum ſcilicet eſt iudicio tuo. Verũ dona ne hæc appellabimus an autoramẽtũ ſeruitutis? Nam cum Agamemno ita mihi prõpte illuſerit, ignarus plane factus ne eſſem ut pecunia redimi

iniurias paterer, quid nunc fiet, cum exploratū ipſi fuerit omnia me pecuniæ cauſa ſubiturū eſſe: reuerebitur ſcilicet eum quem ue nalem proſtare ſcierit? Ipſe quidē Chryſen precium ingens et admi rabile offerentē pene interemit, & mihi putat ad iſtos tripodas obſtupeſcendum quaſi in egeſta te educato. Si opum ſeruus eſſem Vlyſſe, qd obſtaret, quo minus Phthiæ deſidioſam uoluptariāq; uitam degerem? Nūc autem glo riæ cupiditate deſpexi domeſtica omnia & tamen ad ignominiam euadere intelligo labores meos. Age uero, ſi ille, priuſq; in me ba charetur, ut ego ſuſtinerem con tumelias, dona mihi offerret, cen ſeres ne tu Vlyſſe ad tam indignū modum cum illo paciſcendum?

Non,

Non, ut opinor, faceres, neq; tibi quæ ſuadeat uox eruperit. At ſi dementiſſimi fuerit hominis ſpe munerum ludibrio ſeſe exponere, nemo certe uir bonus iram mitigatus precio ſedauerit. Quid intereſt enim accipere mercedē ne iraſcare læſus, & lædi ut merces tibi pendatur: utrunq; enim proprium eſt eius qui aliorū pati iniurias pro quęſtu ſibi habeat. Plane autē ridiculum, quod me muneribus placare inſtituit, & quæ iam, & quę poſtmodo Troia capta, dare ſit paratus: dicā enim nūc de ijs quæ expectare iubeor. Mihi eſt Vlyſſe, ſi maneo neq; pręlium detrecto, mortē oppetere fatale: neq; licebit ad Pelea & paternos lares remeare, hoc mihi a diuina matre denunciatur, cui fidē

non habere nefas. Proinde tu mihi auri plenam nauem ex oratiõe tua aufer, & Troiadas uiginti, itemque illa ſeptem oppida & affinitatem, quibus pollicitis nihil inanius eſſe poſſit: tale enim hoc plane fuerit, ac ſi nunc ille Proteſilao munera Eleuntem mittat. Ac de donis quidem quę parta uictoria dentur hactenus, de præſentibus uero hoc dixero Vlyſſe: tam cito ille oblitus eſt unde facultas huiuſmodi donationis ad ipſum peruenerit? Non enim Mycenis certe has res nauibus aduexit, ſed & mei labores acquiſiuere, & animi magnitudo publicas fecit. Quid igitur ſi accipiam niſi propria accepero. Nam ſi ego Leſbũ nõ cœpiſſem, unde ille quæſo haberet Leſbias q̃s daret mihi pollicitus?

ſicitūs? Similiter & de alijs dicere poſſim: niſi enim expugnatis alijs urbibus, unde horum illi promiſſio aut donatio? Igitur ipſe a me non ab Agamemnone accepero dona, quæ ut dare illi concederet: per me effectum, neq; gratiæ ei aliqua pars ſed tota debita mihi fuerit. Quinetiam ne nomen quidē recte doni his imponitur. Nam ea donari quę in poteſtate noſtra non fuere: quæ uero prius tenuimus, reſtitui nobis, non donari dicimus. Itaq; ſi iam paratus ſit cedere omnibus bonis ſuis quæ in tabernaculo poſſidet, abſtinere tamen a commemoratiōe muneris debeat, reddiderit em̄ illa non donauerit mihi: at nunc perinde facit ac ſi quis hanc citharā imputet mihi ꝓ dono. Poſſum ne aūt

ego præter hęc ſi nihil mouear ijs rebus quæ offeruntur, harum reſpectu deponere iram? Moueor autem ego cum deſpexerim? Nã licebat certe retinere, quis enim abſtuliſſet īuito? Sed mihi æquũ uiſum hoſtium bona communiter obtinere Græcos. Proinde in manibus meis cum illa tenerem libenter abieci, & nunc requiro ſcilicet amiſſa: quæq; dediſſe alijs glorior, nunc geſtio accipere: & me particulæ percellũt eorũ quæ parui feci uniuerſa. Inter hæc etiã cur Agamemno ueniam petit delicti? Nam ſi dona admitto, iniuria illius reprehendi nequit. Dignus enim certe eſt ignominia, quiſquis ſuccumbere lucello põt. Nunc igitur deinceps ad affinitatis mentionem ueniamus, de qua

regreſſus

regreſſus ad eum locum dicam quod ſentio Vlyſſe. Nam faciamus mihi uitam produci, & aperiri contra prædictionem maternam reditum in patriam: tũ ergo collocabit mihi filiam ſuam Agamemno in matrimonium? Non dicis uerisimile Vlyſſe: nam qui meam mihi abſtulit, is dabit ſuã, & filiam quidem, cum ſeruam in uiderit, & benignitatẽ colet bello confecto, qui in uſu belli non potuerit ſibi moderari. Non eſt ita Vlyſſe, egoq́ de anteactis futurorum facio cõiecturam, quæque ſuſtinui documentum dant aliorum, & notis incerta declarantur. Sed demus & hoc facturum eum promiſſa & præſtiturum fidem nuptiarũ. Quid ergo in puella iſta tãti fieri meretẽ cur obiice-

re pro inimico caput meũ uelim hoſtibus? Afferet credo ad nos diuitias ingentes: nihil moror diuitias. Iuuentæ decore commendatur corpus. Nihil hoc bono fallacius, cuius rei & Helenam teſtem habeo. Sed eſt exculta moribus. Ad quodnam igitur exemplum, aui ęan materteræ? At genus oſtẽtatur. Inferior ne igitur Aeacus Tantalo an Peleus Atreo? quorũ alter precibus peſtilentiam ſedauit, alter Centaurorum uim & iniurias oppreſſit, uirtutiſq; ſuæ p̃mium coniugem accepit Thetida. Inquirat in maiores ſuos Agamemno, inuenietq; maleficijs nobiles uniuerſos. Tantalus ſecretorum proditor, etiam mortuus pendit ſupplicium. Aeacus

autem

autem iudicia ſub terra excercet. Pelops Myrtilum, per quem ui cerat ad Geræſtum, in mare de/merſit. Atreus fratrem fratriſque filios necauit: nam quid etiam il lam cœnam memorem? Ipſe Aga memno & in Apollinem & Dia nam impius reperitur. Hanc fa/miliam tot modis piacularem ad miratus ne ego nobilitatis nomi/ne fuerim? Quid quod ſuper omnia, ad Barbaros refertur ge nus Agamemnonis, cum con ſtet eſſe me Aegínetã. Commiſ cebuntur igitur gentes ad Aeaci darum opprobrium ornamen/tum uero Atridarum. Quare nõ fuerint iſtæ nuptiæ iniuriarũ correctio, ſed ſi meũ eſſet peccatũ,

ſperarem conditione lata affinita tis a me ſanari poſſe. Pollicet̃ etiã carum me ſibi non minus q̃ Oreſtem futurũ, in quo ego ipſo non pluris me fieri, iniuriam eſſe aio. In eodẽ em̃ me atq; Oreſtẽ loco ponet, quem ut iterum intueri oculis liceret per me factum fuerit, immo & ipſi Oreſti carior eſſe patre debeam, cuius ille ope orbitatem effugerit, & huic Oreſte, qui a me hoc acceperit, ut illo amplius frui poſſet. Ex his perſpicuum fit Vlyſſe eorũ quæ mihi deferantur alia eſſe inferiora meritis meis, alia muneris honore carere: quæ autem nõ nihili facienda, ut concedamus eſſe nõ pauca & magna & admirabilia, ab inimico tamen proficiſci neq; mihi læticiæ eſſe poſſe certũ fuerit. Quod aũt

tu ar-

tu arbitratus uidere plurimũ uali turum ad flectendum animũ meum, quod remiſſurum puellam ſe mihi promiſerit, quam leue nulliuſque momenti ſit uel hinc poterit intelligi, quia nemini qui non ſtultiſſimus ſit, non dolori potius eſſe uis & ereptio ſuorũ, ꝙ redditio ut gratia habeat̃ ereptori efficere debeat. Hoc enim iuſtum eſt ſua queq; obtinere, quã diu autem illa ablata ui tenentur, uis & iniuria prædominetur neceſſe eſt. Vt igit̃ in hoc ſcelus eſt ita illud beneficium putari nõ poteſt. Nam quod in poteſtate mea remanere par erat, ſi mihi ademiſti & reddidiſti poſtea, dolore q̃dem affeciſti animum meum, gratificatione deuinxiſti tibi nulla. Quam enim gratiam mereat̃ ce-

dere alienis. Vides Vlyſſe reſtitu
tione non deleri crimen neq; ſatiſ
fieri læſis. Reuerti quidem ais ad
me Briſeida, placet. Vnde autẽ?
ab Agamemnõe. Hoc ipſum ab
Agamemnone illã aduenire q̄b.
artibus explicabis? Certe enim
dum hoc uerum fuerit ex illius ta
bernaculo progreſſam rediſſe ad
nos, inſanabilis dolor manſerit.
Neq; ille nuper corpus ſolũmo-
do puellæ abſtulit mihi, ſed huic
facto etiã affuit contumelia: redit
igitur ad me Briſeis mea, non aũt
abſcedit uis et cõtumelia, neq; dũ
relinquet̃ ſpoliationis cauſſa ceſſa
bit delictũ, manebitq; iniuria eti
am remiſſa ad me puella. An ſi q̄s
ſociorum inflicto per inſidias uul
nere tibi, cũ medicamento accur-
rat, patiaris tu neq; indignere? fa
cias

cias ꝓfecto, ac ut opinor utq̃; de
cuerit, ita illum adoriare. Cur ſce
lerate ut uſus egeret medicamen
to commiſiſti, neq; continuſti pe
nes te potius manus tuas, cumq;
ferire non debueris, quod quidẽ
ne fieret per te ſtetit, nunc ades cu
raturus uulnus? Ita tu quidem lo
quaris. At ego, q̄a Agamemno
ſublata iniuria inquit eſt reditq;
puella ad te, tanq̃; nullam reuera
paſſus obuijs illi manibus occur-
ram. Non ſum tam demens neq;
tuo more ſapiens, nihilq; aliud
redditionem q̃; confeſſionem cul
pæ eſſe duco: cũ enim quod quis
abſtulit priori domino reſtituit,
indicat ſe nimirum iniuſte eripu-
iſſe. Quoties igitur cogitatione
complector reſtitutionem, toties
ſubit & dolor. Dic mihi Vlyſſe,

per Deos immortales, ſi quis for
te honorem uiolenter adēptum
teneat plures paucioresue dies,
deinde cedens uoluntate ſua re/
gnū reſtituat illi, ſcilicet exiſtimet
nullã eum pœnam commeritū?
Quid ſi quis cū Clytemneſtra ab
ſente illo conſueſcat, reuerſiq; ſta
tim conſpectui ſubducat ſeſe, pro
nunciet eū neq; ſtultum neq; im/
probum eſſe quod a ſempiterna
ui iniuriaque abſtinuerit? Tibi
etiam, obſecro te per Mineruam
Vlyſſe, ſi quis Ithacenſis e tua do
mo abſtractam Penelopen ſecū
habeat, mox cognito reditu tuo
reducat in regiam, non tu putes
gladium in hunc ſtringendum,
neq; offendare facinore, ſed po/
tius quod ſinē iniuriæ fecerit gra/
tiam habeas illi, Quantū hoc bo/
ni fue/

ni fuerit ĩ ſcelere, ſi improbi poſt ludibria et ſatietatem alienorꝝ, dũ reſtituãt modo, inter neceſſarios poni mereantur. Non audiſſent Autolycum auunculum tuũ pro lato furto ſic dicentem cauſſam, en reddo, refero ablatas res, quid clamatis? quid querimini ut lęſi? A flagitio enim omnes abeſſe, nõ in delicto nugaces eſſe decet. Aequum autem cenſeo non moleſte ferre te quod Briſeida meam Penelopes & Clytemneſtrę mentioni inſeruerim: unicuiq; em̃ quæ cara ſunt honore digna uidentur eſſe. Ego autem illam faciebã plurimi, neq; fortuna cõditionis obſtabat amori meo. Vt igitur neuter ueſtrum cõtentus ſola reſtitutione eſſet, ita neq; mihi uitio uerti debet ſi quid amplius requirã.

Quod ſi ſatiſfactio iniuriæ putan
da reſtitutio, tacite introduce-
tur puerſus mos in excercitum,
iam .n. Diomedes tua, iam Aiax
Telamonius Aiacis alterius,
iam & Menelaus Neſtoris, et hic
illius temere præmia abſtulerit:
tum indignatione forte coorta,
reddent omnes, læſis autem hoc
modo relinquetur ut ſileant. Sed
quis hoc ferat, neq; tu magne ſi-
ueris Neptune: ea me igitur ſuſti
nere quæ in aliud patrare nemo
auſit, quanto grauiorem cõtume
liam meã uideri facit? Laudatus
fuit heri a uobis Diomedes, reſci
ui em̃ Vlyſſe omnia, quia reſpon
diſſet uehementiuſcule Idgo, nõ
finiri poſſe bellum neq; Helenæ
nec rerum receptione, eamq; ad-
modum Atridis orationem pla
cuiſſe

cuiſſe, teſtatus eſt Agamemno, q̄ renunciari hoc iuſſerit neq; aliorum exquiſiuerit ſentẽtias. Quæ igitur hæc malũ impudentia eſt? poſcere mihi ut placeant quę ipſi reiecerint. At Menelaus contentus illis eſt recuperatis, & hũc dat finem belli: uerum enimuero nõ ideo & mihi faciẽdum, neq; ſimilis utriuſq; facti ratio. Primum quia in Menelaum externi ſeſe intulere, quibus erga Græcos indelebile odiũ natura ingenerauit, quo fit ut minuatur indignatio, cum nihil inſoliti acciderit. Deinde non deliquit Alexander erga obnoxiũ beneficijs ſibi, nõ enim cum Menelao claſſem ſoluit, non belli laborumq; ſocius, non rerũ gerendarum conſors fuit, non illi dormienti hoſtes ſubdidit. Q̃

non igitur magnæ irarum fuere cauſſæ. At ego ludibrio habeor Græcus a Græco, ſocius, conui-ctor, Ducis cõiunctus dignitate, qui aduerſariorũ illius impetus ſuſtineo, in conſilio aſſũ, belli ma la ſolus perfero, bona refero in cõ mune. Quantis ergo pro benefa-ctis meis exagitor, tãto maior eſt dolor meus, neq; mirum ſi non ob eandem iniuriam ſimilẽ ſatis-factionem repudio. Vbi enim tri ſtitia mediocris fuerit, recipian-tur ſane ablata, ſed illa cum mo-dum excedit, reſtitutio ſatis eſſe nulla poteſt. Præterea non tam Menelaum audio coniugij cupi-ditate pro formoſa pugnare Hele na, quam ut ulciſci deſertionem ſui concedatur: uult enim indi-gnis illam modis affligere: fame

macerarare, concidere, quod eam acrius accuſet quam filium Priami, neq; cenſeat e media Lacedæmone rapi niſi uolentem potuiſſe. Quam igitur odit magis atq; Troianos, ſi illi tradiderint, cur iraſcatur amplius? Ego uero de noſtra puella quid agam? Recipere in lecti conſortium turpe, interficere ſceleſtum duco. Vidi enim abſtrahi, uidi lacrymas profundere. Suppliciū igitur Helenæ ſedarit Menelai animum: meam autē quid iram reprimet? Ad hæc oīa quod res eſt dicam. Periculum Vlyſſe, formido, tumultus, ſucceſſus barbarorum reddūt Briſeida mihi: quare deſine Aagamemnonis benignitatē extollere oratione tua. Quid eſt omni cur laudetur factum inuiti. Quod ſi nōdum in tantū

diſcrimẽ adductis rebũs mutaret ille ſententiam, & legatos cum de precatione mitteret, uideri poterat cum ratione illã remittere abductam, & meliorẽ factum hominem: uerum quando nunc demũ in perturbatione maxima reuertitur ad ſanitatẽ, neceſſitati tribuat hanc laudem non ſibi, ut eñ neq; præcones arbitratus ſum eripere puellã mihi, quamuis prehenſam abducerent, ita neq; huius putarim reſtitutionẽ: fuit eñ ereptio profecto Agamemnonis, reſtitutio autẽ rei malę geſtæ fuerit, nũc uero uincere in pugna Troianos meæ quietis opus: itaque plane a me recepero puellam, ſiquidem reſtitutionis neceſſitas, neceſſitatis excitator ego inuenior. Etiam hoc mihi cogita. Hector caſtra

poſuit

poſuit proxime naues iam iamq́ʒ illaturus faces, inflammatis aūt caſtris fieri nequit quin cum tabernaculis et Briſeis cōflagret: nūc ergo quā retinere nō licet donat ille mihi & iactat munus ineuitabilis amiſſionis, non aliter ac ſi quis tēpeſtate circūuentus naues iactibus exoneret, deinde illa q̄ proiecerit gratificatū ſe Neptuno glorieẽ. Sētis ne Vlyſſe quāta incōgruentia ſit in oratiōe tua. Nunc ſupplicat ut amiſſurus omnia, mox ut certis rebus munera ꝑmittit. Neqʒ ineptiarum in tanto ſaltem timore obliuiſcit̃. Sed em̄, inqt, cum puella nihil rei mihi interceſſit, eſſeqʒ hoc uerum iuſiurandū dabit̃. Atqʒ in hoc eſt illa magnitudo iniuriæ, ſi arripuit ad nullū uſum per ſolam contumeliā mu-

lierem,cum qua ſi ſtatim concum beret, diceres amore coactum nō uoluntate neq; propoſito peccaſſe, & rationem ſuperatam fuiſſe cupidine. Quãdo uero quam penes ſe habuit ne attigit quidem, quam afferes cauſſam adeptionis niſi contemptum noſtri: non em̃ rapuit ſuo amori, ſed furore in nos commoto animo obſequẽs. Itaq; ſi peierat, corrumpitur firmamentum defenſionis. Sin iuratus non fallit, crimen fit inexcuſabilius. Iam hoc etiã concedamus, non peierare ipſum, nihilo tamẽ minus remanet ſuſpicio. Quę cũ ita ſe res habeat, reſidente in ſingulorum animis illa, iure ne iurãdo obrui tu ꝓbrum existimans? Non ita eſt Vlyſſe: nam & contumelijs offendimur, & ambimus hono

honores, & pericula adimus, & uitam amittimus, deniq; omnia facimus hoc unum ſpectantes, ut opinionem uirtutis & laudē multitudinis conſequamur: nunc ergo ſi iuret Agamemno, eſtoq; ut uere, q̃ minus durauerit infamia? Quam aũt ille ueritatis omnino fidem facturus ſit. Primum enim arguitur hoc tempore quo iurat, nam & urgentibus hoſtibus, & fortuna ſtante pro illis, exercitu perculſo metu, foſſa parum protegēte, diſiecto uallo, cum omnis res extremo in diſcrimine uerſet̃, neq; aliud appareat auxilium niſi reconciliatio noſtra, poſſit ne ille inter hæc iuri iurando animũ aduertere. Qui in tuto enim ſunt, ꝑ ſperaq; fortuna utuntur facile cauerint ne peierēt, cũ nihil adigat

ad malitiam: circumſepti uero de ſperatione rerum omnium extra hanc unam ſpem mẽdacij, illi audent periculum cum periculo cõmutare, quorum alterum ob oculos uerſetur, in altero decipiẽtes ipſi ſe plærunq; ſponderint ſibi placationem deorum per rem diuinã, culturas, preces, uictimas, munerum decorationem: præterea hinc quadantenus abeſſe malum, illic præſentariũ eſſe uidẽt: leuiora autem quæ coram non aſſunt propter interuallum temporis exiſtimantur, &, ſi qua non in præſentia ſaltẽ ſubeunda ſint, ſed in diem differri uideantur, in ijs lucrum morę gratiſſimũ eſſe conſueuit, cum alijs fere, tum ijs qui ex antiquo neglectione ſe numinis imbuerunt, ut iſte tanti belli
qui

Dux, qui nunc a fortioribus ſe ex
pugnationem Troiæ flagitat. Ex
quirendum enim certe eſt Vlyſ-
ſe, quales in numinis cultu ſint
qui iuſiurandū obtendunt, quos
ſi inueneris ꝓbatos pietate in reli
qua uita, licet iuratis fidē habeas,
etiam iniuratis ſępe. Sin erunt pe
tulātes & audaces tam in deos q̄
homines, quiq; impie cū dicere
tum facere non dubitent, etiam ſi
quis ita animatus porcum cedat,
ſi imbuat gladium ſanguine, ſiq;
inter proſecta ambulet, omnē illi
hunc horrorē religionis pro nu-
gis eſſe ducas. Vtrius autem tibi
Agamemno partis uidetur, num
nihil ubi maius potētiusue habe
atur Dijs, an ubi diuina potius
omnia derideantur? Tu quidem
quod ſentis ne fueris effatus, ſed

ego explanabo. Nõne hic primũ Aulide contempſit præ ſe Dianã ut ignaram artis ſagittarũ, imperitamq; iaciendi has ſi ſecum cõpararet, criminari eſt auſus. Hãc ob cauſſam occluſit iter claſſi Diua. Sed erat ne præmiũ ſaltem ꝓpoſitum amentiæ huic? Percuſſit feram. Quæ huius facti tam inſignis gloria? Non em̃ Alexandrũ hoc ictu confoderas. Egregiũ tñ eſt. Contentus ergo eſſet fortuna Quid gloriari etiã oportuit. Con ferres te cum Teucro. Sed nemo dignus uiuentiũ erat. Conferres antiquo Idæ. At tu nihil terrena moratus certamine tuo in cœlũ tendebas. Rurſum ubi nuper adueniſſet Chryſes et ſupplicaret ꝓ filia eximio huic Duci & cultori Deorũ, obteſtans illum ꝑ Apollinem,

linem, quid accidit? parum̃ affuit quin cum ſceptro & coronis ſacris demerſus in mare interierit, exprobrato ipſi infirmo Dei, q̊ fretus eſſet, auxilio. Qualem credendum fuiſſe aliam Gigantũ ueſaniam? Iam quæ in Calchãta nõ reticentem uera dixit, nũquid putandum in deos effutijſſe, a quib. oĩm ille rerũ cognitionẽ haberet? Tanta eſt immanitas eius qui cũ Græcus nominetur re ipſa barbarus eſſe conuincit. Quib. igit illa perſpecta ſunt hęc perſuaderi nobis ſinemus? tanquã ignari uim uniuerſam eſſe iuriſiurandi Deorum metũ, negligentiã aũt horũ carere fide. Quod ſi Agamemno deos uereret, ne illam quidem faceret iniuriam nobis. Spreto aũt penitus numine, iuſiurãdum ne

curet? Vt em̃ qui auſit obuiã ſibi factum pulſare, nimirum & male dicere non reformidet, eiuſdẽ em̃ utrũq; audaciȩ, ita qui deos parui pendit, ad periuriũ, ſi res poſcat, facile deuenerit, ſimilis .n. & hoc deſpectiõis. Quapropter ſi Apollinem huiuſq; ſororem et Aulide quõdam & hic nuper ueneratus reperitur, ne detrectemus iuriiurando, ſin utriuſq; temeritatis cõmuniter pœnas nos dedimꝰ, illic impedita uentis nauigatione, hic cum peſtilentia cõflictati, quis credet non per impoſturã iurare illũ nunc deos quos ſemper contempſerit. Prȩterea ſi omnis in concubitu Briſeidos contumelia cõſiſteret, ſperare iureiurando extingui poſſe conſentaneum fuerat: nunc illius initium eſt aduentus præconum,

num, meuſq; dolor cœpit cũ ob oculos nõdum ipſi abducta eſſet puella, quare concubitus abiuratio ſatisfactionem non continet, utq; Briſeida non tetigerit, nihilo minus contumelia remanet. Sed ualeat ſane iuſiurandum quo purget intra tabernaculum contracta ſuſpitio, quid de illis q̃ in medio inq; luce clara uerſantur fiet, quæ ue honeſta dicet oratio? Dignum inquit, miſereri reliquorum Grę corũ. Quid audio? Eorumne igitur quib. illa quę patrabant in me complacuere? Nam ſi non placuerunt quomõ obſtitere petulantię Ducis. Qui ſi cõglobati ſumptis armis circũſtetiſſent Agamemnonis tabernaculũ, & clamorib. naues littuſq; cõpleſſent, iuſta cõuenienteq; oratiõe uſi, nequaq; hęc

ruina rerũ facta eſſet. Dicere autẽ ita potuiſſent. Nõ ſunt iſta o Rex Mycenææ ſalutaria Reip. cõſilia. Hęc ſuperbia Priamo militat, nos ꝓdimur, hoſtes augent, uota implẽtur Hectoris. Eius uiri auxiliũ ademptum nobis a te itur & cõciliatũ inimicitias, cuius opera claſſis appulſa, nos in litt⁹ euaſimus, & nunc in oĩm rerum copia degimus, qui intra urbẽ claudit Troianos, ꝓ muro ipſe eſt Achiuis. Cauẽdum tibi ne de hac obſequela uoluptatum, paulo poſt multę lacrymę exiſtãt. Tradidiſti Deo puellam, extortã a peſtilentia, qd te cogit eripere p̃mium ſuũ Achilli? Quo nunc Talthybius mittit? Erit tempus cum oderis hoc illius miniſteriũ. His uerbis ſi motus temperaſſet ſibi a ui & iniuria fuiſ

ſet

ſet optimum, ſin minus compelli manifeſta Grecorum indignatione potuiſſet, ut qđ rectum iuſtũque eſſet faceret. Quid. n. contra uniuerſos moliret̃ unus? Scilicet impetu facto daret in fugam? Vix crediderim etiam cũ ſocio fratre. Sed iuberet arma capere Myceneos, & copias ſuas educeret aduerſus totum exercitũ? Stulte ac ridicule hoc dicat̃, nam ubi nũc illi latent? Hoc ergo ipſo, ut opinor, qđ nemo in eum ſe cõuertit, neq; oſtẽdit ſibi inceptũ facinus diſplicere, aucta illius audacia eſt & licẽtia data inſaniendi. Neq; mihi qſquam obiiciat nomẽ dignitatẽq; Regiam: in ſubditis. n. regnũ conſiſtit, & omnis illius potentia uertit̃, ſtatq; & cadit, formiduloſum & terribile, deniq; tale eſt quale

ſubiecti eſſe uoluere. Nam unū corpus ac pectus tantā poteſtatē non capit, ſed multoꝝ uoluntate hæc perſona cōponiť, ut ſit penes eoſdē & largiri & rurſus auferre, & concedere & non pati diutius obtinere, pendentq; res quidem ſubditoꝝ de regis arbitrio opinione hoīm, ſed reuera in illorū manu ſunt oīa, quibus niſi iuſſa facere libeat, ubi quæſo imperiū? Nū quid ipſe Agamemno deficiētib. ad alium quempiā Mycenæis priuatus ſtatī fuerit? Aut licuit hoc illis ut Atrea ex priuato poſt Euriſthei interitum Regem crearent, non autē permitteť diuerſum ius erga Atrei filiū? Sed miſſos facio Mycenæos, fateorq; in ſua poteſtate iam non eſſe. Num eadē illi poteſtas in uniuerſos? Quorum alij

paterna

paterna hæreditate tenēt regnū, alij belli uirtute partis a populo habēt honorib. Neq; hac lege ad Troiam ſumus ꝓfecti, ut ius noſtrum regni tribueremus alteri. Sed ſunt ſui Duces Bœotis, ſunt Phocēſib. ſunt Argiuis, Locris, Euboicis, Athenienſib. Salaminijs, Cephalonibus, Cretēſib. Pylijs, alijſq; ſingulis, ad hos reſpiciunt, horūq; capeſſunt iuſſa. Neque Aetoli morātur Atridarum decreta, quibus Thoas modereť. Nec Agamēnonis metus ſed gloriæ cupiditas exercitum coëgit. Cuius rei manifeſtum argumentum eſt, nullos cōpulſos ad militiam populos eſſe quibus potior quies fuerit gloria. Eoq; conſilio Methonæis melius uiſum ſuis rebus in ocio frui q̄ participes eſſe

illuſtriũm facinorum. Itaq; nunc illi domi reſident, & infecta re cohortatus eos ad belll ſocietatẽ Menelaus diſceſſit. Placuit & Tanagræorũ duci neq; ſplendoris neq; diſcriminum conſortium ſubire, iſq; depræhenſa fraude quadam Menelai contra illum armauit etiam ſuos, & niſi tu affuiſſes Vlyſſe iaceret Tanagræ frater Dominatoris Græcorum. Atq; hæc rei co actus natura expoſui, q̃ tibi ſunt notiſſima. Ipſum etiã hoc noſtrũ factum, quid uidetur Vlyſſe? Abſtineo a cõmunitate belli. Ceſſant Myrmidones, neq; quiſquã educit in aciem inuitos. Vos adeſtis ſupplices non imperioſi. Iam Rex ipſe pertentando animos Græcorum, & in aperto hortans ut fugiant, obſiſtens autem fugę per Du

ces

ces clanculum ſubornatos, mani feſte proloqui quæ ſentiret nō auſus, ſed arte adortus multitudinē, quam prēclarum potenſq́ꝫ regnū ſuum eſſe declarat; Intelligis Vlyſſe neq́ꝫ penes illum imperij plenā uim, neq́ꝫ hos neceſſitatē eſſe. Vel lent modo, & contumelia carerē. Nam ſi Græcorum populus mi- nis ereptionis, defectionis metū oppoſuiſſent, facile ꝑterritus in officio contineri potuiſſet. Ille uero & pergebat eſſe cōtumelioſus in me, & Græci tacebāt. Chryſen quidem reuerendū ducebāt, nec immerito, pro nobis autem uox talis nulla mittebat, neq́ꝫ ſaltē cauſa cōtumeliæ meæ pudorē illis expreſſit, q̄ nulla fuit alia q̄ꝫ reſpectꝰ & cura Græcorū. Quorꝫ ſi & ego queēadmodū alij nullā rationē ha

buiſſem, licuit etiã cõtumeliã de decuſq; ſimiliter euitare. Nunc il lo graſſante in me, his permitten tib. eripit̃ mihi p̃mium uirtutis meæ, neq; reſiſtũt iniuriȩ Græci. Cõmune eſt igit̃ amborũ delictũ & autoris & nõ ꝓhibentiũ, atq; horum adeo magis ꝓpriũ, quorꝫ tu me iubes miſereri. Nã q̃ poteſtatem facit ſceleris ꝑpetrandi illis quos cohercere poſſet, ipſe autor ꝑpetratorq; putãdus eſt. Si mihi de cõiuratione compertũ ſit neq; occurrã malo, in noxia certe apud proditos & oppreſſos futurus: et ſi parricida mȩ cõniuente facinus executus fuerit, non ego culpa ca riturus ſim. Quare & Agamemnonis ſcelera cũ exercitũ nõ offen derint, illius etiã crimẽ cõplectũ tur. Eſt aũt nõ modo noſtrorꝫ ho

minũ

minū ſed barbarorꝝ etiã ſententia
rectū, iniuriã ulciſcẽdo ꝓpulſare.
Honor aliqñ habitꝰ mihi. A me
bona repenſa. Poſtea uis & iniu-
ria allata, nunc cõuerſus ad uindi
ctam animus eſt, par refero pari:
ſuppliciūq; mihi ſentio dari. Cū
aūt affligat Agamẽnonẽ Græco-
rum formido & fuga, tu ne cẽſes
faciendum mihi ut dolorẽ illius a
moueã? Quod ſi odiſſem bubul-
cum, nõ, ut opinor, curarẽ uitio
ſa armenta. Cum uero Duce iſto
inimico utar, ſcilicet defendã ex
ercitum. Quis autẽ neſcit ſimul
atq; meliore loco res fuerint, ga
uiſurum illum, & mihi uindictæ
materiã ereptã eſſe. Si enim Græ
corꝝ ſalus nõ eſſet cõiuncta cū illiꝰ
lætitia, quamuis male de me meri
tis, ferre tamẽ fortaſſe opẽ nõ du-

bitarē, nunc cū hoꝝ incolumitas uoluptatem ipſi allatura ſit, faciā ne ego ut inimicum exhilarē. Ni hil, niſi fallor, uetat Vlyſſe Apol linem me imitari, inq́ primis lau dabile Dei æmulatorem perhibe ri crediderim. Ille irritatus cū ſui neglectu tum ſenis precibus im‑ miſſa Gręcis peſtilētia, cōtempto rē numinis ſui ult⁹ eſt excercitus pernicie, cum extarēt hoꝝ huma niſſ. erga Chryſen facta. Quia ta mē uidebat internitionē eoꝝ cala mitati fore Agamēnoni, Ducis ideo pœnā in cōmunē interitum cōtulit. Quid eſt aūt quod petūt illi? Si incolumitatē ſuā, cū Myr‑ midonibus licet Hectorē deſpici‑ ant, ſin mouent̃ Atridaꝝ pericu lo, non eſt mea illis expeditio po ſtulāda. Sed ingēti cum gloria He ctorem

ctorē a me obtruncatū iri aſſeris. Quæ gloria hæc fuerit Vlyſſe: In feriorē q̃dem eum declarauero ui ctoria. At hoc iã olim omnibus eſt manifeſtum nõ ſolũ mea neq; tua ſed ipſius Hectoris confeſſione. Nam cũ ſe fere intra mœnia te nuerit, audax ducēs inceptũ ſi ꝓ ſpexiſſet, cum ſub propugnaculis bellum inierit, mecumque manus conſerere magis q̃ ulla mulier fugerit, dubiã mihi uictoriã nõ reliquit: glorioſius autem eſt cõuertiſſe in fugã hoſtē, q̃ reſiſtē tē interemiſſe. In hoc.n. animad uertit̃ fortunæ caſus, neq; cũ uita amittit̃ laus fortitudinis, fugę nihil eſt quod prætendi niſi pauor poſſit. Vſu etiã uenire cernimus ut fortē uirũ ignauior obtrũcet: ſoli autem fortes in terrorē & fu

gam dare alios cõſueuere. Ideoq́ſi concupiui fortitudinis famam, iã pridẽ ſum cõſecutus. Neq́ ita facile eſt Hectorẽ capere ut tu prędicas. Dic enim mihi quid illũ admouit nauib⁹: nẽpe ſeceſſio mea. Refugiet igitur mox ubi cognorit me in prælio uerſari, ita ad conflictũ quomodo deueniet: Aut ille negliget ſubducẽdi ſe opportunitatẽ, qui adoriẽdi tẽpus obſeruauit. Nõ latebũt illũ moti ordines Myrmidonũ, phalanges a Sigeo procedẽtes cõſpicabit, me etiã clare ſumpta arma indicabũt, illeq́ ad ſuam quercũ recurret. Iã uide hoc quoq́: Priami filij in Atridas deliquere, meã uero ab illis tutã ſaluãq́ dignitatẽ imminuere Atridæ, quæ igit iniquitas perditũ ire erga me inſontes, defendentẽ illu

tẽ illuſores meos. Neq; faciendũ mihi iudico, ut ſectando uirtutis laudẽ, negligã intelligentiæ & humanitatis. Vt aũt egregiũ hoc ſuerit Hectorẽ e medio tollere, ita ꝓprium dedecus ſuſtinere, turpitudine uacare nõ poterit. Ipſe Agamemno Hectorem inſtruxit, ipſe idem impetus illius excipiat. A rerum cõmunicatiõe abegit me, cur reuocat infamẽ. Iam naues deduxero, ille flammam reſtinguat. Præſtat emĩ præſtat ſcilicet in bello ſapientia robori. Idomemeus a uobis metum malumq; auertat. Nunc proferat Neſtor prudentiam ſuam, nunc tu Vlyſſe cõſilia. Nũc uobiſcum uibret haſtam Diomedes.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE